srijeda, 14. rujna 2022.

P9_TA(2022)0317

Direktiva o energiji iz obnovljivih izvora ***I

Amandmani koje je donio Europski parlament 14. rujna 2022. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (COM(2021)0557 – C9-0329/2021 – 2021/0218(COD)) ([1])

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

[Izmjena 1, osim ako nije drukčije navedeno]

(2023/C 125/26)

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA (*)

na Prijedlog Komisije

2021/0218 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114. i članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ([2]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Europskim zelenim planom ([3]) utvrđuje se cilj da se do 2050. postigne klimatska neutralnost Unije na način kojim se pridonosi europskom gospodarstvu, rastu i otvaranju radnih mjesta. Taj cilj i cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za ▌***najmanje*** 55 % do 2030., kako je utvrđeno u ***Uredbi (EU) 2021/119 (Europski zakon o klimi)***, zahtijevaju energetsku tranziciju i znatno veće udjele obnovljivih izvora energije u integriranom energetskom sustavu.

([1]) Predmet se vraća nadležnom odboru na međuinstitucijske pregovore u skladu s člankom 59. stavkom 4., četvrtim podstavkom (A9-0208/2022).
(*) Amandmani: novi ili izmijenjeni tekst označava se podebljanim kurzivom, a brisani tekst oznakom ▌.
([1]) SL C, str.
([2]) SL C, str.
([3]) Komunikacija Komisije COM(2019) 640 final od 11.12.2019., „Europski zeleni plan”.

(1.a) Energetska tranzicija različito utječe na pojedine države članice, regije, gospodarske sektore i građane te ovisi o konkretnoj situaciji svakog od njih. Stoga je ključno osigurati da se zeleni plan provodi na način kojim se promiče gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija u Uniji te da tranzicija bude pravedna i uključiva. Posebno se mora osigurati izbjegavanje poremećaja u ključnim sektorima koji zadovoljavaju osnovne potrebe gospodarstva i društva, kao što je mobilnost.

(1.b) Energija je ključan proizvodni faktor za kojim postoji stalna potražnja i izrazito je važna u ekonomskom, socijalnom i ekološkom smislu. Sve ljudske aktivnosti, uključujući prijevoz, ovise o dostatnim količinama cjenovno pristupačne energije koja je dostupna kad je potrebna.

(1.c) Općim programom djelovanja Unije za okoliš do 2030. (Osmi program djelovanja za okoliš) utvrđeni su tematski prioritetni ciljevi za 2030. u područjima ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama, zaštite i obnove bioraznolikosti, netoksičnog kružnog gospodarstva, okoliša s nultom stopom onečišćenja i svođenja na najmanju moguću mjeru pritisaka na okoliš uslijed proizvodnje i potrošnje u svim sektorima gospodarstva te je prepoznato da su ti ciljevi, koji se odnose i na pokretače i na posljedice štete u okolišu, neodvojivo povezani. Osmi program djelovanja za okoliš sadržava i dugoročni prioritetni cilj kojim se želi postići da ljudi najkasnije do 2050. žive dobro unutar granica planeta u gospodarstvu dobrobiti u kojem se ništa ne rasipa, rast je regenerativan, postignuta je klimatska neutralnost u Uniji, a nejednakosti su znatno smanjene. Zdrav okoliš temelj je dobrobiti svih ljudi, u njemu je bioraznolikost očuvana, ekosustavi napreduju, a priroda je zaštićena i obnovljena, što dovodi do povećane otpornosti na klimatske promjene, katastrofe uzrokovane klimatskim i vremenskim prilikama i druge rizike za okoliš.

(1.d) Općim programom djelovanja Unije za okoliš do 2030. (Osmi program djelovanja za okoliš), okvirom za djelovanje Unije u području okoliša i klime, na pošten se, pravičan i uključiv način nastoji ubrzati zelenu tranziciju na klimatski neutralno, održivo, netoksično, resursno učinkovito te otporno i konkurentno kružno gospodarstvo utemeljeno na obnovljivoj energiji te se nastoji zaštititi, obnoviti i unaprijediti stanje okoliša, među ostalim, zaustavljanjem i preokretanjem trenda gubitka bioraznolikosti. Njime se podupire i jača integrirani pristup politici i provedbi koji se temelji na europskom zelenom planu. U Osmom programu djelovanja za okoliš uviđa se da će za postizanje te tranzicije biti potrebne sustavne promjene koje, prema Europskoj agenciji za okoliš (EEA), podrazumijevaju temeljni, transformativni i međusektorski oblik promjene koji podrazumijeva velike pomake i preusmjeravanje u pogledu ciljeva sustava, poticaja, tehnologija, društvenih praksi i normi te u pogledu sustava znanja i pristupa upravljanju.

(1.e) Za postizanje ciljeva potrebno je osigurati da su zakonodavne inicijative, programi, ulaganja, projekti i njihova provedba usklađeni s ciljevima Osmog programa djelovanja za okoliš te da im po potrebi doprinose i ne nanose štetu. Nadalje, kako bi se ispunili ciljevi Osmog programa djelovanja za okoliš trebat će osigurati da se socijalne nejednakosti koje proizlaze iz učinaka i politika povezanih s klimom i okolišem svedu na najmanju moguću mjeru i da se mjere za zaštitu okoliša i klime provode na socijalno pravedan i uključiv način, kao i uključivanje rodno osviještene politike u sve politike u području klime i okoliša, među ostalim uključivanjem rodne perspektive u sve faze postupka donošenja politika, te su kao takvi utvrđeni i kao uvjeti koji omogućuju provedbu.

(1.f) Cilj ublažavanja klimatskih promjena do 2030. iz Osmog programa djelovanja za okoliš brzo je i predvidljivo smanjenje emisija stakleničkih plinova te istodobno povećanje uklanjanja prirodnim ponorima u Uniji radi postizanja cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030., kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2021/1119, u skladu s ciljevima Unije u području klime i okoliša uz osiguravanje pravedne tranzicije u kojoj nitko neće biti zapostavljen. Kako bi se doprinijelo ostvarenju njegovih ciljeva, Osmim programom djelovanja za okoliš utvrđen je i uvjet koji omogućuje postupno ukidanje subvencija štetnih za okoliš, među ostalim utvrđivanjem roka za postupno ukidanje subvencija za fosilna goriva u skladu s ambicijom ograničavanja globalnog zatopljenja na 1,5 °C, kao i obvezujući okvir Unije za praćenje napretka država članica prema postupnom ukidanju subvencija za fosilna goriva i izvješćivanje o njemu, na temelju dogovorene metodologije.

srijeda, 14. rujna 2022.

(*1.g*) ***Ovom se Direktivom nastoji osigurati da se, u okviru energetske politike EU-a, potiču ulaganja u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora uz istodobno poštovanje energetske suverenosti svake države članice.***

(*1.h*) ***Direktiva o energiji iz obnovljivih izvora dio je paketa za ostvarivanje cilja od 55 %, koji će također imati višestruke učinke na Uniju, među ostalim na konkurentnost, otvaranje radnih mjesta, kupovnu moć kućanstava, postizanje klimatskih ciljeva i na razmjer izmještanja emisija ugljika. Stoga bi trebalo redovito provoditi sveobuhvatnu procjenu objedinjenog makroekonomskog učinka uredbi koje čine paket za ostvarivanje cilja od 55 %.***

(2) Energija iz obnovljivih izvora ima ključnu ulogu u ostvarivanju europskog zelenog plana i postizanju klimatske neutralnosti do 2050., s obzirom na to da energetski sektor uzrokuje više od 75 % ukupnih emisija stakleničkih plinova u Uniji. Smanjenjem tih emisija stakleničkih plinova energija iz obnovljivih izvora pridonosi i svladavanju izazova povezanih s okolišem, kao što je gubitak bioraznolikosti ***te onečišćenje tla, vode i zraka pod uvjetom da sama upotreba energije iz obnovljivih izvora ne pogorša te izazove. Zahvaljujući niskim operativnim troškovima i manjoj izloženosti šokovima povezanim sa cijenama u odnosu na fosilna goriva, obnovljivi izvori energije imaju ključnu ulogu u suzbijanju energetskog siromaštva.***

(*2.a*) ***Uz sve više zemalja koje se obvezuju na klimatsku neutralnost do sredine stoljeća, predviđa se da će i domaća i globalna potražnja za obnovljivim tehnologijama rasti i ponuditi značajne mogućnosti za otvaranje novih radnih mjesta, širenje europske industrijske baze obnovljivih izvora energije i stalno europsko vodstvo u istraživanju i razvoju inovativnih tehnologija za obnovljivu energiju, koje zauzvrat povećavaju konkurentsku prednost europskih poduzeća i energetsku neovisnost EU-a o uvozu fosilnih goriva.***

(*2.b*) ***Udio bruto finalne potrošnje energije iz obnovljivih izvora u EU-u 2020. je dosegnuo 22 % [4], što je dva postotna boda iznad cilja za udio obnovljive energije u bruto finalnoj potrošnji energije za 2020. predviđenog Direktivom 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora.***

(*2.c*) ***Obnovljiva energija jedan je od glavnih pokretača održivog razvoja te izravno i neizravno doprinosi mnogim ciljevima održivog razvoja, uključujući one koji se odnose na smanjenje siromaštva, obrazovanje, vodu i sanitarne uvjete. Obnovljivi izvori energije također donose velike društveno-gospodarske koristi, stvaraju nova radna mjesta i potiču lokalne industrije.***

(*2.d*) ***Na međunarodnoj razini, na 26. sastanku Konferencije stranaka Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime održanom 2021. (COP 26) Komisija se, zajedno s globalnim partnerima, obvezala ukinuti izravnu potporu za međunarodnu uporabu energije iz fosilnih goriva bez smanjenja emisija i ta sredstva koristiti za uvođenje obnovljive energije.***

(*2.e*) ***Na 26. sastanku Konferencije stranaka Komisija je zajedno sa svjetskim čelnicima povećala globalnu razinu ambicije u pogledu očuvanja i oporavka globalnih šuma i ubrzanog prelaska na prijevoz s nultom razinom emisija.***

(*2.f*) ***Proizvodnja energije iz obnovljivih izvora često se odvija na lokalnoj razini i ovisi o regionalnim MSP-ovima. Države članice stoga bi trebale u potpunosti uključiti lokalna i regionalna tijela u utvrđivanje ciljeva i popratnih mjera politike.***

(*2.g*) ***Budući da je oko 35 milijuna Europljana pogođeno energetskim siromaštvom [5], politike obnovljivih izvora energije imaju važnu ulogu u svakoj strategiji za borbu protiv energetskog siromaštva i ranjivosti potrošača.***

---

[4] https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220119-1
[5] Preporuka Komisije (EU) 2020/1563 od 14. listopada 2020. o energetskom siromaštvu.

(3) Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]) utvrđen je obvezujući cilj Unije za postizanje udjela od najmanje 32 % energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Uniji do 2030. U okviru Plana za postizanje klimatskog cilja udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije trebao bi se povećati na ***45 %*** do 2030. kako bi se postigao cilj Unije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova ([7]). Stoga je potrebno povećati cilj utvrđen u članku 3. te direktive.

(3.a) U skladu s preporukom Komisije od 28. rujna 2021. naslovljenom „Energetska učinkovitost na prvom mjestu: od načelâ do primjene u praksi – Smjernice i primjeri za provedbu pri donošenju odluka o energetskom sektoru i drugim područjima”, u ovoj bi se Direktivi trebao primijeniti integrirani pristup promicanjem energetski najučinkovitijeg obnovljivog izvora za svaki sektor i primjenu, kao i promicanjem učinkovitosti sustava, kako bi se za različite gospodarske aktivnosti trošilo najmanje energije.

(3.b) U skladu s komunikacijom Komisije od 18. svibnja 2022. naslovljenom „Plan REPowerEU”, poticanje proizvodnje održivog biometana na najmanje 35 milijardi kubičnih metara do 2030. troškovno je učinkovit put do povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora i diversifikacije opskrbe plinom u EU-u, čime se podupiru sigurnost opskrbe i klimatske ambicije EU-a. Komisija bi trebala razviti strategiju EU-a za uklanjanje regulatornih prepreka za povećanje proizvodnje metana i njegove integracije na unutarnje tržište plina EU-a.

(3.c) Kako bi se poduprli troškovno učinkovito postizanje cilja u pogledu energije iz obnovljivih izvora i elektrifikacija sektora krajnje potrošnje te istodobno osnažila kućanstva i industrije da aktivno sudjeluju u osiguravanju i dekarbonizaciji energetskog sustava EU-a i kako bi ih se za nagradilo, države članice trebale bi osigurati da se nacionalnim regulatornim okvirom omogućuje smanjenje za vrijeme najveće potražnje za električnom energijom aktiviranjem fleksibilnosti na strani potražnje u svim sektorima krajnje potrošnje. U tu bi svrhu države članice u svoje integrirane energetske i klimatske planove mogle uvesti minimalni cilj smanjenja za vrijeme najveće potražnje za električnom energijom od najmanje 5 % do 2030. kako bi se povećala fleksibilnost sustava, u skladu s člankom 4. točkom (d) podtočkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999.

(3.d) Jedan od pet ciljeva kohezijske politike za razdoblje 2021. – 2027. jest zelenija Europa i promicanje ulaganja u čistu energiju, kružno gospodarstvo, ublažavanje klimatskih promjena i održivi promet. Sredstva kohezijske politike stoga bi se trebala usmjeriti na sprečavanje širenja nejednakosti pomaganjem regijama koje podnose najteži teret tranzicije, poticanjem infrastrukturnih ulaganja i osposobljavanja radnika za nove tehnologije kako nitko ne bi ostao zapostavljen.

(3.e) Europski fond za regionalni razvoj morat će podržati promicanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisija stakleničkih plinova; promicati energiju iz obnovljivih izvora; razvoj pametnih energetskih sustava i mreža te promicati održivu multimodalnu urbanu mobilnost u okviru prijelaza na gospodarstvo nulte neto stope emisije ugljika; ESF+ mora pridonositi poboljšanju sustava obrazovanja i osposobljavanja potrebnih za prilagodbu vještina i kvalifikacija, prekvalifikaciju svih ljudi, uključujući radnu snagu, stvaranje novih radnih mjesta u sektorima povezanima s okolišem, klimom, energijom, kružnim gospodarstvom i biogospodarstvom (članak 4. Uredbe o fondu ESF+).

(3.f) Proizvodnja energije iz obnovljivih izvora ima snažnu lokalnu dimenziju. Stoga je važno da države članice u potpunosti uključe lokalne i regionalne vlasti u planiranje i provedbu nacionalnih klimatskih mjera, osiguravajući izravan pristup financiranju i praćenje napretka poduzetih mjera. Ako je primjenjivo, države članice trebale bi uključiti lokalne i regionalne doprinose u svoje nacionalne energetske i klimatske planove.

(3.g) Prepoznaje važnost kohezijske politike za doprinos i pomoć otočnim regijama da postignu ciljeve klimatske neutralnosti, uzimajući u obzir dodatne troškove povezane sa sektorima kao što su energetski sektor i sektor prometa, kao i utjecaj mobilnih tehnologija na njihove energetske sustave za koje su potrebna razmjerno vrlo visoka ulaganja za upravljanje promjenjivom obnovljivom energijom.

([6]) Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora, (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

([7]) Točka 3. Komunikacije Komisije COM(2020) 562 final od 17.9.2020. „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030. Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana”.

srijeda, 14. rujna 2022.

(3.h) ***Naglašava da se, zbog svoje male veličine i izoliranih energetskih sustava, udaljene otočne regije, jednako kao i najudaljenije regije, suočavaju s velikim izazovom u pogledu opskrbe energijom jer u pravilu ovise o uvozu fosilnih goriva za proizvodnju električne energije, promet i grijanje.***

(3.i) ***Smatra da bi uporaba energije iz obnovljivih izvora, uključujući energiju plime i oseke, trebala biti prioritet i da bi otocima mogla donijeti znatne koristi, uzimajući u obzir potrebe lokalnih zajednica, uključujući očuvanje tradicionalne otočne arhitekture i lokalnog životnog prostora; stoga traži da se podrži razvoj širokog raspona izvora obnovljive energije na temelju njihovih geografskih značajki; pozdravlja programe za zeleni vodik pokrenute na otocima.***

(4) Sve se više prepoznaje potreba za usklađivanjem politika u području bioenergije s kaskadnim načelom uporabe biomase ([8]) kako bi se osigurao pravedan pristup tržištu sirovina od biomase radi razvoja inovativnih rješenja na biološkoj osnovi visoke dodane vrijednosti i održivog kružnog biogospodarstva. Stoga bi pri izradi programa potpore za bioenergiju države članice trebale uzeti u obzir dostupnu održivu opskrbu biomasom za energetske i neenergetske uporabe te održavanje nacionalnih šumskih ponora ugljika i ekosustava, ***zaštitu bioraznolikosti,*** načela kružnog gospodarstva i kaskadne uporabe biomase te hijerarhiju otpada uspostavljenu Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([9]). ***Međutim, trebale bi moći dodijeliti potporu za proizvodnju energije iz panjeva ili korijenja u slučaju otpada ili ostataka koji proizlaze iz provedbe radova čiji je primarni cilj očuvanje prirode i upravljanje krajobrazom, primjerice uz cestu. U svakom slučaju, države članice bi trebale*** izbjegavati promicanje uporabe kvalitetnog oblog drva za energiju, osim u jasno definiranim okolnostima***, na primjer za sprečavanje šumskih požara i sanitarnu sječu***. U skladu s kaskadnim načelom drvna biomasa trebala bi se upotrebljavati u skladu sa svojom najvećom dodanom vrijednošću za gospodarstvo i okoliš sljedećim redoslijedom prioriteta: 1) proizvodi na bazi drva, 2) produljenje njihova trajanja, 3) ponovna uporaba, 4) recikliranje, 5) bioenergija i 6) zbrinjavanje. Ako nijedan drugi način uporabe drvne biomase nije ekonomski održiv ili ekološki prihvatljiv, oporabom energije pomaže se smanjiti proizvodnja energije iz neobnovljivih izvora. Stoga bi programe potpore država članica za bioenergiju trebalo usmjeriti na one sirovine za koje postoji malo tržišnog natjecanja sa sektorima materijala i čija se nabava smatra pozitivnom i za klimu i za bioraznolikost kako bi se izbjegli negativni poticaji za neodržive bioenergetske putove, kako je utvrđeno u izvješću Zajedničkog istraživačkog centra „Uporaba drvne biomase za proizvodnju energije u EU-u”[13] ([10]). S druge strane, pri definiranju daljnjih posljedica kaskadnog načela potrebno je prepoznati nacionalne posebnosti kojima se države članice vode pri osmišljavanju svojih programa potpore. Sprečavanje nastanka otpada, ponovna uporaba i recikliranje otpada trebali bi biti prioritet. Države članice trebale bi izbjegavati stvaranje programa potpore koji bi bili u suprotnosti s ciljevima u području obrade otpada te bi doveli do neučinkovite uporabe otpada koji se može reciklirati. Nadalje, kako bi se osigurala učinkovitija uporaba bioenergije, države članice od 2026. više ne bi trebale pružati potporu postrojenjima koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije, osim ako se postrojenja nalaze u regijama s posebnim statusom u pogledu napuštanja fosilnih goriva***, ako*** upotrebljavaju hvatanje i skladištenje ugljika ***ili ako se ne mogu modificirati u smjeru kogeneracije u iznimno opravdanim slučajevima uz odobrenje Komisije***.

(5) Brzi rast i sve veća troškovna konkurentnost proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora mogu se iskoristiti za zadovoljavanje rastuće potražnje za energijom, primjerice uporabom toplinskih crpki za grijanje prostora ili niskotemperaturnih industrijskih procesa, električnih vozila za prijevoz ili električnih peći u određenim industrijama. Električna energija iz obnovljivih izvora može se upotrebljavati i za proizvodnju sintetičkih goriva

([8]) Kaskadnim načelom nastoji se postići resursna učinkovitost uporabe biomase davanjem prednosti uporabi biomase kao materijala u odnosu na uporabu za proizvodnju energije kad god je to moguće, čime se povećava količina biomase dostupne u sustavu. U skladu s kaskadnim načelom drvna biomasa trebala bi se upotrebljavati u skladu sa svojom najvećom dodanom vrijednošću za gospodarstvo i okoliš sljedećim redoslijedom prioriteta: 1) proizvodi na bazi drva, 2) produljenje njihova trajanja, 3) ponovna uporaba, 4) recikliranje, 5) bioenergija i 6) zbrinjavanje.

([9]) Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i o stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

([10]) https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122719

za potrošnju u prometnim sektorima koje je teško dekarbonizirati, kao što su zračni i pomorski promet. ***Trebalo bi razviti inovativne tehnologije u vezi s određenim ciljem, koje bi mogle doprinijeti postizanju klimatskih ciljeva za 2030. i klimatskih ciljeva za 2050.*** Okvir za elektrifikaciju trebao bi omogućiti snažnu i učinkovitu koordinaciju i proširiti tržišne mehanizme radi usklađivanja ponude i potražnje u prostoru i vremenu, potaknuti ulaganja u fleksibilnost***, skladištenje energije, upravljanje potrošnjom i druge mehanizme fleksibilnosti*** i pomoći u integraciji velikih udjela promjenjive proizvodne iz obnovljivih izvora. Države članice stoga bi ***u skladu s načelom energetske učinkovitosti na prvom mjestu*** trebale osigurati da se uvođenje električne energije iz obnovljivih izvora nastavi povećavati odgovarajućim tempom kako bi se zadovoljila rastuća potražnja***, među ostalim koordiniranjem uvoznih strategija na razini Unije, istodobno vodeći računa o tome da se potražnja na fleksibilan način prilagodi proizvodnji obnovljive energije***. U tu svrhu države članice trebale bi uspostaviti okvir koji uključuje mehanizme usklađene s tržištem za uklanjanje preostalih prepreka kako bi sigurni i primjereni elektroenergetski sustavi bili prikladni za visoku razinu ***fleksibilne*** energije iz obnovljivih izvora te postrojenja za skladištenje koja su potpuno integrirana u elektroenergetski sustav. Tim okvirom posebno će se ukloniti preostale prepreke, uključujući nefinancijske, kao što su nedovoljni digitalni i ljudski resursi nadležnih tijela za obradu rastućeg broja zahtjeva za izdavanje dozvola.

(5.a) Inovativne tehnologije, kao što su hibridne toplinske crpke, potrebno je razviti i koristiti u okviru kriterija Direktive (EU) 2018/2001, jer se mogu koristiti kao prijelazna tehnologija za ostvarenje klimatskih ciljeva za 2030. te pridonijeti ostvarenju klimatskih ciljeva za 2050.

(5.b) Budući okvir gospodarskog upravljanja EU-a trebao bi potaknuti države članice na provedbu reformi potrebnih za ubrzavanje zelene tranzicije i omogućiti ulaganja u potrebne tehnologije.

(6) Pri izračunu udjela obnovljivih izvora energije u državi članici obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla trebala bi se računati u sektoru u kojem se troše (električna energija, grijanje i hlađenje ili promet). ***Ako se obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla troše u državi članici različitoj od one u kojoj su proizvedena, energija proizvedena upotrebom obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla trebala bi se obračunavati u iznosu od 80 % njihove količine u zemlji i sektoru u kojem se troši i 20 % njihove količine u zemlji u kojoj je proizvedena, osim ako su dotične države članice sklopile drugačiji sporazum. Sporazumi među državama članicama mogu biti u obliku posebnog sporazuma o suradnji koji se sklapa preko platforme Unije za razvoj energije iz obnovljivih izvora (URDP). Komisiju bi trebalo obavijestiti o svakom takvom sporazumu i dostaviti informacije o njemu, uključujući informacije o točnoj količini ponude i potražnje, vremenu prijenosa i datumu do kojeg će aranžman postati operativan. Kad je riječ o podciljevima, obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla obračunavaju se u iznosu od 100 % njihove količine u zemlji u kojoj se troše.*** Kako bi se izbjeglo dvostruko računanje, električnu energiju iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava za proizvodnju tih goriva ne bi trebalo računati. To bi dovelo do usklađivanja pravila za obračun tih goriva u cijeloj Direktivi, bez obzira na to ubrajaju li se u opći cilj za energiju iz obnovljivih izvora ili za bilo koji podcilj. Time bi se omogućilo i računanje stvarne potrošene energije, uzimajući u obzir gubitke energije u procesu proizvodnje tih goriva. Nadalje, time bi se omogućilo obračunavanje obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla uvezenih u Uniju i potrošenih u Uniji.

(6.a) Budući da je struja punjenja održiva samo ako se proizvodi iz čiste energije, u analizama životnog ciklusa elektrificirane topline, prometa i industrijskih proizvoda u obzir bi se uvijek trebali uzimati preostali udjeli fosilnog goriva iz prethodne proizvodnje električne energije.

(7) Suradnja država članica u promicanju energije iz obnovljivih izvora može biti u obliku statističkih prijenosa, programa potpore ili zajedničkih projekata. Omogućuje troškovno učinkovito uvođenje energije iz obnovljivih izvora diljem Europe i pridonosi integraciji tržišta. Unatoč njezinu potencijalu, suradnja je bila vrlo ograničena, što je dovelo do neoptimalnih rezultata u pogledu učinkovitosti u povećanju obnovljive energije. Stoga bi države članice

srijeda, 14. rujna 2022.

trebale biti obvezne testirati suradnju provedbom ▌ ***pilot-projekata do prosinca 2025., a države članice s godišnjom potrošnjom električne energije većom od 100 TWh provedbom i trećeg projekta do 2030.*** Projektima koji se financiraju iz nacionalnih doprinosa u okviru mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora uspostavljenog Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/1294 ([11]) ispunila bi se ta obveza uključenih država članica.

(7.a) ***U svim područjima politika EU-a djelovanja se moraju usmjeriti na nove utvrđene klimatske ciljeve i postizanje klimatske neutralnosti. To vrijedi za kohezijsku politiku, kojom se više od dvadeset godina pridonosi dekarbonizaciji gospodarstva i koja pruža primjere i najbolje prakse koje se mogu primijeniti u drugim dimenzijama politike, kao što je izmjena ove Direktive. Kohezijska politika preko europskih strukturnih i investicijskih fondova ne nudi samo mogućnosti ulaganja kao odgovor na lokalne i regionalne potrebe, već ona pruža i integrirani politički okvir za smanjenje razvojnih nejednakosti među europskim regijama i pomaže pri suočavanju s višestrukim izazovima u njihovu razvoju, među ostalim s pomoću zaštite okoliša, visokokvalitetnog zapošljavanja te pravednog, uključivog i održivog razvoja.***

(7.b) ***Lokalne i regionalne vlasti imaju vrlo važnu ulogu u integriranim i decentraliziranim energetskim sustavima. Komisija bi stoga trebala podržati lokalne i regionalne vlasti u prekograničnom djelovanju i pružati im pomoć u uspostavi mehanizama suradnje, uključujući Europsku grupaciju za teritorijalnu suradnju (EGTS).***

(7.c) ***Kohezijskom politikom osiguravaju se veća usklađenost i koordinacija između kohezijske politike i drugih zakonodavnih područja EU-a, čime se poboljšava politička integracija klimatskih aspekata, oblikuju učinkovitije politike temeljene na izvorima, osiguravaju ciljana financijska sredstva EU-a, a time i poboljšava provedba klimatskih politika na terenu.***

(7.d) ***Ključno je u potpunosti poštovati načelo višerazinskog upravljanja i načelo partnerstva u okviru prijelaza na klimatski neutralno gospodarstvo, s obzirom na to da lokalne i regionalne vlasti imaju izravne nadležnosti u području okoliša i klimatskih promjena te da provode 90 % mjera za prilagodbu klimatskim promjenama i 70 % mjera za ublažavanje klimatskih promjena. Nadalje, te vlasti razvijaju i mjere čiji je cilj promicanje klimatskih prihvatljivog ponašanja među građanima, uključujući mjere povezane s gospodarenjem otpadom, pametnom mobilnošću, održivim stanovanjem i potrošnjom energije.***

(8) Strategijom za energiju iz obnovljivih izvora na moru uvodi se ambiciozan cilj od 300 GW energije vjetra na moru i 40 GW energije oceana u svim morskim bazenima Unije do 2050. Kako bi se osigurala ta promjena, države članice morat će surađivati preko granica na razini morskih bazena. Države članice stoga bi trebale zajednički definirati količinu energije iz obnovljivih izvora na moru koja će se proizvoditi u svakom morskom bazenu do 2050., uz prijelazne korake 2030. i 2040. ***i u svojim pomorskim prostornim planovima dodijeliti odgovarajući prostor za tu količinu. Ako postoji mogući jaz između potencijalne količine obnovljivih izvora energije na moru država članica i planirane količine obnovljive energije na moru, Komisija bi trebala poduzeti dodatne mjere za smanjenje tog jaza.*** Ti ciljevi trebali bi se odražavati u ažuriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima koji će se podnijeti 2023. i 2024. u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999. Pri utvrđivanju količine države članice trebale bi uzeti u obzir potencijal svakog morskog bazena za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na moru, ***tehničku i ekonomsku izvedivost prijenosne mrežne infrastrukture,*** zaštitu okoliša***, bioraznolikost***, prilagodbu klimatskim promjenama i druge načine uporabe mora***, posebno aktivnosti koje se već odvijaju u područjima na koja se to odnosi, moguću štetu za okoliš,*** te ciljeve Unije u pogledu dekarbonizacije. Osim toga, države članice trebale bi u većoj mjeri razmotriti mogućnost kombiniranja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora na moru s prijenosnim vodovima koji povezuju nekoliko država članica, u obliku hibridnih projekata ili, u kasnijoj fazi, isprepletenijih mreža. Time bi se omogućio protok električne energije u različitim smjerovima, čime bi se maksimalno povećala društveno-gospodarska dobrobit, optimizirali infrastrukturni izdaci i omogućila održivija uporaba mora. ***Države članice koje graniče s morskim bazenom trebale bi primjenjivati postupak prostornog planiranja morskog područja kako bi osigurale snažan pristup sudjelovanja javnosti kako bi se u obzir uzeli stavovi svih dionika i obalnih zajednica.***

([11]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/1294 od 15. rujna 2020. o mehanizmu Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora (SL L 303, 17.9.2020., str. 1.).

(8.a) Uvjeti koji se smatraju potrebnima za iskorištavanje potencijala energije iz obnovljivih izvora u europskim morima i oceanima, uključujući one uz otoke i one u najudaljenijim regijama, različiti su. Stoga Unija nastoji uspostaviti alternativne tehnologije namijenjene tim zonama od posebnog interesa koje neće negativno utjecati na morski okoliš.

(8.b) Kako bi se iskoristio potencijal energije iz obnovljivih izvora svih europskih mora i oceana, treba uzeti u obzir geografsku raznolikost i alternativne uporabe morskog okoliša te je potreban mnogo širi raspon tehnoloških rješenja. Takva rješenja uključuju plutajuće vjetroelektrane i solarne elektrane na moru, energiju valova, struja i plime i oseke, diferencijal toplinskog gradijenta ili gradijenta saliniteta, grijanje, hlađenje mora i geotermalnu energiju, morsku biomasu (alge).

(8.c) Provođenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora na ruralnom zemljištu i općenito na poljoprivrednim zemljištima trebalo bi biti uređeno načelima proporcionalnosti, komplementarnosti i kompenzacije. Države članice trebale bi osigurati uredno uvođenje projekata u području energije iz obnovljivih izvora kako bi se spriječio gubitak poljoprivrednog zemljišta te poticati razvoj i upotrebu odgovarajućih tehnologija kojima će se omogućiti kompatibilnost između proizvodnje energije iz obnovljivih izvora te poljoprivredne i stočarske proizvodnje.

(9) Tržište ugovora o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora brzo raste i omogućuje dodatni pristup tržištu proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, uz programe potpore država članica ili izravnu prodaju na veleprodajnom tržištu električne energije. ***Ti ugovori pritom proizvođaču pružaju sigurnost određene razine prihoda dok korisnik može imati koristi od stabilne cijene električne energije.*** Tržište ugovora o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora i dalje je ograničeno na mali broj država članica i velika poduzeća, a na velikom dijelu tržišta Unije i dalje postoje znatne administrativne, tehničke i financijske prepreke. ***Osim ugovora o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora, Komisija ocjenjuje prepreke za uvođenje ugovora o kupnji obnovljive energije za grijanje i hlađenje, koje će imati sve veću ulogu u postizanju klimatskih ciljeva EU-a u pogledu klime i obnovljivih izvora energije.*** Postojeće mjere iz članka 15 za poticanje primjene ugovorâ o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora stoga bi trebalo dodatno ojačati razmatranjem uporabe kreditnih jamstava kako bi se smanjili financijski rizici tih ugovora, uzimajući u obzir da ta jamstva, ako su javna, ne bi trebala istisnuti privatno financiranje.

(10) Pretjerano složeni i pretjerano dugotrajni administrativni postupci velika su prepreka za uporabu energije iz obnovljivih izvora. ***Administrativne postupke i postupke izdavanja dozvola potrebno je dodatno pojednostavniti kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za projekte obnovljive energije i povezane projekte mrežne infrastrukture. U roku od jedne godine nakon stupanja na snagu ove Direktive, Komisija bi trebala revidirati smjernice za izdavanje dozvola kako bi se skratili i pojednostavnili postupci za nove projekte obnovljive energije te za obnovu kapaciteta i nadogradnju takvih projekata. Ključne pokazatelje uspješnosti trebalo bi razviti u kontekstu tih smjernica.***

(10.a) Lokalne i regionalne vlasti ključni su dionici kad je riječ o približavanju Europe postizanju energetskih i klimatskih ciljeva. Proizvodnja energije na lokalnoj razini ključna je za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, smanjenje energetske ovisnosti o vanjskim izvorima i smanjenje stopa energetskog siromaštva.

(11) Zgrade imaju velik neiskorišteni potencijal za učinkovit doprinos smanjenju emisija stakleničkih plinova u Uniji. Kako bi se ispunio cilj Unije iz ***Europskog zakona o klimi*** u pogledu klimatske neutralnosti, bit će potrebna dekarbonizacija grijanja i hlađenja u tom sektoru povećavanjem udjela energije iz obnovljivih izvora u proizvodnji i uporabi***, posebno u lokalnom kontekstu***. Međutim, napredak u uporabi obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje stagnira u posljednjem desetljeću i uvelike se oslanja na povećanu uporabu biomase. Bez utvrđivanja ***okvirnih*** ciljeva za povećanje proizvodnje i uporabe energije iz obnovljivih izvora u zgradama neće biti moguće pratiti napredak i utvrđivati zastoje u uporabi obnovljivih izvora energije. ***Državama članicama trebalo bi omogućiti da otpadnu toplinu i hladnoću uračunaju u okvirni cilj za obnovljivu energiju u zgradama, do granice od 20 %, s gornjom granicom od 54 %***. Nadalje, stvaranje ciljeva pružit će dugoročni signal ulagačima, među ostalim i za razdoblje neposredno nakon 2030. Time će se dopuniti obveze povezane s energetskom učinkovitošću i energetskim svojstvima zgrada ***te osigurati usklađenost s načelom energetske učinkovitosti na prvom mjestu***.

srijeda, 14. rujna 2022.

Stoga bi trebalo utvrditi okvirne ciljeve za uporabu energije iz obnovljivih izvora u zgradama kako bi se usmjerila i potaknula nastojanja država članica da iskoriste potencijal uporabe i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u zgradama, ***na lokaciji ili u blizini, i*** potaknu razvoj ▌ tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ***te pomognu u njihovoj učinkovitoj integraciji u energetski sustav,*** uz istodobno pružanje sigurnosti ulagačima i angažmanu na lokalnoj razini***, kao i osiguravanje doprinosa učinkovitosti sustava. Sustavi trgovanja emisijama osmišljeni su s ciljem povećanja troškova energije iz fosilnih izvora i poticanja tržišno orijentiranih ulaganja u štednju energije ili prelaska na energiju iz obnovljivih izvora. Trebalo bi izbjegavati dvostruko opterećenje potrošača zbog sustava trgovanja emisijama i drugih ciljeva utvrđenih pravom Unije.***

(11.a) Nakon ruske invazije na Ukrajinu argument za brzu energetsku tranziciju nikada nije bio snažniji i jasniji. Rusija osigurava više od 40 % ukupne potrošnje plina u EU-u, a on se uglavnom koristi u građevinskom sektoru, koji je odgovoran za 40 % ukupne potrošnje energije u EU-u. Ubrzavanjem uvođenja solarnih ploča na krovovima i toplinskih crpki EU bi mogao znatno smanjiti količine uvezenih fosilnih goriva. Pojačanim početnim financiranjem takvih ulaganja dodatno će se ubrzati smanjenje ovisnosti EU-a o vanjskim dobavljačima. Prema planu REPowerEU ugradnjom do 15 TWh krovnih solarnih fotonaponskih sustava samo bi se 2022. moglo uštedjeti dodatnih 2,5 milijardi kubičnih metara plina, a ugradnjom svakih 10 milijuna toplinskih crpki dodatnih 12 milijardi kubičnih metara. Istodobno bi to bio velik poticaj za lokalna tržišta rada s obzirom na to da bi samo takav val postavljanja solarnih ploča na krovove mogao stvoriti do 225 000 lokalnih radnih mjesta u sektoru ugradnje ([12]).

(12) Nedovoljan broj kvalificiranih radnika, posebno instalatera i projektanata sustava grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora, usporava zamjenu sustava grijanja na fosilna goriva sustavima koji se temelje na energiji iz obnovljivih izvora te predstavlja veliku prepreku integraciji obnovljivih izvora energije u zgrade, industriju i poljoprivredu. Države članice trebale bi surađivati sa socijalnim partnerima i zajednicama za energiju iz obnovljivih izvora kako bi se predvidjele vještine koje će biti potrebne. Trebalo bi staviti na raspolaganje dostatan broj visokokvalitetnih ***i učinkovitih strategija za usavršavanje i prekvalifikaciju te*** programa osposobljavanja i mogućnosti certificiranja kojima se osigurava pravilno postavljanje i pouzdan rad širokog raspona sustava grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora ***i tehnologija za skladištenje, kao i mjesta za punjenje električnih vozila,*** te ih osmisliti tako da potaknu sudjelovanje u takvim programima osposobljavanja i sustavima certificiranja. Države članice trebale bi razmotriti koje bi se mjere trebale poduzeti kako bi se privukle skupine koje su trenutačno nedovoljno zastupljene u predmetnim profesionalnim područjima. Trebalo bi objaviti popis osposobljenih i certificiranih instalatera kako bi se osiguralo povjerenje potrošača i jednostavan pristup prilagođenim vještinama projektiranja i ugradnje kojima se jamči pravilna ugradnja i rad sustava grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora.

(12.a) Poljoprivredna i hortikulturna poduzeća imaju prostorne i krovne površine te proizvode biomasu. To su resursi koji im omogućuju ključnu ulogu u energetskoj tranziciji ruralnih područja i unutar ruralnih zajednica, posebno s obzirom na decentraliziranu proizvodnju. Taj je sektor relativno mali korisnik energije i može proizvoditi znatno više energije iz obnovljivih izvora nego što mu je potrebno. Zbog toga bi trebalo dodatno poticati i podupirati uvođenje zajedničkog korištenja energije i energetskih zajednica.

(13) Jamstva o podrijetlu ključan su alat za informiranje potrošača i za daljnju primjenu ugovora o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora. Kako bi se uspostavila usklađena osnova na razini Unije za uporabu jamstava o podrijetlu i omogućio pristup odgovarajućim popratnim dokazima za osobe koje sklapaju ugovore o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora, svi proizvođači energije iz obnovljivih izvora trebali bi moći dobiti jamstvo o podrijetlu ne dovodeći u pitanje obvezu država članica da uzmu u obzir tržišnu vrijednost jamstava o podrijetlu ako proizvođači energije prime financijsku potporu. ***Sustav jamstava o podrijetlu koji osiguravaju države članice trebao bi biti usklađeni sustav koji se primjenjuje u cijeloj Uniji. Fleksibilniji energetski sustav i sve veća potražnja potrošača zahtijevaju inovativniji, digitalni, tehnološki napredniji i pouzdan alat za podršku***

([12]) Europska komisija, Zajednički istraživački centar (2020.), Arnulf Jäger-Waldau: „The Untapped Area Potential for Photovoltaic Power in the European Union" (Neiskorišteni potencijal područja fotonaponske snage u Europskoj uniji).

i dokumentiranje sve veće proizvodnje energije iz obnovljivih izvora. Konkretno, inovativne tehnologije mogu osigurati veću prostornu i vremensku granularnost jamstava o podrijetlu. Kako bi se olakšale digitalne inovacije u tom području, države članice trebale bi uvesti granularnost dodatne veličine u svoje sustave za jamstva o podrijetlu.

(13.a) U skladu sa zajedničkim europskim djelovanjem za povoljniju, sigurniju i održiviju energiju utvrđenim u komunikaciji Komisije od 8. ožujka 2022., države članice trebale bi, prema potrebi, procijeniti potrebu za proširenjem postojeće infrastrukture plinske mreže kako bi se olakšala integracija plina iz obnovljivih izvora i smanjila ovisnost o fosilnim gorivima, posebno ako ta infrastruktura znatno doprinosi međusobnoj povezanosti najmanje dviju država članica ili povezanosti države članice i treće zemlje.

(14) Razvoj infrastrukture za mreže centraliziranoga grijanja i hlađenja trebalo bi pojačati i usmjeriti prema učinkovitom i fleksibilnom iskorištavanju šireg spektra obnovljivih izvora topline i hladnoće kako bi se povećala uporaba energije iz obnovljivih izvora i produbila integracija energetskog sustava. Stoga je primjereno ažurirati popis obnovljivih izvora energije koje bi mreže centraliziranoga grijanja i hlađenja trebale sve više prihvaćati i zahtijevati integraciju skladištenja toplinske energije kao izvora fleksibilnosti, veće energetske učinkovitosti i isplativijeg rada.

(14.a) Mjere država članica za integraciju električne energije iz nestalnih obnovljivih izvora u mrežu, uz istodobno osiguravanje stabilnosti mreže i sigurnosti opskrbe, mogu se odnositi na razvoj rješenja kao što su postrojenja za skladištenje, upravljanje potrošnjom, postrojenja s potencijalom za uravnoteženje mreže i visokoučinkovita kogeneracijska postrojenja koja sudjeluju u uravnoteženju mreže radi potpore električnoj energiji iz nestalnih obnovljivih izvora.

(15) Budući da se očekuje da će do 2030. u Uniji biti više od 30 milijuna električnih vozila, potrebno je osigurati da ona mogu u potpunosti pridonijeti integraciji sustava električne energije iz obnovljivih izvora i tako omogućiti postizanje većih udjela električne energije iz obnovljivih izvora na troškovno optimalan način. Potrebno je u potpunosti iskoristiti potencijal električnih vozila da apsorbiraju električnu energiju iz obnovljivih izvora u vrijeme kad je ima u izobilju i da je vrate u mrežu u slučaju nestašice***, čime se pridonosi integraciji električne energije iz nestalnih obnovljivih izvora u sustav i istovremeno osigurava sigurna i pouzdana opskrba električnom energijom***. Stoga je primjereno uvesti ***potrebne*** mjere za električna vozila, informacije o energiji iz obnovljivih izvora te o tome kako i kada pristupiti tim mjerama kojima se dopunjuju mjere iz Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([13]) i [Prijedloga uredbe o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020]. ***Nadalje, doprinos solarnih električnih vozila može biti ključan za dekarbonizaciju europskog prometnog sektora. Ona su znatno energetski učinkovitija od tradicionalnih električnih vozila na baterije, ne oslanjaju se u velikoj mjeri na elektroenergetsku mrežu za punjenje te mogu proizvesti dodatnu čistu energiju koja se može vratiti u mrežu dvosmjernim punjenjem, čime se doprinosi energetskoj neovisnosti Europe i proizvodnji energije iz obnovljivih izvora.*** **[Am. 26].**

(15.a) Trebalo bi u potpunosti iskoristiti potencijal uravnoteženja mreže koji imaju elektrane i kogeneracijska postrojenja koja sudjeluju u uravnoteženju mreže radi potpore električnoj energiji iz nestalnih obnovljivih izvora i na taj način omogućuju širenje takve električne energije iz obnovljivih izvora.

(16) Kako bi se usluge fleksibilnosti i uravnoteženja iz agregacije distribuirane imovine za skladištenje razvijale na konkurentan način, vlasnicima ili korisnicima baterija i subjektima koji djeluju u njihovo ime ***i uz njihov izričit pristanak*** kao što su upravitelji energetskih sustava zgrada, pružatelji usluga mobilnosti i ostali sudionici na tržištu električne energije ***poput korisnika električnih vozila***, trebalo bi pod nediskriminirajućim uvjetima***, potpuno u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2016/679 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (Opća uredba o zaštiti podataka) ([14])***, i besplatno omogućiti pristup osnovnim informacijama o baterijama u stvarnom vremenu, kao što su stanje, razina napunjenosti, kapacitet

([13]) Direktiva 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (SL L 307, 28.10.2014., str. 1.).

([14]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

srijeda, 14. rujna 2022.

i zadana vrijednost snage. Stoga je primjereno uvesti mjere kojima se rješava pitanje potrebe za pristupom takvim podacima kako bi se olakšale aktivnosti povezane s integracijom baterija za kućnu uporabu i električnih vozila, ***pametnih sustava grijanja i hlađenja i drugih pametnih uređaja,*** dopunjujući odredbe o pristupu podacima o baterijama povezane s olakšavanjem prenamjene baterija u [Prijedlogu uredbe Komisije o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020]. Odredbe o pristupu podacima o baterijama električnih vozila trebale bi se primjenjivati uz sve odredbe utvrđene u zakonodavstvu Unije o homologaciji vozila.

(17) Sve više električnih vozila u cestovnom, željezničkom, pomorskom i drugim načinima prijevoza zahtijevat će optimizaciju punjenja i upravljanje punjenjem na način koji ne uzrokuje zagušenje te koji potpuno iskorištava dostupnost električne energije iz obnovljivih izvora i niske cijene električne energije u sustavu. U situacijama u kojima bi ***pametno i*** dvosmjerno punjenje pomoglo daljnjem prodiranju električne energije iz obnovljivih izvora u vozne parkove električnih vozila u prometu i u elektroenergetski sustav općenito, takva bi funkcionalnost isto tako trebala biti dostupna S obzirom na dugotrajan vijek mjesta za punjenje zahtjeve za infrastrukturu za punjenje trebalo bi ažurirati na način kojim bi se zadovoljile buduće potrebe i koji ne bi imao negativne učinke ovisnosti na razvoj tehnologije i usluga.

(18) Korisnici električnih vozila koji sklapaju ugovore s pružateljima usluga elektromobilnosti i sudionicima na tržištu električne energije trebali bi imati pravo na primanje informacija i objašnjenja o tome kako će uvjeti ugovora utjecati na uporabu njihova vozila i na stanje njegove baterije. Pružatelji usluga elektromobilnosti i sudionici na tržištu električne energije trebali bi korisnicima električnih vozila jasno objasniti kako će dobiti naknadu za usluge fleksibilnosti, uravnoteženja i skladištenja koje se pružaju elektroenergetskom sustavu i tržištu uporabom njihovih električnih vozila. Pri sklapanju takvih ugovora korisnici električnih vozila moraju osigurati i svoja potrošačka prava, posebno u pogledu zaštite osobnih podataka, kao što su lokacija i vozne navike, u vezi s uporabom svojeg vozila. Sklonost korisnika električnih vozila u pogledu vrste električne energije koju kupuju za uporabu u njihovu električnom vozilu te druge sklonosti isto tako mogu biti dio takvih sporazuma. Zbog prethodno navedenih razloga važno je ***osigurati maksimalnu djelotvornost korištenja infrastrukture za punjenje koja će se uvesti. Kako bi se povećalo povjerenje potrošača u e-mobilnost, veoma je važno*** da se korisnici električnih vozila mogu koristiti svojom pretplatom na više mjesta za punjenje Time će se odabranom pružatelju usluga korisnika električnih vozila omogućiti optimalna integracija električnog vozila u elektroenergetski sustav s pomoću predvidljivog planiranja i poticaja koji se temelje na sklonostima korisnika električnih vozila. To je jednako tako u skladu s načelima energetskog sustava usmjerenog na potrošača i proizvođača-potrošača te s pravom opskrbljivača da kao krajnje kupce odabere korisnike električnih vozila u skladu s odredbama Direktive (EU) 2019/944.

(18.a) Osim baterija za kućanstvo i električna vozila, niz drugih uređaja, kao što su pametni uređaji za grijanje i hlađenje, spremnici tople vode, jedinice za skladištenje toplinske energije i drugi pametni uređaji, ima znatan potencijal upravljanja potrošnjom koji bi se hitno trebao iskoristiti kako bi potrošači mogli pružiti svoju fleksibilnost energetskom sustavu. Stoga je potrebno uvesti mjere kojima se korisnicima, kao i trećim stranama koje djeluju u ime vlasnika i korisnika, kao što su sudionici na tržištu električne energije, pod nediskriminirajućim uvjetima i bez naknade omogućuje pristup u stvarnom vremenu podacima relevantnima za upravljanje potrošnjom, potpuno u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2016/679.

(19) ***Prema tome,*** distribuirana ***i decentralizirana*** sredstva za ***proizvodnju, upravljanje potrošnjom i*** skladištenje, kao što su baterije za kućnu uporabu i baterije električnih vozila, ***pametni sustavi grijanja i hlađenja i drugi pametni uređaji i skladištenje termalne energije,*** imaju potencijal ponuditi mreži znatnu fleksibilnost i usluge uravnoteženja putem agregacije. Kako bi se olakšao razvoj takvih ***uređaja i povezanih*** usluga, regulatorne odredbe koje se odnose na priključivanje i rad ***decentraliziranih sredstava za proizvodnju te*** skladišnih sredstava, kao što su tarife, vrijeme obveze i specifikacije priključaka, trebale bi biti osmišljene tako da ne ometaju potencijal svih skladišnih sredstava, uključujući mala i mobilna sredstva, kako bi se sustavu ponudila fleksibilnost i usluge uravnoteženja i pridonijelo daljnjem prodoru električne energije iz obnovljivih izvora u usporedbi s većim, stacionarnim skladišnim sredstvima.

Države članice trebale bi osigurati i jednake uvjete za manje sudionike na tržištu, posebno za zajednice obnovljive energije, kako bi mogli sudjelovati na tržištu bez suočavanja s nerazmjernim administrativnim ili regulatornim opterećenjem.

(20) Mjesta za punjenje na kojima se električna vozila obično parkiraju dulje vrijeme, primjerice u blizini mjesta boravka ili rada, vrlo su važna za integraciju energetskog sustava, stoga je potrebno osigurati funkcionalnosti pametnog ***i dvosmjernog*** punjenja. ***Trebalo bi poduzeti posebne inicijative za povećanje broja mjesta za punjenje u ruralnim i rijetko naseljenim područjima i za osiguravanje odgovarajuće distribucije u najudaljenijim područjima i planinskim područjima.*** S tim u vezi rad uobičajene infrastrukture za punjenje***, na primjer s pomoću pametnog mjerenja,*** koja nije javno dostupna posebno je važan za integraciju električnih vozila u elektroenergetski sustav jer se nalazi ondje gdje se električna vozila više puta parkiraju tijekom duljeg razdoblja, kao što su zgrade s ograničenim pristupom, parkirališta zaposlenika ili parkirališta koja se iznajmljuju fizičkim ili pravnim osobama.

(21) Industrija čini 25 % potrošnje energije u Uniji i znatan je korisnik grijanja i hlađenja, za koje se trenutačno koriste fosilna goriva u mjeri od 91 %. Međutim, 50 % potražnje za grijanjem i hlađenjem odnosi se na nisku temperaturu (< 200 °C), za koju postoje troškovno učinkovite opcije za energiju iz obnovljivih izvora, među ostalim i ***izravna*** elektrifikacija ***iz obnovljivih izvora, industrijske toplinske crpke i geotermalna rješenja***. Osim toga, industrija upotrebljava neobnovljive izvore kao sirovine za proizvodnju proizvoda kao što su čelik ili kemikalije. Današnje odluke o industrijskim ulaganjima odredit će buduće industrijske procese i energetske opcije koje industrija može razmotriti i zato je važno da te odluke o ulaganjima budu otporne na buduće promjene ***i da ne dovedu do neupotrebljive imovine***. Stoga bi trebalo uspostaviti referentne vrijednosti kako bi se industriju potaknulo da prijeđe na proizvodne procese koji se temelje na obnovljivim izvorima energije i koje ne ***pokreću*** samo obnovljivi izvori energije, već upotrebljavaju i sirovine iz obnovljivih izvora kao što je obnovljivi vodik. ▌

(21.a) Države članice trebale bi promicati potrebne instrumente za prostorno planiranje kojima se klasificiraju poljoprivredna tla i utvrđuju tla visoke poljoprivredne vrijednosti na temelju njihovih edafoloških obilježja. Države članice trebale bi u svojim politikama u području razvoja i poticanja energije iz obnovljivih izvora očuvati svrhu tih tala za uporabu u poljoprivredi i stočarstvu.

(22) ***U primjeni načela energetske učinkovitosti na prvom mjestu*** obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla mogu se upotrebljavati u energetske svrhe, ali i u neenergetske svrhe kao sirovine ili industrijske sirovine kao što su čelik ili kemikalije. Uporabom obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla u obje svrhe iskorištava se njihov puni potencijal za zamjenu fosilnih goriva koja se koriste kao sirovine i za smanjenje emisija stakleničkih plinova u ***industrijskim procesima koje je teško elektrificirati*** te bi stoga trebala biti uključena u cilj za uporabu obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla. Nacionalne mjere za potporu uvođenju obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla u ***tim industrijskim sektorima*** ne bi trebale dovesti do povećanja neto onečišćenja zbog povećane potražnje za proizvodnjom električne energije koja se zadovoljava fosilnim gorivima koja najviše onečišćuju, kao što su ugljen, dizel, lignit, naftni treset i naftni škriljevac.

(22.a) Kako je utvrđeno u strategiji EU-a za vodik, niskougljična goriva i niskougljični vodik mogu imati ulogu u energetskoj tranziciji kako bi se smanjile emisije postojećih goriva. Budući da niskougljična goriva i niskougljični vodik nisu goriva iz obnovljivih izvora, revizijom Direktive (EU)…/… [Direktiva o plinu i vodiku] trebale bi se definirati dodatne odredbe o ulozi niskougljičnih goriva i niskougljičnog vodika u postizanju ugljične neutralnosti do 2050.

(23) Povećanje ambicija u sektoru grijanja i hlađenja ključno je za postizanje općeg cilja u pogledu energije iz obnovljivih izvora s obzirom na to da grijanje i hlađenje čine otprilike polovinu potrošnje energije u Uniji i obuhvaćaju širok raspon krajnjih namjena i tehnologija u zgradama, industriji te centraliziranom grijanju i hlađenju. Kako bi se ubrzalo povećanje obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje, godišnje povećanje od 1,1 ▌ postotnog boda trebalo bi postati obvezujuće kao minimum za sve države članice, ***uz okvirnu ciljnu vrijednost i do 2,3 u skladu s razinom iz REPowerEU-a***. Za države članice u kojima je udio energije iz obnovljivih izvora veći od 50 % u sektoru grijanja i hlađenja trebalo bi i dalje biti moguće primjenjivati samo polovinu obvezujuće godišnje stope povećanja, a države članice u kojima je taj udio 60 % ili više mogu računati da svaki takav udio ispunjava prosječnu godišnju stopu povećanja u skladu s člankom 23. stavkom 2. točkama (b) i (c). ***Države članice bi, uz sudjelovanje lokalnih***

srijeda, 14. rujna 2022.

i regionalnih vlasti te u skladu s načelom energetske učinkovitosti na prvom mjestu, trebale provesti procjenu svog potencijala energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja te uporabe otpadne topline i hladnoće. Osim toga, trebalo bi utvrditi posebne nadopune za pojedine države članice preraspodjelom dodatnih nastojanja na željenu razinu energije iz obnovljivih izvora 2030. među državama članicama na temelju BDP-a i troškovne učinkovitosti. U Direktivu (EU) 2018/2001 trebalo bi uključiti i duži popis različitih mjera kako bi se olakšalo povećanje udjela obnovljivih izvora energije u sustavu grijanja i hlađenja. Države članice trebale bi provesti tri mjere s popisa mjera. ***Pri donošenju i provedbi tih mjera države članice trebale bi osigurati njihovu pristupačnost za sve potrošače, posebno za one koji žive u kućanstvima s niskim prihodima ili u ranjivim kućanstvima, i trebale bi zahtijevati da znatan udio mjera dobije prioritet u kućanstvima s niskim prihodima koja su u opasnosti od energetskog siromaštva i koja se nalaze u socijalnim stanovima [Am. 38].***

(24) Kako bi veća uloga centraliziranoga grijanja i hlađenja bila popraćena boljim informiranjem potrošača, primjereno je pojasniti i poboljšati objavljivanje udjela obnovljivih izvora energije ***, povezanih emisija stakleničkih plinova i*** energetske učinkovitosti tih sustava.

(24.a) Poljoprivredni sektor ima potencijal za proizvodnju dodatne električne energije iz obnovljivih izvora. Ta se električna energija iz obnovljivih izvora proizvodi decentralizirano, što predstavlja priliku u okviru energetske tranzicije. Kako bi se ta električna energija stavila u mrežu, ta mreža mora imati dovoljan kapacitet. Međutim, u ruralnim područjima mreža često prestaje i stoga nema dovoljno kapaciteta za prihvat dodatne električne energije. U ruralnim područjima trebalo bi snažno poticati jačanje mreže kako bi poljoprivredna gospodarstva doista mogla ostvariti svoj potencijalni doprinos energetskoj tranziciji putem decentralizirane proizvodnje električne energije.

(24.b) Mala postrojenja za proizvodnju energije na poljoprivrednim gospodarstvima imaju golem potencijal za povećanje kružnosti na poljoprivrednim gospodarstvima pretvaranjem tokova otpada i preostalog otpada s poljoprivrednog gospodarstva, među ostalim gnojiva, u toplinu i električnu energiju. Stoga bi trebalo ukloniti sve prepreke kako bi se poljoprivrednike potaknulo na ulaganje u te tehnologije, kao što su postrojenja za anaerobnu digestiju, u cilju prelaska na kružno poljoprivredno gospodarstvo. Jedna od tih prepreka jest vrednovanje ostataka dobivenih u procesima, na primjer dušika dobivenog iz stajskog gnojiva, kao i amonijevog sulfata, koji bi se trebali moći kategorizirati i upotrebljavati kao gnojiva.

(25) Moderni učinkoviti sustavi centraliziranoga grijanja i hlađenja koji se temelje na obnovljivim izvorima energije pokazali su svoj potencijal za pružanje isplativih rješenja za integraciju energije iz obnovljivih izvora, povećanu energetsku učinkovitost i integraciju energetskog sustava, čime se olakšava opća dekarbonizacija sektora grijanja i hlađenja. Kako bi se osiguralo iskorištavanje tog potencijala, godišnje povećanje energije iz obnovljivih izvora i/ili otpadne topline u centraliziranom grijanju i hlađenju trebalo bi povećati s 1 postotnog boda na ***2,3*** postotna boda bez promjene okvirne prirode tog povećanja, što odražava neujednačen razvoj te vrste mreže na razini Unije.

(26) Kako bi se odrazile povećana važnost centraliziranoga grijanja i hlađenja i potreba za usmjeravanjem razvoja tih mreža prema uključivanju više energije iz obnovljivih izvora, primjereno je utvrditi zahtjeve kako bi se osiguralo povezivanje opskrbljivača trećih strana koji opskrbljuju energijom iz obnovljivih izvora i otpadnom toplinom i hladnoćom s mrežnim sustavima centraliziranoga grijanja ili hlađenja iznad 25 MW.

(27) Otpadna toplina i hladnoća nedovoljno se upotrebljavaju unatoč njihovoj širokoj dostupnosti, što dovodi do rasipanja resursa, niže energetske učinkovitosti u nacionalnim energetskim sustavima i veće potrošnje energije u Uniji nego što je potrebno. Zahtjevi za bolju koordinaciju između operatora centraliziranoga grijanja i hlađenja, industrijskih i tercijarnih sektora i lokalnih vlasti mogli bi olakšati dijalog i suradnju potrebnu za iskorištavanje isplativog potencijala otpadne topline i hladnoće putem centraliziranoga grijanja i hlađenja.

(28) Kako bi se osigurala potpuna integracija centraliziranoga grijanja i hlađenja u energetski sektor, potrebno je proširiti suradnju s operatorima distribucijskih sustava električne energije na operatore prijenosnih sustava za električnu energiju i proširiti opseg suradnje na planiranje ulaganja u mrežu i tržišta kako bi se bolje iskoristio potencijal centraliziranoga grijanja i hlađenja za pružanje usluga fleksibilnosti na tržištima električne energije. Trebala bi se omogućiti i daljnja suradnja s operatorima plinskih mreža, uključujući vodikove i druge energetske mreže, kako bi se osigurala šira integracija među nositeljima energije i njihova najisplativija uporaba.

(29) Uporabom obnovljivih goriva i električne energije iz obnovljivih izvora u prometu može se pridonijeti dekarbonizaciji prometnog sektora Unije na troškovno učinkovit način i poboljšati, među ostalim, energetsku diversifikaciju u tom sektoru uz istodobno promicanje inovacija, rasta i radnih mjesta u gospodarstvu Unije te smanjenje ovisnosti o uvozu energije. Kako bi se postigao povećani cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova koji je definirala Unija, trebalo bi povećati razinu energije iz obnovljivih izvora isporučene svim vrstama prijevoza u Uniji. Izražavanjem cilja u području prometa kao cilja smanjenja intenziteta stakleničkih plinova potaknulo bi se sve veće korištenje troškovno najisplativijih i najučinkovitijih goriva u pogledu smanjenja stakleničkih plinova u prometu. Osim toga, cilj smanjenja intenziteta stakleničkih plinova potaknuo bi inovacije i postavio jasnu referentnu vrijednost za usporedbu vrsta goriva i električne energije iz obnovljivih izvora ovisno o intenzitetu stakleničkih plinova. U skladu s time povećanjem razine energetskog cilja u pogledu naprednih biogoriva i bioplina te uvođenjem cilja za obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla osigurala bi se povećana uporaba obnovljivih goriva s najmanjim utjecajem na okoliš u načinima prijevoza koje je teško elektrificirati. Postizanje tih ciljeva trebalo bi se osigurati obvezama opskrbljivača gorivom te drugim mjerama iz [Uredbe (EU) 2021/XXX o uporabi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu – inicijativa FuelEU Maritime i Uredbe (EU) 2021/XXX o osiguravanju jednakih uvjeta za održivi zračni promet]. Namjenske obveze za opskrbljivače zrakoplovnim gorivom trebale bi se utvrditi samo u skladu s [Uredbom (EU) 2021/XXX o osiguravanju jednakih uvjeta za održivi zračni promet].

(29.a) Pandemija bolesti COVID-19 pokazala je stratešku važnost prometnog sektora. Uvođenje zelenih traka, kojima su osigurani sigurni lanci opskrbe za zdravstvenu skrb i hitne službe, osnovna opskrba hranom i farmaceutski proizvodi, bila je dobra praksa koja bi u budućnosti trebala imati prednost pred smanjenjem emisija u kriznim vremenima.

(29.b) Uvođenje ili ugradnja pogonskih sustava koji rade na vjetar ili s pomoću vjetra smatra se obnovljivim izvorom energije i jednim od rješenja za dekarbonizaciju pomorskog prometa.

(30) Elektromobilnost će imati ključnu ulogu u dekarbonizaciji prometnog sektora. Kako bi se potaknuo daljnji razvoj elektromobilnosti, države članice trebale bi uspostaviti mehanizam jedinica kojim se operatorima javno dostupnih mjesta za punjenje omogućuje da opskrbom električnom energijom iz obnovljivih izvora ***ili energijom iz obnovljivih izvora*** pridonose ispunjavanju obveze koju su države članice uvele u pogledu opskrbljivača gorivom. ***Države članice u taj mehanizam mogu uključiti privatne stanice za punjenje ako se može dokazati da se električnom energijom iz obnovljivih izvora koja se dostavlja tim stanicama za punjenje opskrbljuju isključivo električna vozila.*** Iako se takvim mehanizmom podupire električna energija u prometu, važno je da države članice nastave postavljati ambiciozne ciljeve za dekarbonizaciju svoje kombinacije tekućih goriva***, posebno*** u ***prometnim sektorima koje je teško dekarbonizirati, kao što su pomorstvo i zrakoplovstvo, gdje je izravna elektrifikacija puno teža.***

(30.a) Vodik se može upotrebljavati kao sirovina ili kao izvor energije u industrijskim i kemijskim procesima te u zračnom i pomorskom prometu i može doprinijeti dekarbonizaciji sektora u kojima izravna elektrifikacija nije tehnološki moguća ili konkurentna, kao i za skladištenje energije kako bi se, prema potrebi, uravnotežio energetski sustav, čime bi se znatno doprinijelo integraciji energetskih sustava.

(30.b) Regulatornim okvirom i inicijativama Unije usmjerenima na postizanje ciljeva smanjenja emisija stakleničkih plinova trebalo bi poduprijeti prelazak industrije na održiviji europski energetski sustav, posebno pri utvrđivanju novih ciljeva i pragova proizvodnje.

(31) Politikom Unije u području energije iz obnovljivih izvora nastoji se pridonijeti postizanju ciljeva Europske unije u pogledu ublažavanja klimatskih promjena u vidu smanjenja emisija stakleničkih plinova. U ostvarivanju tog cilja ključno je pridonijeti i širim ciljevima u području okoliša, a posebno sprečavanju gubitka bioraznolikosti, na što negativno utječu neizravne promjene uporabe zemljišta povezane s proizvodnjom određenih biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase. ***Isto tako, neprimjereno planiranje postrojenja za velike projekte vjetroelektrana ili fotonaponske projekte može imati neželjene učinke na bioraznolikost, krajolike i lokalne zajednice. U obzir bi trebalo uzeti i neizravne učinke krčenja šuma i zbijanja tla, učinke vjetroturbina i sukobe oko uporabe zemljišta za solarne elektrane.*** Doprinos tim ciljevima u području klime i okoliša važno je i dugotrajno međugeneracijsko pitanje za građane Unije i zakonodavca Unije. ***Unija bi stoga trebala promicati goriva u količinama koje uravnotežuju potrebnu ambiciju s potrebom da se izbjegne pridonošenje izravnoj i neizravnoj prenamjeni***

srijeda, 14. rujna 2022.

zemljišta. Posljedično, promjene u načinu izračuna cilja za područje prometa ne bi trebale utjecati na utvrđena ograničenja o tome kako uračunati u taj cilj određena goriva proizvedena iz kultura za proizvodnju prehrambenih proizvoda i hrane za životinje s jedne strane i goriva s visokim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta s druge strane. Osim toga, kako se ne bi stvorio poticaj za korištenje biogoriva i bioplina proizvedenih iz kultura za proizvodnju prehrambenih proizvoda i hrane za životinje u prijevozu ***te kako bi se u obzir uzeo rat u Ukrajini***, države članice trebale bi i dalje moći birati hoće li ih računati u okviru cilja za područje prometa ili neće. Ako ih ne uračunaju, mogu u skladu s tim smanjiti cilj smanjenja intenziteta stakleničkih plinova pod pretpostavkom da se u okviru biogoriva proizvedenih iz kultura za proizvodnju hrane za ljude i hrane za životinje uštedi 50 % emisija stakleničkih plinova, što odgovara tipičnim vrijednostima navedenima u prilogu ovoj Direktivi za uštede emisija stakleničkih plinova iz najrelevantnijih načina proizvodnje biogoriva proizvedenih iz kultura za proizvodnju hrane za ljude i hrane za životinje, kao i minimalni prag uštede stakleničkih plinova koji se primjenjuje na većinu postrojenja koja proizvode takva biogoriva. ***K tomu, države članice trebale bi razmotriti i osiguravanje dodatne opskrbe hranom radi stabilizacije globalnih tržišta prehrambenih proizvoda.***

(31.a) Trebalo bi uzeti u obzir članak 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojim se priznaje posebna ugroženost najudaljenijih regija koja proizlazi iz njihove udaljenosti od kopnenih regija, izoliranosti, male površine, nepovoljne topografije i klime te gospodarske ovisnosti o nekoliko proizvoda, što su okolnosti koje u velikoj mjeri ograničavaju njihov razvoj i stvaraju znatne dodatne troškove u mnogim područjima, posebno u prometu. Napori koji se ulažu i ciljevi koji su utvrđeni na europskoj razini za smanjenje emisija stakleničkih plinova moraju se prilagoditi toj teškoj situaciji, uz ravnotežu između okolišnih ciljeva i visokih socijalnih troškova tih regija.

(32) Izražavanjem cilja u području prometa kao cilja smanjenja intenziteta stakleničkih plinova nepotrebno je upotrebljavati multiplikatore za promicanje određenih obnovljivih izvora energije. To je zato što se različitim obnovljivim izvorima energije štede različite količine emisija stakleničkih plinova i stoga se na različit način pridonosi cilju. Trebalo bi se smatrati da električna energija iz obnovljivih izvora ima nultu stopu emisija, što znači da se njome uštedi 100 % emisija u usporedbi s električnom energijom proizvedenom iz fosilnih goriva. Time će se potaknuti uporaba električne energije iz obnovljivih izvora jer nije vjerojatno da će se obnovljivim gorivima i gorivima iz recikliranog ugljika ostvariti tako visok postotak ušteda. Elektrifikacija koja se oslanja na obnovljive izvore energije stoga bi postala najučinkovitiji način dekarbonizacije cestovnog prometa. Osim toga, radi promicanja uporabe poboljšanih biogoriva te bioplina i obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla u zrakoplovnom i pomorskom prijevozu, koje je teško elektrificirati, primjereno je zadržati multiplikator za goriva isporučena u tim načinima prijevoza kad se uračuna u posebne ciljeve postavljene za ta goriva.

(33) Izravna elektrifikacija sektora krajnje potrošnje, uključujući prometni sektor, pridonosi učinkovitosti sustava i olakšava prelazak na energetski sustav koji se temelji na energiji iz obnovljivih izvora. Stoga je to samo po sebi učinkovito sredstvo za smanjenje emisija stakleničkih plinova. Shodno tome nije potrebno izraditi okvir za dodatnost koji bi se posebno primjenjivao na električnu energiju iz obnovljivih izvora koja se isporučuje električnim vozilima u prometu. [Am. 10].

(34) Budući da se obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla trebaju računati kao energija iz obnovljivih izvora bez obzira na sektor u kojem se troše, pravila za određivanje njihove obnovljive prirode kad su proizvedena iz električne energije, koja su se primjenjivala samo na ta goriva kad se koriste u sektoru prometa, trebala bi se proširiti na sva obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla, bez obzira na sektor u kojem se troše.

(34a) ***Električna energija proizvedena uz izravno priključenje na jedno ili više postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora može se u potpunosti smatrati obnovljivom električnom energijom ako se upotrebljava za proizvodnju obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla. Postrojenja dokazuju da je predmetna električna energija isporučena bez preuzimanja električne energije iz mreže. Električna energija preuzeta iz mreže može se smatrati potpuno obnovljivom ako se proizvodi isključivo iz obnovljivih izvora, a sklapanjem ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora dokazane su obnovljive značajke i ostali odgovarajući kriteriji. Kako bi se gorivo u potpunosti kvalificiralo kao obnovljivo gorivo nebiološkog podrijetla, zemljopisna korelacija trebala bi biti na razini države, a ne na razini zone trgovanja te bi se njome trebale uzeti u obzir i situacije na moru. Obnovljiva svojstva te električne energije navode se samo jednom i samo u jednom sektoru krajnje uporabe. Isto bi se trebalo primjenjivati na obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla uvezena u Uniju.[Am. 11].***

(35) Kako bi se osigurala veća okolišna učinkovitost kriterija Unije za održivost i uštede emisija stakleničkih plinova za kruta goriva iz biomase u postrojenjima za grijanje, električnu energiju i hlađenje, minimalni prag za primjenjivost tih kriterija trebalo bi smanjiti sa sadašnjih 20 MW na ***7,5 MW***.

(36) Direktivom (EU) 2018/2001 ojačan je okvir za održivost bioenergije i uštede stakleničkih plinova utvrđivanjem kriterija za sve sektore krajnje potrošnje. Njome se utvrđuju posebna pravila za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase kojima se zahtijeva održivost sječe i uračunavanje emisija povezanih s promjenom uporabe zemljišta. Kako bi se postigla bolja zaštita posebno bioraznolikih staništa bogatih ugljikom, kao što su primarne šume***i šume starog rasta***, visoko bioraznolike šume, travnjaci, tresetišta ***i guštare***, trebalo bi uvesti izuzeća i ograničenja za dobivanje šumske biomase iz tih područja, u skladu s pristupom za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase. Osim toga, kriteriji uštede emisija stakleničkih plinova trebali bi se primjenjivati i na postojeća postrojenja utemeljena na biomasi kako bi se osiguralo da proizvodnja bioenergije u svim takvim postrojenjima dovede do smanjenja emisija stakleničkih plinova u usporedbi s energijom proizvedenom od fosilnih goriva. ***Poluprirodne šume kao šume ili druga šumska zemljišta koja nisu ni primarna šuma ni plantažne šume i koja se uglavnom sastoje od autohtonog drveća i grmlja koje nije zasađeno imaju veliku bioraznolikost i klimatsku vrijednost te ih ne bi trebalo pretvoriti u plantažne šume ili na drugi način prouzročiti njihovo propadanje. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti znanosti o šumama kako bi se odgovorilo na otvorena pitanja i osigurali podaci jer su oni ključni za bolje razumijevanje uloge naših stabala kada je riječ o klimi, okolišu, gospodarstvu i društvu. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne i šumske biomase te obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla trebala bi se dobivati iz zemljišta ili šuma za koje se poštuju prava trećih strana na korištenje i pravo vlasništva nad zemljištem ili šumom dobivanjem njihova dobrovoljnog, prethodnog i informiranog pristanka, uz sudjelovanje institucija i organizacija koje ih predstavljaju, pri čemu se poštuju ljudska i radnička prava trećih strana, a dostupnost hrane i hrane za životinje za treće strane nije ugrožena.***

(37) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za proizvođače obnovljivih goriva i goriva iz recikliranog ugljika te za države članice, ako je Komisija u provedbenom aktu priznala dobrovoljne ili nacionalne programe kao dokaze ili pružanje točnih podataka o usklađenosti s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova te drugim zahtjevima iz ove Direktive, države članice trebale bi prihvatiti rezultate certifikacije koje izdaju takvi programi u okviru Komisijina priznanja. Kako bi se smanjilo opterećenje malih postrojenja, države članice trebale bi uspostaviti pojednostavnjeni mehanizam provjere za postrojenja snage između 5 i ***20 MW***.

(38) Cilj je baze podataka Unije koju će uspostaviti Komisija omogućiti praćenje tekućih i plinovitih obnovljivih goriva i goriva iz recikliranog ugljika. Njezino područje primjene trebalo bi proširiti s prometa na sve druge sektore krajnje potrošnje u kojima se takva goriva troše. To bi trebalo znatno pridonijeti sveobuhvatnom praćenju proizvodnje i potrošnje tih goriva, ublažavajući rizike od dvostrukog računanja ili nepravilnosti duž lanaca opskrbe obuhvaćenih bazom podataka Unije. Osim toga, kako bi se izbjegao rizik od dvostrukog ubrajanja istog plina iz obnovljivih izvora, jamstvo o podrijetlu izdano za svaku pošiljku plina iz obnovljivih izvora koja je registrirana u bazi podataka trebalo bi poništiti. ***Ta baza podataka trebala bi biti javno dostupna na otvoren, transparentan i korisniku prilagođen način. Komisija bi trebala objavljivati godišnja izvješća za javnost o informacijama koje su unesene u bazu podataka Unije, uključujući količine, geografsko podrijetlo i vrstu sirovine za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase.***

(38.a) Kako bi se kompenzirala regulatorna opterećenja građana, uprava i poduzeća uvedena ovom Direktivom, Komisija bi u okviru svojeg godišnjeg pregleda opterećenja koji se provodi na temelju stavka 48. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. trebala preispitati regulatorni okvir u predmetnim sektorima u skladu s načelom „jedan za jedan", kako je navedeno u komunikaciji Komisije od 29. travnja 2021. naslovljenoj „Bolja regulativa: zajedničkim snagama za bolje zakonodavstvo", i prema potrebi predstaviti zakonodavne prijedloge za izmjenu ili brisanje odredbi u drugim zakonodavnim aktima Unije kojima se stvaraju troškovi usklađivanja u tim sektorima.

srijeda, 14. rujna 2022.

(38.b) Moraju se utvrditi odgovarajuće odredbe za borbu protiv prijevara, posebno u vezi s otpadnim jestivim uljem (UCO) s obzirom na raširenu miješanje palmina ulja. Budući da su otkrivanje i sprečavanje prijevara ključni za sprečavanje nepoštenog tržišnog natjecanja i rastućeg krčenja šuma u trećim zemljama, trebalo bi provoditi potpunu i certificiranu sljedivost tih sirovina.

(39) U Uredbi o upravljanju (EU) 2018/1999 na više se mjesta upućuje na obvezujući cilj na razini Unije od najmanje 32 % udjela obnovljive energije potrošene u Uniji 2030. Budući da taj cilj treba povećati kako bi se učinkovito pridonijelo cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova za ***najmanje*** 55 % do 2030., ta bi upućivanja trebalo izmijeniti. Svi dodatni zahtjevi u pogledu planiranja i izvješćivanja neće stvoriti novi sustav planiranja i izvješćivanja, već bi se na njih trebao primjenjivati postojeći okvir za planiranje i izvješćivanje u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.

(40) Područje primjene Direktive 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([15]) trebalo bi izmijeniti kako bi se izbjeglo udvostručavanje regulatornih zahtjeva u pogledu ciljeva dekarbonizacije goriva u prometu te uskladiti s Direktivom (EU) 2018/2001.

(40.a) Također je važno poticati istraživanje i inovacije u području čiste energije, kao što je vodik, kako bi se zadovoljila rastuća potražnja za alternativnim gorivima i, prije svega, kako bi se na tržištu stavila na raspolaganje energija koja je jeftinija od fosilnih goriva kao što su dizel, loživo ulje i benzin, za koje su cijene sad rekordno visoke.

(41) Definicije iz Direktive 98/70/EZ trebalo bi izmijeniti kako bi ih se uskladilo s Direktivom (EU) 2018/2001 i time izbjeglo da se u tim dvama aktima primjenjuju različite definicije.

(42) Obveze u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova i uporabe biogoriva iz Direktive 98/70/EZ trebalo bi izbrisati kako bi se pojednostavnila i izbjegla dvostruka regulacija u pogledu strožih obveza dekarbonizacije goriva za korištenje u prometu predviđenih Direktivom (EU) 2018/2001.

(43) Obveze u pogledu praćenja smanjenja emisija stakleničkih plinova i izvješćivanja o njima iz Direktive 98/70/EZ trebalo bi izbrisati kako bi se izbjeglo dvostruko reguliranje obveza izvješćivanja.

(44) Direktivu Vijeća (EU) 2015/652, kojom su predviđena detaljna pravila za ujednačenu provedbu članka 7.a Direktive 98/70/EZ, trebalo bi, ovom Direktivom, staviti izvan snage jer postaje zastarjela stavljanjem izvan snage članka 7.a Direktive 98/70/EZ.

(45) Kad je riječ o komponentama na biološkoj osnovi u dizelskom gorivu, upućivanje u Direktivi 98/70/EZ na dizelsko gorivo B7, odnosno dizelsko gorivo koje sadržava do 7 % metilnih estera masnih kiselina (FAME), ograničava dostupne opcije za postizanje viših ciljeva uključivanja biogoriva kako je utvrđeno u Direktivi (EU) 2018/2001. Razlog tomu jest činjenica da je gotovo cjelokupna opskrba dizelskim gorivom u Uniji već B7. Zbog toga bi najveći udio komponenata na biološkoj osnovi trebalo povećati sa 7 % na 10 %. Održavanje tržišne primjene goriva B10, odnosno dizelskog goriva koje sadržava do 10 % metilnih estera masnih kiselina (FAME), zahtijeva razred zaštite B7 na razini Unije za 7 % FAME-a u dizelskom gorivu jer znatan udio vozila nije kompatibilan s B10 za koji se očekuje da će biti prisutan u voznom parku do 2030. To bi se trebalo odraziti u članku 4. stavku 1. drugom podstavku Direktive 98/70/EZ kako je izmijenjena ovim aktom.

(45.a) Povećanje uporabe energije iz obnovljivih izvora može povećati i energetsku sigurnost i samodostatnost, među ostalim, smanjenjem ovisnosti o fosilnim gorivima. Međutim, daljnje jačanje i međusobno povezivanje prijenosnog sustava ključno je kako bi se taj prelazak iskoristio na pravedan i učinkovit način i kako bi se koristi od njega ravnomjerno rasporedile na sve građane Unije, čime bi se spriječilo izazivanje energetskog siromaštva.

(46) Prijelaznim odredbama trebalo bi se omogućiti uredno daljnje prikupljanje podataka i ispunjavanje obveza izvješćivanja u pogledu članaka Direktive 98/70/EZ izbrisanih ovom Direktivom.

([15]) Direktiva 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive Vijeća 93/12/EEZ (SL L 350, 28.12.1998., str. 58.).

(47) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima ([16]), države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. Kad je riječ o ovoj Direktivi, zakonodavac smatra da je prenošenje takvih dokumenata opravdano, posebno nakon presude Suda Europske unije u predmetu Komisija protiv Belgije ([17]) (predmet C-543/17).

(47a) Unija i partnerske zemlje u razvoju imaju golem potencijal u pogledu tehnološke suradnje, projekata povezanih s energijom iz obnovljivih izvora i izvoza čiste energije te razvoja veće međupovezanosti mreža čiste energije. Unatoč općenito stabilnom rastu ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora i dalje su koncentrirana u nekoliko regija i zemalja. Regije u kojima dominiraju zemlje u razvoju i zemlje u usponu i dalje su nedovoljno zastupljene te privlače samo 15 % globalnih ulaganja u obnovljive izvore energije ([18]). Energetska partnerstva Unije trebala bi biti usmjerena na projekte proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, kao i na potporu razvoju projekata u području energije iz obnovljivih izvora i utvrđivanje pravnih i financijskih okvira te bi trebala obuhvaćati pružanje potrebne tehničke pomoći i prijenos znanja u bliskoj suradnji s privatnim sektorom. Obveze u pogledu dobrog upravljanja i perspektive stabilne, dugoročne suradnje trebale bi biti uvjet za suradnju s Unijom. Suradnja u području održive energije trebala bi biti ključni prioritet za odgovarajuće zemlje u okviru inicijative Global Gateway [Am. 12].

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive (EU) 2018/2001

Direktiva (EU) 2018/2001 mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 2. drugi stavak mijenja se kako slijedi:

(-a) točka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„(1) „energija iz obnovljivih izvora” ili „obnovljiva energija” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, osmotska energija, energija iz okoliša, energija plime i oseke, valova te druga energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin;”;

(-aa) u točki 16. podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) čija je prvotna svrha pružiti okolišnu, gospodarsku ili socijalnu korist zajednice u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvome mjestu” za svoje dioničare ili članove ili za lokalna područja na kojima djeluje, a ne financijska dobit;”;

(a) točka 36. zamjenjuje se sljedećim:

„36. „obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla” znači tekuća i plinovita goriva čiji energetski sadržaj potječe iz obnovljivih izvora koji nisu biomasa;”;

([16]) SL C 369, 17.12.2011., str. 14.
([17]) Presuda Suda od 8. srpnja 2019., Komisija protiv Belgije, C-543/17, ECLI: EU: C:2019:573.
([18]) Međunarodna agencija za obnovljivu energiju (Irena) – Izvješće o globalnom okružju za financiranje energije iz obnovljivih izvora, 2020., str. 9.

srijeda, 14. rujna 2022.

(b) točka 47. zamjenjuje se sljedećim:

„47. „zadana vrijednost” znači vrijednost koja proizlazi iz tipične vrijednosti primjenom prethodno utvrđenih faktora koja se, u okolnostima navedenima u ovoj Direktivi, može upotrebljavati umjesto stvarne vrijednosti;”;

(c) dodaju se sljedeće točke:

„***47.a*** „kvalitetno oblo drvo” znači oblo drvo koje je posječeno i uklonjeno, a čije ga značajke, kao što su vrsta, dimenzije, ravni rast i gustoća čvorova, čine pogodnim za industrijsku uporabu, kako su definirale i propisno obrazložile države članice u skladu s relevantnim uvjetima u šumi. To ne uključuje drvo iz pretkomercijalne prorede ili stabla uklonjena iz šuma pogođenih požarima, štetočinama, bolestima ili štetom zbog abiotičkih čimbenika;

47.b ***„inovativna tehnologija za dobivanje energije iz obnovljivih izvora” znači tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora kojom se na najmanje jedan način poboljšava usporediva najsuvremenija tehnologija za dobivanje obnovljive energije ili se omogućava iskorištavanje uglavnom neiskorištenog obnovljivog izvora energije te koja uključuje jasan stupanj rizika u tehnološkom, tržišnom ili financijskom smislu, koji je veći od rizika koji se obično povezuje s usporedivim neinovativnim tehnologijama ili aktivnostima;***

47.c „zona trgovanja” znači zona nadmetanja kako je definirana u članku 2. točki 65. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća ([19]);

47.d „sustav pametnog mjerenja” znači sustav pametnog mjerenja kako je definiran u članku 2. točki 23. Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća ([20]);

47.e „mjesto za punjenje” znači mjesto za punjenje kako je definirano u članku 2. točki 33. Direktive (EU) 2019/944;

47.f „sudionik na tržištu” znači sudionik na tržištu kako je definiran u članku 2. točki 25. Uredbe (EU) 2019/943;

47.g „tržište električne energije” znači tržište električne energije kako je definirano u članku 2. točki 9. Direktive 2019/944;

47.h „baterija za kućnu uporabu” znači samostalna punjiva baterija nazivnog kapaciteta većeg od 2 kWh, koja je prikladna za ugradnju i uporabu u kućnom okruženju;

47.i „baterija za električno vozilo” znači baterija za električno vozilo kako je definirana u članku 2. točki 12. [Prijedloga uredbe o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020 ([21])];

47.j „industrijska baterija” znači industrijska baterija kako je definirana u članku 2. točki 11. [Prijedloga uredbe o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020];

([19]) Uredba (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (SL L 158, 14.6.2019., str. 54.).

([20]) Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019., str. 125.).

([21]) COM(2020) 798 final.

47.k „stanje” znači stanje kako je definirano u članku 2. točki°25. [Prijedloga uredbe o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020 ([22])];

47.l „razina napunjenosti” znači razina napunjenosti kako je definirana u članku 2. točki 24. [Prijedloga uredbe o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020];

47.m „zadana vrijednost snage” znači informacije sadržane u sustavu upravljanja baterijom kojima se propisuju postavke električne snage pri kojima baterija radi tijekom punjenja ili pražnjenja kako bi se optimiziralo njezino stanje i operativno korištenje;

47.n „pametno punjenje” znači postupak punjenja u kojem se jakost električne energije isporučene bateriji prilagođava u stvarnom vremenu na temelju informacija dobivenih elektroničkom komunikacijom ***i koji se može ostvariti pri normalnim brzinama punjenja, kao i tijekom brzog punjenja odgovorom na dinamičke cjenovne signale ili optimizacijom protoka snage;***

47.o „regulatorno tijelo” znači regulatorno tijelo definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2019/943;

47.p „dvosmjerno punjenje” znači ***postupak pametnog punjenja*** u kojem se ***tok*** može preokrenuti, ***čime se omogućuje da električna energija*** teče od baterije do mjesta za punjenje na koje je priključena;

47.q „mjesto za punjenje male snage” znači „mjesto za punjenje male snage” kako je definirano u članku 2. točki 31. [Prijedloga uredbe o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva i o stavljanju izvan snage Direktive 2014/94/EU];

47.r ***„baterija za uporabu u zajednici” znači autonomna punjiva baterija nazivnog kapaciteta većeg od 50 kWh, koja je prikladna za ugradnju i uporabu u stambenom, komercijalnom ili industrijskom okruženju i koja je u vlasništvu potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički ili zajednice obnovljive energije;***

47.s ***„ugovor o kupnji energije iz obnovljivih izvora” znači ugovor na temelju kojeg je pravna ili fizička osoba pristala kupiti energiju iz obnovljivih izvora izravno od proizvođača energije, i koji obuhvaća, ali nije ograničen na ugovore o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora, ugovore o kupnji vodika iz obnovljivih izvora i ugovore o kupnji obnovljive energije za grijanje i hlađenje;***

47.t ***„ugovor o kupnji obnovljive energije za grijanje i hlađenje” znači ugovor na temelju kojeg fizička ili pravna osoba pristaje kupiti obnovljivu energiju za grijanje i hlađenje izravno od proizvođača;***

47.u ***„ugovor o kupnji vodika iz obnovljivih izvora” znači ugovor na temelju kojeg je fizička ili pravna osoba pristala kupiti obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla izravno od proizvođača;***

47.v „industrija” znači trgovačka društva i proizvodi iz područja B, C, F i područja J odjeljka 63. statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti (NACE Rev. 2) ([23]);

47.w „neenergetska namjena” znači uporaba goriva kao sirovina u industrijskom procesu umjesto za proizvodnju energije;

47.x „obnovljiva goriva” znači biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase i obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla;

([22]) Prijedlog uredbe o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020 (xxxx).

([23]) Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1.).”;

srijeda, 14. rujna 2022.

47.y ***„energetska učinkovitost na prvome mjestu” znači energetska učinkovitost na prvome mjestu kako je definirana u članku 2. točki 18. Uredbe (EU) br. 2018/1999;***

47.z ***„hibridna imovina za proizvodnju obnovljive energije na moru” znači imovina za prijenos koja ima dvojnu namjenu povezivanja proizvodnje obnovljive energije na moru i povezivanja dviju ili više zona nadmetanja;***

47.aa ***„centralizirano grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora” znači energetski visokoučinkoviti sustavi centraliziranoga grijanja i hlađenja u kojima se upotrebljavaju isključivo obnovljivi izvori energije;***

47.ab ***„primarna drvna biomasa” znači sve oblo drvo koje je posječeno ili na drugi način prikupljeno i uklonjeno. Obuhvaća sve drvo pribavljeno uklanjanjem, odnosno količine uklonjene iz šuma, uključujući drvo oporabljeno zbog prirodne smrtnosti te sječom. Uključuje sve drvo uklonjeno s korom ili bez nje, među ostalim drvo uklonjeno u okruglom obliku ili cijepano, grubo učetvoreno ili u nekom drugom obliku, npr. grane, korijenje, panjevi i izrasline (koje se prikupljaju) te drvo koje je grubo oblikovano ili zašiljeno. Ne uključuje drvnu biomasu dobivenu održivim mjerama za sprečavanje šumskih požara na područjima s visokim rizikom od požara, drvnu biomasu dobivenu mjerama sigurnosti na cestama i drvnu biomasu izdvojenu iz šuma pogođenih prirodnim katastrofama, aktivnim štetočinama ili bolestima kako bi se spriječilo njihovo širenje, uz istodobno smanjenje eksploatacije drva i zaštitu bioraznolikosti, što dovodi do raznovrsnijih i otpornijih šuma, te se temelji na smjernicama Komisije;*** **[Am. 42]**

47.ac ***„vodik iz obnovljivih izvora” znači vodik proizveden elektrolizom vode (u uređaju za elektrolizu na električnu energiju iz obnovljivih izvora) ili reformiranjem bioplina ili biokemijskom pretvorbom biomase ako je u skladu sa zahtjevima održivosti iz članka 29. Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća;***

47.ad „plantažna šuma” znači zasađena šuma kojom se intenzivno upravlja i koja u odnosu na sadnju i zrelost sastojine ispunjava sve sljedeće kriterije: jedna ili dvije vrste, isti dobni razred i pravilan razmak. Plantažna šuma uključuje plantaže kulture kratkih ophodnji za drvo, vlakna i energiju, a isključuje šume zasađene radi zaštite ili obnove ekosustava te šume nastale sadnjom ili sijanjem kod kojih su zrele sastojine slične ili će biti slične šumama koje se prirodno obnavljaju;

47.ee „zasađena šuma” znači šuma koja se pretežno sastoji od stabala uzgojenih sadnjom i/ili planskim sijanjem pod uvjetom da posađena ili posijana stabla čine više od pedeset posto drvne zalihe u fazi zrelosti; uključuje izdanačke sastojine prvotno posađenog ili posijanog drveća; ▌

47.af ***„osmotska energija” znači energija prirodno nastala zbog razlike u koncentraciji soli između dviju tekućina, obično slatke i slane vode;***

47.ag ***„učinkovitost sustava” znači energetski sustav koji na troškovno učinkovit način uključuje promjenjive obnovljive izvore energije i maksimizira vrijednost fleksibilnosti potražnje u svrhu optimizacije tranzicije na ugljičnu neutralnost, a mjeri se prema smanjenju ulaganja u sustav i operativnih troškova sustava, emisija ugljika i fosilnih goriva u svakoj nacionalnoj kombinaciji izvora energije;***

47.ah ***„hibridno postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora” znači kombinacija dviju ili više tehnologija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora koje imaju isti priključak na mrežu, a mogu također integrirati kapacitet za skladištenje;***

47.ai ***„projekt skladištenja energije na istoj lokaciji” znači projekt koji obuhvaća postrojenje za skladištenje energije i postrojenje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora povezane u okviru iste pristupne točke mreže.”;***

47.aj „solarno električno vozilo" znači energetski visokoučinkovito motorno vozilo opremljeno pogonskim sustavom koje sadržava samo neperiferne električne uređaje kao pretvornik energije s električnim sustavom za pohranu energije s mogućnošću ponovnog punjenja, koji se može puniti eksterno, i isto je tako opremljen fotonaponskim pločama ugrađenima u vozilo **[Am. 29];"**

(2) članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice zajednički osiguravaju da udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Uniji 2030. bude najmanje ***45*** %.

Kako bi se promicala proizvodnja i uporaba obnovljive energije iz inovativnih tehnologija za dobivanje energije iz obnovljivih izvora te zaštitila industrijska konkurentnost Unije, svaka država članica postavlja okvirni cilj u sklopu kojega najmanje 5 % novog instaliranog kapaciteta za energiju iz obnovljivih izvora između … [stupanja na snagu direktive] i 2030. otpada na inovativnu tehnologiju za dobivanje energije iz obnovljivih izvora.

Radi olakšavanja daljnjeg prodora električne energije iz obnovljivih izvora i povećanja fleksibilnosti i usluga uravnoteženja države članice postavljaju okvirni cilj za tehnologije skladištenja.

Kako bi se cilj iz prvog podstavka i učinkovitost sustava postigli na troškovno učinkovit način, svaka država članica postavlja minimalni okvirni nacionalni cilj za fleksibilnost potražnje koji odgovara smanjenju vršne potražnje za električnom energijom za 5 % do 2030. Taj se cilj ostvaruje pokretanjem fleksibilnosti potražnje u svim sektorima konačne potrošnje, među ostalim obnovom i troškovnom učinkovitosti zgrada u skladu s Direktivom (EU)…/… [revidirana Direktiva (EU) 2018/844] i Direktivom (EU)…/… [revidirana Direktiva (EU) 2018/2002].

Države članice utvrđuju nacionalni cilj fleksibilnosti potražnje, uključujući srednjoročne ključne etape, u okviru nacionalnih ciljeva postavljenih u njihovim integriranim energetskim i klimatskim planovima radi povećanja fleksibilnosti sustava u skladu s člankom 4. točkom (d) podtočkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999. Ako je potrebno, Komisija može uvesti dopunske mjere kojima će pomoći državama članicama da ispune svoje ciljeve.

Svaka država članica u svojem integriranom energetskom i klimatskom planu u skladu s člankom 4. točkom (d) podtočkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999 utvrđuje mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva iz stavka 1. podstavaka 2. i 3. ovog članka.";

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da se energija iz biomase proizvodi tako da se što više umanje nepotrebni učinci koji dovode do poremećaja na tržištu sirovina iz biomase i štetni učinci na bioraznolikost***, okoliš i klimu.*** U tu svrhu uzimaju u obzir hijerarhiju otpada kako je utvrđeno u članku 4. Direktive 2008/98/EZ i kaskadno načelo iz trećeg podstavka.

Kao dio mjera iz prvog podstavka:

(a) države članice ne dodjeljuju potporu:

i. za uporabu pilanskih trupaca, furnirskih trupaca, panjeva i korijenja za proizvodnju energije;

ii. za proizvodnju obnovljive energije spaljivanjem otpada ako nisu ispunjene obveze odvojenog prikupljanja ***i hijerarhije otpada*** utvrđene u Direktivi 2008/98/EZ;

iii. za prakse koje nisu u skladu s ***provedbenim*** aktom iz trećeg podstavka.

srijeda, 14. rujna 2022.

(b) Ne dovodeći u pitanje ***obveze iz članka 6. i*** obveze iz prvog podstavka, od 31. prosinca 2026. države članice ne dodjeljuju novu potporu za proizvodnju električne energije iz šumske biomase u postrojenjima koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije osim ako takva električna energija ispunjava barem jedan od sljedećih uvjeta:

i. proizvodi se u regiji utvrđenoj u teritorijalnom planu za pravednu tranziciju koji je odobrila ▌Komisija u skladu s Uredbom (EU) 2021/… Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju zbog oslanjanja na kruta fosilna goriva te ispunjava relevantne zahtjeve iz članka 29. ***točke*** 11.;

ii. proizvodi se primjenom hvatanja i skladištenja CO_2 iz biomase i ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 29. ***točki*** 11. drugom podstavku.

ii.a proizvodi se u postrojenjima koja su već u funkciji … [datum stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni], za koje nisu moguće izmjene u pogledu kogeneracije zbog nepostojanja infrastrukture i uvjeta potražnje i koje zadovoljavaju uvjete iz članka 29. točke 11., pod uvjetom da države članice obavijeste Komisiju o primjeni takvog izuzeća i opravdaju to izuzeće na temelju provjerenih i ažuriranih znanstvenih i tehničkih podataka te da Komisija odobri izuzeće.

Najkasnije godinu dana od [stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] Komisija donosi ***provedbeni*** akt ▌o načinu primjene kaskadnog načela za ***šumsku*** biomasu, posebno o tome kako što više smanjiti uporabu kvalitetnog oblog drva za proizvodnju energije, s naglaskom na programima potpore i vodeći računa o ***najvišoj gospodarskoj i okolišnoj dodanoj vrijednosti te*** nacionalnim posebnostima***, uključujući sprečavanje šumskih požara i sanitarnu sječu.***

Komisija do 2026. mora predstaviti izvješće o učinku programa potpore država članica za biomasu, među ostalim na bioraznolikost***, klimu, okoliš*** i moguće poremećaje na tržištu, te procijeniti ▌programe potpore za šumsku biomasu.”:

(c) umeće se sljedeći stavak 4.a:

„4.a Države članice uspostavljaju okvir, koji može uključivati programe potpore i olakšavanje primjene ***projekata skladištenja energije iz obnovljivih izvora i projekata skladištenja energije na istoj lokaciji, kao i*** ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora ***te ugovora o kupnji obnovljive energije za grijanje i hlađenje***, kojim se omogućuje uvođenje ▌energije iz obnovljivih izvora na razini koja je u skladu s nacionalnim doprinosom države članice iz stavka 2. i brzinom koja je u skladu s okvirnim putanjama iz članka 4. točke (a) podtočke 2. Uredbe (EU) 2018/1999. Tim se okvirom prije svega otklanja problem preostalih prepreka, ***uključujući prepreke koje se odnose na postupke izdavanja dozvola, uspostavu inicijativa energetskih zajednica i razvoj potrebnih mreža za prijenos električne energije, kako bi se podržala opskrba*** velikim udjelom ▌energije iz obnovljivih izvora. Pri osmišljavanju tog okvira države članice moraju uzeti u obzir dodatnu električnu energiju iz obnovljivih izvora ***i infrastrukturu za skladištenje potrebne*** za zadovoljavanje potražnje u sektorima prometa, industrije, zgrada, grijanja i hlađenja te za proizvodnju obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla.”;

U skladu s načelom energetske učinkovitosti na prvome mjestu države članice osiguravaju fleksibilnu potrošnju električne energije iz obnovljivih izvora, trgovanje takvom energijom i njezino skladištenje u tim sektorima konačne potrošnje kako bi na troškovno učinkovit način pridonijele njezinu prodiranju.

Države članice mogu uključiti sažetak politika i mjera u sklopu poticajnog okvira i procjenu njihove provedbe u svoje integrirane nacionalne energetske i klimatske planove, odnosno u izvješća o napretku u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999.”;”

(3) članak 7. mijenja se kako slijedi:

(-a) u stavku 1. prvom podstavku, točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora i goriva u sektoru prometa.";

(a) u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Kad je riječ o prvom podstavku točkama (a), (b) i (c), plin i električna energija iz obnovljivih izvora uzimaju se u obzir samo jedanput za potrebe izračuna udjela konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora. Energija proizvedena iz obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla obračunava se u sektoru – električna energija, grijanje i hlađenje ili promet – u kojem se troši. ***Ako se obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla troše u državi članici različitoj od one u kojoj su proizvedena, energija proizvedena upotrebom obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla obračunava se u iznosu od 80 % njihove količine u zemlji i sektoru u kojem se troši i 20 % njihove količine u zemlji u kojoj je proizvedena, osim ako su dotične države članice sklopile drugačiji sporazum. Kako bi se pratili takvi sporazumi i izbjeglo dvostruko računanje, Komisiju se obavješćuje o svakom takvom sporazumu, uključujući točne količine ponude i potražnje, vrijeme prijenosa i datum do kojeg će sporazum postati operativan. Komisija stavlja na raspolaganje informacije o sklopljenim sporazumima, uključujući njihov vremenski raspored, količinu, cijenu i sve dodatne uvjete.***";

(aa) u stavku 1. nakon drugog podstavka umeće se sljedeći podstavak:

„Za potrebe ciljeva iz članaka 15.a i 22.a, članka 23. stavka 1., članka 24. stavka 4. i članka 25. stavka 1., obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla obračunavaju se u iznosu od 100 % njihove količine u zemlji u kojoj se troše.";

(b) u stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe stavka 1. prvog podstavka točke (a) konačna bruto potrošnja električne energije iz obnovljivih izvora izračunava se kao količina električne energije proizvedene u državi članici iz obnovljivih izvora, uključujući proizvodnju električne energije potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora i zajednica obnovljive energije i električne energije iz obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla te isključujući proizvodnju električne energije u crpno akumulacijskim uređajima iz vode koja je prethodno crpenjem podignuta na višu razinu i električne energije koja se upotrebljava za proizvodnju obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla.";

(c) u stavku 4. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Konačna potrošnja energije iz obnovljivih izvora u sektoru prometa izračunava se kao zbroj svih biogoriva, bioplina i obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla potrošenih u sektoru prometa.";

(4) članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a ▌Svaka država članica ***sklapa sporazum o suradnji radi pokretanja zajedničkih projekata*** za proizvodnju obnovljive energije s jednom ili više drugih država članica, uključujući ***hibridnu imovinu za proizvodnju obnovljive energije na moru, kako slijedi:***

(a) do 31. prosinca 2025. države članice s godišnjom potrošnjom električne energije od 100 TWh ili manje uspostavljaju najmanje dva zajednička projekta;

srijeda, 14. rujna 2022.

(b) do 2030. države članice s godišnjom potrošnjom električne energije većom od 100 TWh uspostavljaju treći zajednički projekt ▌;

Takvi zajednički projekti ne odgovaraju projektima od zajedničkog interesa koji su već doneseni na temelju Uredbe (EU) 2022/869 ([1a]). Utvrđivanje zajedničkih projekata temelji se na potrebama utvrđenima u strateškim planovima razvoja integrirane odobalne mreže na visokoj razini za svaki morski bazen i desetogodišnjem planu razvoja mreže, ali može nadilaziti te potrebe i može uključivati lokalna i regionalna tijela te privatne operatore.

Projekti koji se financiraju iz nacionalnih doprinosa u okviru mehanizma Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora uspostavljenog Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2020/1294 ([1]) ***uzimaju se u obzir za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz prvog podstavka za države članice uključene u te projekte.***

Države članice rade na pravednoj raspodjeli troškova i koristi zajedničkih projekata. U tu svrhu svi relevantni troškovi i koristi zajedničkih projekata uzimaju se u obzir u relevantnom sporazumu o suradnji.

Države članice obavješćuju Komisiju o sporazumima o suradnji iz prvog podstavka, uključujući datum na koji se očekuje početak provedbe projekta.

([1a]) Uredba (EU) 2022/869 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o smjernicama za transeuropsku energetsku infrastrukturu, izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2009, (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 i direktiva 2009/73/EZ i (EU) 2019/944 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 347/2013 (SL L 152, 3.6.2022., str. 45.).";

([1]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/1294 od 15. rujna 2020. o mehanizmu Unije za financiranje energije iz obnovljivih izvora (SL L 303, 17.9.2020., str. 1.).

(b) umeće se sljedeći stavak:

„7.a Države članice koje graniče s morskim bazenom surađuju kako bi zajednički***, nakon savjetovanja s dionicima,*** utvrdile količinu energije iz obnovljivih izvora na moru koju planiraju proizvesti u tom morskom bazenu do 2050., uz prijelazne korake ***i putanje za pojedinačne morske bazene za*** 2030. i 2040. ***u skladu s Uredbom (EU) 2022/869. Svaka država članica navodi količine koje namjerava ostvariti putem javnih natječaja, s naglaskom na tehničkoj i gospodarskoj izvedivosti mrežne infrastrukture.***

Države članice u svojim sporazumima o suradnji kolektivno osiguravaju da su ti planovi u skladu s ispunjavanjem ciljeva utvrđenih u komunikaciji Komisije od 19. studenoga 2020. naslovljenoj „Strategija EU-a za iskorištavanje potencijala energije iz obnovljivih izvora na moru za klimatski neutralnu budućnost", pri čemu poštuju pravo Unije u području okoliša i zaštitu bioraznolikosti te uzimaju u obzir posebnosti i razvoj u svakoj regiji, ***posebno aktivnosti koje se već provode u zahvaćenim područjima, moguću štetu za okoliš,*** potencijal energije iz obnovljivih izvora na moru morskog bazena i važnost osiguravanja povezanog integriranog planiranja mreže. Države članice obavješćuju o toj količini ***i o planiranoj mreži*** u svojim ažuriranim integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima dostavljenima u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999. ***Komisija može poduzeti dodatne mjere kako bi podržala države članice u njihovim nastojanjima da se usklade s putanjama za pojedinačne morske bazene.***

Nakon priopćavanja ažuriranih integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova, Komisija procjenjuje sve moguće razlike između potencijalne količine energije država članica iz obnovljivih izvora na moru i količine energije iz obnovljivih izvora na moru planirane za 2030., 2040. i 2050. Komisija prema potrebi poduzima dodatne mjere za smanjenje tih razlika.

Države članice koje graniče s morskim bazenom zajednički utvrđuju primjereni prostor za projekte energije iz obnovljivih izvora na moru i dodjeljuju taj prostor u svojim prostornim planovima morskog područja te istodobno osiguravaju pristup usmjeren na sudjelovanje javnosti kako bi se uzela u obzir stajališta svih dionika i zahvaćenih obalnih zajednica, kao i učinci na aktivnosti koje se već provode u zahvaćenim područjima.

Kako bi se olakšalo izdavanje dozvola za zajedničke projekte energije iz obnovljivih izvora na moru, države članice smanjuju složenost i povećavaju učinkovitost i transparentnost postupka izdavanja dozvola te unaprjeđuju međusobnu suradnju, među ostalim, po potrebi, uspostavom jedinstvene kontaktne točke („jedinstvena kontaktna točka") za pojedinačne prioritetne koridore odobalne mreže.

Kako bi se povećalo prihvaćanje u široj javnosti, države članice osiguravaju mogućnost uključivanja zajednica obnovljive energije u zajedničke projekte suradnje u području energije iz obnovljivih izvora na moru.";

(5) članak 15. mijenja se kako slijedi:

(-a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice osiguravaju da su svi nacionalni propisi koji se odnose na postupke izdavanja odobrenja, certificiranja i izdavanja dozvola, a koji se primjenjuju na pogone za proizvodnju električne energije, uključujući hibridne pogone za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora te pripadajuće prijenosne i distribucijske mreže za proizvodnju električne energije, grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora, na postupak pretvorbe biomase u biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase ili druge energetske proizvode, kao i na obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla, razmjerni i potrebni te da doprinose provedbi načela „energetska učinkovitost na prvome mjestu".;

(-aa) drugi podstavak mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) da svi administrativni postupci budu pojednostavljeni, uključujući regionalne i lokalne procese, i ubrzani na odgovarajućoj administrativnoj razini te su uspostavljeni predvidljivi vremenski okviri za postupke iz prvog podstavka;"

ii. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) transparentnost i ovisnost o troškovima svih administrativnih naknada koje plaćaju potrošači, planeri, arhitekti, građevinari te instalateri i opskrbljivači opreme i sustava; te

(d) uspostavu pojednostavnjenih i manje opterećujućih postupaka za izdavanje odobrenja, uključujući postupak jednostavne obavijesti i jedinstvene kontaktne točke, za decentralizirane uređaje te za proizvodnju i skladištenje energije iz obnovljivih izvora.";

(a) stavak 2. zamjenjuje se ***sljedećim***:

„2. Države članice moraju jasno definirati sve tehničke specifikacije koje oprema i sustavi za energiju iz obnovljivih izvora moraju zadovoljavati kako bi ostvarili pravo na potporu iz programa potpore ***i bili prihvatljivi u okviru javne nabave.*** Ako postoje ***regulatorne ili*** usklađene norme ili europske norme, uključujući tehničke referentne sustave koje su uspostavile europske organizacije za normizaciju, takve tehničke specifikacije izražavaju se u obliku tih normi. Prednost se daje ***regulatornim i*** usklađenim normama na koje su upućivanja objavljena u Službenom listu Europske unije kao potpora europskom zakonodavstvu***, uključujući na primjer Uredbu (EU) 2017/1369 ili Uredbu 2009/125/EZ***, a ako ne postoje, primjenjuju se druge usklađene norme i europske norme, tim redoslijedom. Takvim tehničkim specifikacijama ne propisuje se gdje će se oprema i sustavi certificirati i ne smije se ometati pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.";

srijeda, 14. rujna 2022.

(aa) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Države članice pri planiranju, uključujući rano prostorno planiranje, projektiranju, gradnji i obnovi urbane infrastrukture, industrijskih, komercijalnih ili stambenih područja te energetske i prometne infrastrukture, uključujući električnu energiju, centralizirano grijanje i hlađenje, prirodni plin i mreže alternativnih goriva, osiguravaju da njihova nadležna tijela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini uključe odredbe za integraciju i uporabu obnovljive energije, među ostalim za zajednice potrošača vlastite obnovljive energije i zajednice obnovljive energije, te uporabu neizbježne otpadne topline i hladnoće. Države članice posebno potiču lokalna i regionalna administrativna tijela da uključe grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora u planiranje gradske infrastrukture, ako je to primjereno, i da se savjetuju s mrežnim operatorima kako bi se odrazio učinak programâ energetske učinkovitosti i odgovora na potrošnju, kao i posebnih odredbi o potrošnji vlastite obnovljive energije i zajednicama obnovljive energije na planove operatora za razvoj infrastrukture.";

(b) stavci 4., 5., 6. i 7. brišu se;

(c) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Države članice procjenjuju regulatorne i administrativne prepreke dugoročnim ugovorima o kupnji energije iz obnovljivih izvora***, uključujući ugovore o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora, ugovore o kupnji obnovljive energije za grijanje i hlađenje te ugovore o kupnji vodika iz obnovljivih izvora, projekte skladištenja energije na istoj lokaciji kao i one prekogranične.*** ▌

One uklanjaju ▌ prepreke ***njihovu razvoju na nacionalnoj i prekograničnoj razini, kao što su prepreke izdavanju dozvola, primjerice za energetski intenzivne industrije i MSP-ove, kao i druge manje aktere i općine,*** i promiču primjenu takvih ugovora, među ostalim razmatranjem načina smanjenja financijskih rizika koji su s njima povezani, posebno uporabom kreditnih jamstava. Države članice moraju se pobrinuti da se na te ugovore ne primjenjuju nikakvi nerazmjerni ili diskriminirajući postupci ili ***bilo kakve*** naknade ***ili pristojbe*** te da se sva povezana jamstva o podrijetlu mogu prenijeti na kupca energije ▌ na temelju ugovora o kupnji ***energije iz obnovljivih izvora***.

Države članice opisuju svoje politike i mjere kojima se promiče primjena ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora u svojim integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima iz članaka 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 te u izvješćima o napretku podnesenima u skladu s člankom 17. te uredbe. U tim izvješćima navode i podatke o obujmu proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora koji se dokazuju ***različitim vrstama ugovora*** o kupnji energije iz obnovljivih izvora.

Države članice jamče da podnositelji zahtjeva mogu sve relevantne dokumente podnijeti u digitalnom obliku. Ako se podnositelj zahtjeva koristi mogućnošću digitalnog podnošenja zahtjeva, cijeli postupak izdavanja dozvola, uključujući administrativne unutarnje postupke, mora se provesti digitalno. Države članice dodatno osiguravaju digitalizaciju javnih saslušanja i postupaka sudjelovanja.";

(d) dodaje se sljedeći stavak 9.:

„9. Komisija do … [jedna godina od stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni***] revidira smjernice za države članice o praksama izdavanja dozvola kako bi se ubrzao i pojednostavnio postupak za nove i obnovljene projekte. Te smjernice uključuju preporuke o načinu provedbe i primjene*** pravila o administrativnim postupcima utvrđenima u člancima 15.▌ i 17.***, zajedno s njihovom primjenom na grijanje, hlađenje i električnu energiju iz obnovljivih izvora te obnovljivu kogeneraciju, kao i nizom ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI) kako bi se omogućila transparentna procjena i praćenje napretka i učinkovitosti.***

Komisija u tu svrhu održava odgovarajuća savjetovanja, među ostalim i s relevantnim dionicima. Takve smjernice uključuju i informacije o digitalnim i ljudskim resursima tijela za izdavanje dozvola, učinkovitim jedinstvenim kontaktnim točkama, prostornom planiranju, ograničenjima u vojnom i civilnom zrakoplovstvu, sudskim postupcima te predmetima građanskog rješavanja i mirenja, prilagodbi i naknadnoj promjeni zakona o rudarskim i geološkim radovima te osiguravanju odgovarajućeg tehničkog kapaciteta za provedbu tih zadaća.

Svaka država članica predstavlja ocjenu svojeg postupka izdavanja dozvola i mjere za poboljšanje koje treba poduzeti u skladu sa smjernicama u ažuriranom integriranom nacionalnom energetskom i klimatskom planu iz članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/199 u skladu s postupkom i vremenskim rasporedom utvrđenima u tom članku.

Komisija ocjenjuje korektivne mjere u planovima i rezultate svake države članice u ključnim pokazateljima uspješnosti. Ocjene su dostupne javnosti.

U slučaju nedostatka napretka Komisija može poduzeti dodatne mjere za potporu državama članicama u njihovoj provedbi***, pomažući im u reformi i pojednostavnjenju njihovih postupaka izdavanja dozvola***.";

(6) umeće se sljedeći članak:

„Članak 15.a

Uključivanje energije iz obnovljivih izvora u građevinski sektor

1. Kako bi promicale proizvodnju i uporabu energije iz obnovljivih izvora ***te otpadnu toplinu i hladnoću*** u građevinskom sektoru, države članice postavljaju okvirni cilj za udio energije iz obnovljivih izvora ***proizvedene na samoj lokaciji ili u njezinoj blizini, među ostalim i iz mreže,*** u konačnoj potrošnji energije u svojem građevinskom sektoru 2030., koji je u skladu s okvirnim ciljem od najmanje 49 % udjela energije iz obnovljivih izvora ***i neizbježne otpadne topline i hladnoće*** u građevinskom sektoru u konačnoj potrošnji energije u Uniji 2030. ***Države članice koje ne utvrđuju izričito cijenu ugljika u građevinskom sektoru putem poreza ili sustava trgovanja emisijama ili države članice koje odluče privremeno ne primjenjivati novi europski sustav trgovanja emisijama za zgrade i promet određuju veći okvirni udio obnovljivih izvora energije.*** Nacionalni ***okvirni*** cilj izražava se kao udio u konačnoj nacionalnoj potrošnji energije i izračunava se u skladu s metodologijom iz članka 7.***, što može pri izračunu udjela u konačnoj potrošnji uključivati električnu energiju iz obnovljivih izvora koji obuhvaćaju vlastitu potrošnju, energetske zajednice, udio obnovljive energije u mješavini električne energije te neizbježnu otpadnu toplinu i hladnoću***. Države članice uključuju svoj cilj i informacije o tome kako ga planiraju ostvariti u ažurirane integrirane nacionalne energetske i klimatske planove dostavljene u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999.

Države članice otpadnu toplinu i hladnoću mogu uračunati u cilj iz prvog podstavka, do granice od 20 %. Ako to odluče učiniti, cilj se povećava za polovinu postotka otpadne topline i hladnoće koje se upotrebljavaju, do gornje granice od 54 %.

2. Države članice uvode mjere u svoje građevinske propise i kodekse te prema potrebi u svoje programe potpore radi povećanja udjela električne energije te grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora***, proizvedene na samoj lokaciji ili u njezinoj blizini, među ostalim i iz mreže,*** u fondu zgrada, uključujući nacionalne mjere koje se odnose na znatna povećanja potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora, zajednice obnovljive energije, ***lokalno dijeljenje obnovljive energije*** i lokalno skladištenje energije, ***pametno i dvosmjerno punjenje te ostale usluge fleksibilnosti kao što je odgovor na potražnju, i to*** u kombinaciji s poboljšanjima energetske učinkovitosti koja se odnose na ***visokoučinkovitu*** kogeneraciju i pasivne zgrade te zgrade gotovo nulte energije i nulte energije***, uzimajući u obzir inovativne tehnologije***.

Kako bi ostvarile okvirni udio obnovljivih izvora energije utvrđen u stavku 1., države članice u svojim građevinskim propisima i kodeksima te prema potrebi u svojim programima potpore ili drugim sredstvima s istovjetnim učinkom zahtijevaju da se u ***novim*** zgradama ***i u zgradama na kojima se obavljaju radovi obnove većih razmjera*** upotrebljava minimalna razina obnovljive energije***, i one proizvedene na samoj lokaciji i one proizvedene u blizini, među ostalim i iz mreže,*** u skladu s odredbama Direktive 2010/31/EU ***i ako je to ekonomski, tehnički i funkcionalno izvedivo***. Države članice dopuštaju da se te minimalne razine ostvare među ostalim učinkovitim centraliziranim grijanjem i hlađenjem.

srijeda, 14. rujna 2022.

Kad je riječ o postojećim zgradama, prvi podstavak primjenjuje se na oružane snage samo u mjeri u kojoj njegova primjena nije u sukobu s prirodom i glavnim ciljem djelovanja oružanih snaga i izuzimajući materijal koji se upotrebljava isključivo u vojne svrhe.

3. Države članice osiguravaju da javne zgrade na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini služe kao primjer u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava, u skladu s odredbama članka 9. Direktive 2010/31/EU i članka 5. Direktive 2012/27/EU. Države članice mogu, među ostalim, omogućiti ispunjavanje te obveze tako što će omogućiti trećim stranama da upotrebljavaju krovove ***ili ostale kompatibilne površine i potpovršine*** javnih ili privatno-javnih zgrada za uređaje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

Države članice promiču suradnju između lokalnih tijela i zajednica obnovljive energije u građevinskom sektoru, posebno uporabom javne nabave. Takva se potpora navodi u nacionalnim planovima obnove zgrada država članica u skladu s člankom 3. Direktive … [Direktiva o energetskim svojstvima zgrada].

4. Kako bi postigle cilj koji se odnosi na obvezujući udio obnovljive energije utvrđen u stavku 1., države članice promiču uporabu sustava i opreme za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora***, uključujući inovativne tehnologije za dani lokalni kontekst, kao što su pametni elektrificirani sustavi i oprema za grijanje i hlađenje, dopunjeni, ako je primjenjivo, pametnim upravljanjem svim decentraliziranim energetskim resursima u zgradama, putem sustava za upravljanje energijom u zgradama koji mogu djelovati u interakciji s energetskom mrežom***. U tu svrhu države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere, upotrebljavaju alate i poticaje, uključujući među ostalim oznake energetske učinkovitosti izrađene u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]), energetske certifikate na temelju Direktive 2010/31/EU ili druge odgovarajuće certifikate ili norme izrađene na nacionalnoj razini ili razini Unije te pružaju***, među ostalim i putem jedinstvenih kontaktnih točaka,*** odgovarajuće informacije i savjete o obnovljivim, energetski visokoučinkovitim alternativama te o dostupnim financijskim instrumentima i poticajima za promicanje povećane stope zamjene starih sustava grijanja ***i hlađenja*** te povećanog prelaska na rješenja koja se temelje na energiji iz obnovljivih izvora.";

([1]) Uredba (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28.7.2017., str. 1.).

(7) ▌članak 18. ***mijenja se kako slijedi:***

(a) stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Države članice osiguravaju da programi certificiranja ***ili nacionalni programi za stjecanje jednakovrijednih kvalifikacija*** budu dostupni instalaterima i projektantima svih oblika sustava grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora u zgradama, industriji i poljoprivredi te instalaterima ***drugih tehnologija za dobivanje energije iz obnovljivih izvora, tehnologija za skladištenje i upravljanje potrošnjom, uključujući stanice za punjenje***. Ti programi mogu prema potrebi u obzir uzeti postojeće programe i strukture, a moraju se temeljiti na kriterijima utvrđenima u Prilogu IV. Svaka država članica ***provjerava priznavanje certifikata*** koje dodijeli druga država članica u skladu s tim kriterijima.

Do 31. prosinca 2023. i svake tri godine nakon toga države članice ***procjenjuju razliku između dostupnih i potrebnih osposobljenih i kvalificiranih stručnjaka za instaliranje te, prema potrebi, daju preporuke za uklanjanje nedostataka. Te se procjene i eventualne preporuke objavljuju.***

Države članice ***utvrđuju uvjete, među ostalim s pomoću strategija za usavršavanje i prekvalifikaciju,*** osiguravaju dovoljan broj osposobljenih i kvalificiranih instalatera ***iz stavka 3.*** ▌kako bi servisirali povećan broj instalacija za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora koje su potrebne za doprinos godišnjem povećanju udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja kako je utvrđeno u članku 23. ***i postizanje cilja u pogledu energije u zgradama iz članka 15.a, u industrijskom sektoru kako je navedeno u članku 22.a i u prometnom sektoru kako je navedeno u članku 25. te doprinos postizanju općeg cilja iz članka 3.***

Kako bi se osigurao dovoljan broj instalatera i projektanata, države članice osiguravaju dovoljno programa osposobljavanja, ***pod uvjetom da su usklađeni s nacionalnim kvalifikacijskim programima i programima certificiranja,*** kojima se stječu kvalifikacije ili certifikati, a koji obuhvaćaju tehnologije grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora te najnovija inovativna rješenja u tom području. Države članice uvode mjere za promicanje sudjelovanja u takvim programima, posebno malih i srednjih poduzeća i samozaposlenih osoba***, kao i za osiguravanje rodne ravnoteže i posebno usmjeravanje na manjine koje su nedovoljno zastupljene***. ***Ako je to u skladu s već postojećim programima osposobljavanja i kvalifikacijskim programima,*** države članice mogu sklopiti dobrovoljne sporazume s relevantnim pružateljima i prodavačima tehnologije za osposobljavanje dovoljnog broja instalatera, koji se mogu temeljiti na procjenama prodaje, na najnovijim inovativnim rješenjima i na tehnologijama dostupnima na tržištu.

Države članice svoje politike i mjere kojima se promiče djelotvorno, kvalitetno i uključivo osposobljavanje, prekvalificiranje i usavršavanje radnika u području energije iz obnovljivih izvora opisuju u integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima iz članaka 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999 te u izvješćima o napretku podnesenima u skladu s člankom 17. te uredbe.

4. Informacije o programima certificiranja ***ili nacionalnim programima za stjecanje istovrijednih kvalifikacija*** iz stavka 3. države članice stavljaju na raspolaganje javnosti. Države članice ***na transparentan i pristupačan način stavljaju na raspolaganje javnosti i redovito ažurirani*** popis instalatera koji su kvalificirani ili certificirani u skladu sa stavkom 3.▌ ***"***;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„6.a Mjerama poduzetima na temelju ovog članka ne dovode se u pitanje mjere poduzete na temelju Direktive (EU)…/… [Direktiva o energetskoj učinkovitosti] i Direktive (EU)…/… [Direktiva o energetskim svojstvima zgrada].";

(8) članak 19. mijenja se kako slijedi:

(-a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Kako bi se krajnjim korisnicima dokazalo podrijetlo energije iz obnovljivih izvora u kombinaciji izvora energije opskrbljivača i u energiji kojom se opskrbljuju potrošači u okviru ugovora u kojima se upućuje na potrošnju energije iz obnovljivih izvora, države članice osiguravaju da se podrijetlo energije iz obnovljivih izvora kao takve u smislu ove Direktive može zajamčiti u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima.";

(a) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„U tu svrhu države članice osiguravaju da se jamstvo o podrijetlu izdaje na zahtjev proizvođača energije iz obnovljivih izvora. Države članice ***osiguravaju jedinstveni sustav jamstava*** o podrijetlu ***izdanih za vodik iz obnovljivih izvora***.

Države članice mogu za potrebe obračunavanja tržišne vrijednosti jamstva o podrijetlu odlučiti da neće izdati takvo jamstvo o podrijetlu proizvođaču koji dobiva financijsku potporu iz programa potpore.

Komisija uvodi dodatne informacije za jamstva o podrijetlu, pri čemu izbjegava dvostruko računanje.

Za izdavanje jamstva o podrijetlu može biti potrebno ograničenje najmanjeg kapaciteta. Jamstvo o podrijetlu ▌ ***iznosi*** 1 MWh, pri čemu je moguće izdati njegove dijelove. ***Jamstva o podrijetlu propisno se standardiziraju europskom normom CEN-EN16325 i izdaju na zahtjev proizvođača energije, pod uvjetom da to ne dovodi do dvostrukog računanja. Uvode se pojednostavnjeni postupci registracije i smanjene naknade za registraciju za mala postrojenja ispod 50 kW i za zajednice energije. Jamstva o podrijetlu mogu se izdati za nekoliko zajedničkih malih postrojenja.***

srijeda, 14. rujna 2022.

Za svaku jedinicu proizvedene energije izdaje se samo jedno jamstvo o podrijetlu***, a ista se jedinica energije uračunava samo jednom***."

i.***a drugi podstavak*** briše se;

i.b u četvrtom podstavku točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) ako jamstva o podrijetlu nisu izdana izravno proizvođaču, nego opskrbljivaču ili potrošaču koji kupuje energiju ili u konkurentnom okruženju ili u okviru dugoročnog ugovora o kupnji električne energije iz obnovljivih izvora."

ii. peti podstavak briše se;

(aa) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Za potrebe stavka 1. jamstva o podrijetlu valjana su 12 mjeseci od proizvodnje relevantne jedinice energije. Države članice osiguravaju da sva jamstva o podrijetlu koja nisu poništena isteknu najkasnije 18 mjeseci od proizvodnje odgovarajuće jedinice energije. Države članice uključuju istekla jamstva o podrijetlu u izračun svoje preostale kombinacije izvora energije."

(ab) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za potrebe obavješćivanja iz stavaka 8. i 13. države članice osiguravaju da energetska poduzeća ponište jamstva o podrijetlu najkasnije šest mjeseci nakon isteka razdoblja valjanosti jamstva o podrijetlu. Nadalje, najkasnije… [jedna godina nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] države članice osiguravaju da se podaci o njihovoj preostaloj kombinaciji izvora energije objavljuju na godišnjoj razini.";

(ac) u stavku 7. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) izvor energije iz kojeg je energija proizvedena te datumi početka i završetka što je bliže moguće stvarnom vremenu, kako bi se došlo do intervala od najviše jednog sata proizvodnje;";

ii. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) naziv, lokacija, zona trgovanja za električnu energiju, vrsta i kapacitet postrojenja u kojem je energija proizvedena;"

iii. dodaju se sljedeće točke:

„(g) emisije stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa zajamčene energije u skladu s normom ISO 14067:2018;

(h) viša razina vremenske preciznosti;

(i) lokacijska usklađenost."

(b) ***stavak*** 8. ▌ zamjenjuje se sljedećim:

„Ako opskrbljivač električne energije mora dokazati ***podrijetlo*** energije iz obnovljivih izvora u svojoj kombinaciji izvora energije za potrebe članka 3. stavka 9. točke (a) Direktive 2009/72/EZ, to čini s pomoću jamstava o podrijetlu, osim u pogledu udjela svoje kombinacije izvora energije koji odgovara komercijalnim ponudama bez praćenja, ako postoje, za koje se opskrbljivač može koristiti preostalom kombinacijom izvora energije.

Kad opskrbljivač plinom mora dokazati podrijetlo energije iz obnovljivih izvora u svojoj kombinaciji izvora energije za potrebe Priloga I., odjeljka 5. Direktive (EU)…/… [o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište plinova iz obnovljivih izvora i prirodnih plinova i vodika iz prijedloga COM(2021)0803], to čini s pomoću jamstava o podrijetlu, osim u pogledu udjela svoje kombinacije izvora energije koji odgovara komercijalnim ponudama bez praćenja, ako postoje, za koje se opskrbljivač može koristiti preostalom kombinacijom izvora energije.

Ako su države članice uspostavile mehanizme jamstava o podrijetlu za druge vrste energije, opskrbljivači u svrhu obavješćivanja upotrebljavaju ista jamstva o podrijetlu za onu vrstu energije koju su dostavili. Nadalje, ako potrošač troši plin iz mreže za vodik ili prirodni plin, države članice mogu osigurati da poništena jamstva o podrijetlu odgovaraju relevantnim značajkama mreže. Isto tako, jamstva o podrijetlu izdana na temelju članka 14. stavka 10. Direktive 2012/27/EU mogu se upotrebljavati kao potkrepa bilo kojeg zahtjeva da se dokaže količina električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije. Za potrebe stavka 2. ovog članka, ako je električna energija proizvedena iz visokoučinkovite kogeneracije uporabom obnovljivih izvora energije, može se izdati samo jedno jamstvo o podrijetlu u kojemu se navode obje značajke.”;

(ba) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. Države članice priznaju jamstva o podrijetlu koja izdaju druge države članice u skladu s ovom Direktivom isključivo kao dokaz elemenata iz stavka 1. i stavka 7. prvog podstavka točaka od (a) do (i). Država članica može odbiti priznati jamstvo o podrijetlu samo kad postoje utemeljene sumnje u njegovu točnost, pouzdanost ili istinitost. Država članica obavješćuje Komisiju o odbijanju i razlozima za odbijanje.”;

(bb) stavak 11. zamjenjuje se sljedećim:

„11. Države članice ne priznaju jamstva o podrijetlu koja je izdala treća zemlja osim ako je Unija s tom trećom zemljom sklopila sporazum o uzajamnom priznavanju jamstava o podrijetlu izdanih u Uniji i odgovarajućih sustava jamstava o podrijetlu utvrđenih u toj trećoj zemlji i to samo ako postoji izravan uvoz ili izvoz energije. Komisija izdaje smjernice kojima se pojašnjavaju zahtjevi Unije za priznavanje jamstava o podrijetlu koja je izdala treća zemlja, uključujući povezane uvjete upravljanja, u svrhu jednostavnijeg i bržeg postizanja takvih sporazuma s trećim zemljama.

Komisija do … [jedna godina nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] izdaje smjernice o relevantnim zaštitnim mjerama za prekogranične prijenose.”;

(bc) stavak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„13. Komisija do 30. lipnja 2025. donosi izvješće o procjeni mogućnosti uspostave zelene oznake na razini Unije radi promicanja uporabe obnovljive energije iz novih postrojenja. Za dokazivanje sukladnosti sa zahtjevima takve oznake opskrbljivači upotrebljavaju informacije sadržane u jamstvima o podrijetlu.”;

(bd) dodaje se sljedeći stavak:

„13.a Komisija prati funkcioniranje sustava jamstava o podrijetlu i do 30. lipnja 2025. procjenjuje ravnotežu ponude i potražnje jamstava o podrijetlu na tržištu te u slučaju neravnoteža utvrđuje relevantne čimbenike koji utječu na ponudu i potražnju te predlaže mjere za ispravljanje mogućih strukturnih neravnoteža kako bi se pružila potpora tržištima u usmjeravanju na nova postrojenja koja koriste energiju iz obnovljivih izvora.”;

srijeda, 14. rujna 2022.

(9) u članku 20. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Podložno svojoj procjeni uključenoj u integrirane nacionalne energetske i klimatske planove u skladu s Prilogom I. Uredbi (EU) 2018/1999 u pogledu potrebe za izgradnjom nove ***ili modernizacijom postojeće*** infrastrukture za centralizirano grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora kako bi se ostvario cilj Unije utvrđen u članku 3. stavku 1. ove Direktive, ***u skladu s načelom energetske učinkovitosti na prvom mjestu*** države članice prema potrebi poduzimaju potrebne korake za razvoj infrastrukture za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje radi promicanja grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora energije, ▌ u kombinaciji sa skladištenjem toplinske energije***, upravljanjem potrošnjom i postrojenjima za pretvaranje električne energije u toplinsku***.

3.a U skladu s mjerodavnim pravom o tržištu električne energije, države članice prema potrebi poduzimaju potrebne mjere za integraciju električne energije iz nestalnih obnovljivih izvora u mrežu, osiguravajući pritom stabilnost mreže i sigurnost opskrbe.";

(10) umeće se sljedeći članak 20.a:

„Članak 20.a

Olakšavanje integracije sustava električne energije iz obnovljivih izvora

„1. Države članice od operatora prijenosnih sustava i***, ako je to tehnički moguće,*** operatora distribucijskih sustava na svojem državnom području zahtijevaju da što točnije i što je moguće bliže stvarnom vremenu, ali u vremenskim intervalima od najviše jednog sata, stave na raspolaganje informacije o udjelu električne energije iz obnovljivih izvora i sadržaju emisija stakleničkih plinova za električnu energiju isporučenu u svakoj zoni trgovanja, uz predviđanje ako je dostupno. ***Države članice osiguravaju da operatori distribucijskih sustava imaju pristup potrebnim podacima. Ako oni, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, nemaju pristup svim potrebnim informacijama, primjenjuju postojeći sustav za izvješćivanje o podacima u okviru platforme ENTSO-E, u skladu s odredbama Direktive 2019/944. Međutim, operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava nisu odgovorni za pogreške u predviđanju, procjeni ili izračunu zbog vanjskih okolnosti. Države članice potiču nadogradnju pametnih mreža radi boljeg praćenja ravnoteže mreže ili stavljanja na raspolaganje informacija u stvarnom vremenu.***

Ako je to tehnički moguće, operatori distribucijskih sustava također bi trebali staviti na raspolaganje anonimizirane i zbirne podatke o potencijalu za upravljanje potrošnjom i o električnoj energiji iz obnovljivih izvora koju proizvode potrošači vlastite energije i zajednice energije iz obnovljivih izvora i koja se utiskuje u mrežu.

1.a ▌Informacije ***i podaci iz stavka 1.*** stavljaju se na raspolaganje digitalnim putem tako da ***se osigurava interoperabilnost koja se temelji na usklađenim formatima podataka i standardiziranim skupovima podataka da ihna nediskriminirajući način*** mogu upotrebljavati sudionici na tržištu električne energije, agregatori, potrošači i krajnji korisnici te da ih mogu očitati elektronički komunikacijski uređaji▌ .

2. Uz zahtjeve iz [Prijedloga uredbe o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020] države članice ***donose mjere kojima se zahtijeva da*** proizvođači baterija za kućnu uporabu i industrijskih baterija vlasnicima i korisnicima baterija te trećim stranama koje djeluju u njihovo ime ***uz izričitu suglasnost i poštovanje relevantnih odredbi Uredbe (EU) 2016/679***, kao što su poduzeća za upravljanje energijom u zgradama i sudionici na tržištu električne energije, omoguće pristup u stvarnom vremenu osnovnim informacijama o sustavu upravljanja baterijom, uključujući kapacitet, stanje, razinu napunjenosti i zadanu vrijednost snage baterije, i to besplatno i pod nediskriminirajućim uvjetima.

Države članice do … [šest mjeseci od stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni], države članice ***donose mjere kojima se zahtijeva da*** proizvođači vozila vlasnicima i korisnicima električnih vozila te trećim stranama koje djeluju u njihovo ime, kao što su sudionici na tržištu električne energije i pružatelji usluga elektromobilnosti, stave na raspolaganje u stvarnom vremenu podatke u vozilu koji se odnose na stanje, razinu napunjenosti, zadanu vrijednost snage i kapacitet baterije▌ , uz izričitu suglasnost, i to pod nediskriminirajućim uvjetima ***i besplatno za vlasnike ili korisnike baterija i subjekte koje djeluju u njihovo ime***, uz daljnje zahtjeve navedene u propisima o homologaciji i nadzoru tržišta ***te potpuno u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2016/679***. ***U skladu s Uredbom o baterijama razmjena podataka ograničena je samo na čitanje, čime se trećim stranama onemogućuje da izmijene parametre podataka.***

Države članice osiguravaju da proizvođači pametnih sustava za grijanje i hlađenje, jedinica za pohranu toplinske energije i drugih pametnih uređaja preko kojih se potrošačima omogućuje upravljanje potrošnjom energetskog sustava omoguće pristup podacima relevantnima za upravljanje potrošnjom u stvarnom vremenu, kao i trećim stranama koje djeluju u ime vlasnika i korisnika, uz izričitu suglasnost i u skladu s relevantnim odredbama Uredbe (EU) 2016/679, i to pod nediskriminirajućim uvjetima i besplatno.

3. Osim zahtjeva iz [Prijedloga uredbe o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva i o stavljanju izvan snage Direktive 2014/94/EU] države članice osiguravaju da javno nedostupna mjesta za punjenje male snage koja su instalirana na njihovu državnom području od [roka za prenošenje ove Direktive o izmjeni] mogu podržavati funkcionalnosti pametnog punjenja ***i povezati se s pametnim sustavima mjerenja, kada ih države članice puste u rad te***, prema potrebi na temelju procjene regulatornog tijela, funkcionalnosti dvosmjernog punjenja ***kako je utvrđeno u članku 14. stavku 4. Uredbe… [Uredba o infrastrukturi za alternativna goriva] koje su ocijenila regulatorna tijela u pogledu njihova mogućeg doprinosa.***

4. Države članice osiguravaju ***da su sva sredstva za proizvodnju električne energije, uključujući jedinice za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, uključena u pružanje usluga povezanih sa sustavom i usluga uravnoteženja. Države članice osiguravaju i*** da se nacionalnim regulatornim okvirom ne diskriminira sudjelovanje na tržištima električne energije, uključujući upravljanje zagušenjem i pružanje usluga fleksibilnosti i uravnoteženja ***za elektroenergetske mreže i mreže centraliziranog grijanja i hlađenja, skladištenje energije i pružatelje usluga fleksibilnosti kao i usluga uravnoteženja***, malih ili mobilnih sustava kao što su baterije za kućnu uporabu ***i za zajednice, kao i decentralizirane izvore energije s kapacitetom manjim od 1 MW koji sudjeluju u sustavu, jedinice za skladištenje toplinske energije, jedinice za pretvaranje električne energije u plin i druge tehnologije koje mogu pružiti fleksibilnost,*** izravno i putem agregacije. ***Države članice osiguravaju jednake uvjete za manje sudionike na tržištu, posebno zajednice energije iz obnovljivih izvora, kako bi mogli sudjelovati na tržištu bez nerazmjernog administrativnog ili regulatornog opterećenja.***";

4.a Države članice osiguravaju da se nacionalnim regulatornim okvirom krajnjim kupcima omogućuje sklapanje ugovora sa sudionicima na tržištu električne energije i pružateljima usluga elektromobilnosti radi primanja informacija o uvjetima ugovora, koje obuhvaćaju zaštitu njihovih osobnih podataka, i njegovim posljedicama za potrošače, uključujući naknadu za fleksibilnost.";

(11) umeće se sljedeći članak 22.a:

„Članak 22.a

Uključivanje obnovljive energije u industriju

1. Države članice nastoje do 2030. povećati udio obnovljivih izvora energije u količini izvora energije koji se upotrebljavaju u konačne energetske i neenergetske svrhe u industrijskom sektoru, pri čemu okvirno prosječno minimalno godišnje povećanje iznosi ***1,9 postotnih bodova*** . ***To se povećanje izračunava kao prosjek za trogodišnja razdoblja, tj. razdoblja 2024. – 2027. i 2027. – 2030.***

Države članice u svoje integrirane nacionalne energetske i klimatske planove i izvješća o napretku koji se podnose u skladu s člancima 3., 14. i 17. Uredbe (EU) 2018/1999 uključuju planirane i poduzete ***politike i*** mjere za postizanje takvog okvirnog povećanja. ***Takve mjere uključuju elektrifikaciju industrijskih procesa koja se temelji na obnovljivim izvorima u slučajevima u kojima se to smatra troškovno učinkovitim rješenjem. Pri donošenju mjera za povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora u industriji države članice poštuju načelo energetske učinkovitosti na prvom mjestu.***

Države članice uspostavljaju regulatorni okvir koji može uključivati mjere potpore industriji u skladu s člankom 3. stavkom 4.a i promicati uvođenje obnovljivih izvora i vodika iz obnovljivih izvora koji se troše u industriji, uzimajući u potpunosti u obzir djelotvornost i međunarodnu konkurentnost, kao preduvjete koji su potrebni za prihvaćanje potrošnje energije iz obnovljivih izvora u industriji. Konkretno, tim bi se okvirom trebale rješavati regulatorne, administrativne i gospodarske prepreke u skladu s člankom 3. stavkom 4.a i člankom 15. stavkom 8.

srijeda, 14. rujna 2022.

Države članice osiguravaju da doprinos obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla koja se upotrebljavaju u konačne energetske i neenergetske svrhe iznosi 50 % vodika koji se upotrebljava u konačne energetske i neenergetske svrhe u industriji do 2030. Države članice osiguravaju da do 2035. doprinos obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla koja se upotrebljavaju u konačne energetske i neenergetske svrhe iznosi najmanje 70 % vodika koji se upotrebljava u konačne energetske i neenergetske svrhe u industriji. Komisija analizira raspoloživost goriva nebiološkog podrijetla 2026. i svake godine nakon toga. Za izračun postotka primjenjuju se sljedeća pravila **[Am. 34]**:

(a) za izračun nazivnika u obzir se uzima energetski sadržaj vodika upotrijebljenog u konačne energetske i neenergetske svrhe, isključujući vodik koji se upotrebljava kao međuproizvod za proizvodnju konvencionalnih goriva namijenjenih uporabi u prometu ***i vodika proizvedenog kao nusproizvod ili dobivenog od nusproizvoda u industrijskim postrojenjima;***

(b) za izračun nazivnika u obzir se uzima sadržaj energije obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla potrošene u sektoru industrije u konačne energetske i neenergetske svrhe, isključujući obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla koja se koriste kao međuproizvodi za proizvodnju ▌ goriva namijenjenih uporabi u prometu;

(c) za izračun brojnika i nazivnika upotrebljavaju se vrijednosti koje se odnose na energetski sadržaj goriva utvrđene u Prilogu III.

Nakon utvrđivanja pravila iz stavka 1. Komisija do 31. siječnja 2026. procjenjuje je li, s obzirom na regulatorni, tehnički i znanstveni razvoj, primjereno i opravdano prilagoditi podcilj u pogledu obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla za 2030. te, prema potrebi, u tu svrhu mijenja ovaj članak, što je popraćeno procjenom učinka.

Kako bi se promicala uporaba rješenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za industrijsku toplinu niske i srednje temperature, države članice nastoje povećati dostupnost ekonomski održivih i tehnički izvedivih obnovljivih alternativa uporabi energije koja se temelji na fosilnim gorivima za industrijske toplinske primjene s ciljem prestanka uporabe energije iz fosilnih goriva za primjene u kojima je potrebna maksimalna temperatura grijanja do 200 Celzijevih stupnjeva najkasnije do 2027.

▌

1.a Komisija do … [jedna godina nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] izrađuje globalnu uvoznu strategiju za vodik radi promicanja europskog tržišta vodika. Tom se strategijom dopunjuju inicijative za promicanje domaće proizvodnje vodika u Uniji, čime se podupire provedba ove Direktive i postizanje u njoj utvrđenih ciljeva, uzimajući u obzir sigurnost opskrbe i stratešku autonomiju Unije u području energetike. Cilj je mjera uključenih u tu strategiju promicanje jednakih uvjeta na temelju jednakovrijednih pravila ili standarda u trećim zemljama u pogledu zaštite okoliša, održivosti i ublažavanja klimatskih promjena. Ta strategija uključuje okvirne ključne etape i mjere za uvoz. Države članice u svojim integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima i izvješćima o napretku koji se podnose u skladu s člancima 3., 14. i 17. Uredbe (EU) 2018/1999 donose mjere za provedbu strategije. Nadalje, u strategiji se također uzima u obzir potreba za razvojem pristupa energiji za lokalno stanovništvo.";

(12) članak 23. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Kako bi promicala uporabu obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja, svaka država članica povećava udio obnovljive energije u tom sektoru za ***okvirnih 2,3 postotnih bodova*** kao godišnji prosjek izračunan za razdoblja od 2021. do 2025. i od 2026. do 2030., počevši od udjela obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja 2020., izražen kao nacionalni udio konačne bruto potrošnje energije i izračunan u skladu s metodologijom iz članka 7.

To povećanje iznosi ***2,8*** postotnih bodova za države članice u kojima se upotrebljavaju otpadna toplina i hladnoća. U tom slučaju države članice mogu obračunati otpadnu toplinu i hladnoću do 40 % prosječnog godišnjeg povećanja.";

(b) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a ***Kako bi se Komisiji pružile potpune informacije o znatnim razlikama u razini potražnje za industrijskom toplinom diljem Unije,*** države članice procjenjuju svoj potencijal energije iz obnovljivih izvora i uporabe otpadne topline i hladnoće u sektoru grijanja i hlađenja, uključujući ***analizu troškova i koristi kojom su obuhvaćeni svi pozitivni vanjski čimbenici i*** prema potrebi analizu područja pogodnih za njihovu uporabu uz nizak ekološki rizik i potencijala za male projekte na razini kućanstava***, malih i srednjih poduzeća, industrijskih simbioza i komercijalnih zgrada te navode sve infrastrukturne zahtjeve uz sudjelovanje lokalnih i regionalnih vlasti.*** U procjeni se ***uzimaju u obzir dostupne i gospodarski izvedive tehnologije za industrijsku i kućnu uporabu kako bi se utvrdile*** ključne etape i mjere za povećanje ***uporabe*** obnovljivih izvora energije u sektoru grijanja i hlađenja te prema potrebi u uporabi otpadne topline i hladnoće putem centraliziranoga grijanja i hlađenja i u malim kućanstvima i MSP-ovima u cilju uspostave dugoročne nacionalne strategije za ***smanjenje emisija stakleničkih plinova i onečišćenja zraka uzrokovanih grijanjem i hlađenjem Takvom se strategijom uzima u obzir različita razina kvalitete topline (visoka, srednja, niska temperatura) specifična za različite procese i uporabe.*** Procjena ***je u skladu s načelom energetske učinkovitosti na prvom mjestu te*** je dio integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova iz članaka 3. i 14. Uredbe (EU) 2018/1999, a prilaže se sveobuhvatnoj procjeni grijanja i hlađenja koja se zahtijeva člankom 14. stavkom 1. Direktive 2012/27/EU.";

(c) u stavku 2. prvom podstavku briše se točka (a);

(ca) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Države članice vlasnicima ili najmoprimcima zgrada i MSP-ovima posebno pružaju informacije o troškovno učinkovitim mjerama i financijskim instrumentima za poboljšanje uporabe energije iz obnovljivih izvora u sustavima grijanja i hlađenja. Države članice pružaju informacije putem pristupačnih i transparentnih savjetodavnih alata dostupnih preko jedinstvenih kontaktnih točaka.";

(d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Kako bi se postiglo prosječno godišnje povećanje iz stavka 1. prvog podstavka, države članice ***provode najmanje tri mjere od onih navedenih u nastavku***:

(a) fizičko uključivanje energije iz obnovljivih izvora ili otpadne topline i hladnoće u izvore energije i goriva isporučena za grijanje i hlađenje;

(b) ugradnja visokoučinkovitih sustava grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora u zgrade ***, povezivanje zgrada na sustave visokoučinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja*** ili uporaba obnovljive energije ili otpadne topline i hladnoće u industrijskim procesima grijanja i hlađenja;

(c) mjere obuhvaćene certifikatima kojima se može trgovati i kojima se dokazuje usklađenost s obvezom utvrđenom u stavku 1. prvom podstavku, putem potpore mjerama ugradnje iz točke (b) ovog stavka koje provodi drugi gospodarski subjekt, kao što su neovisni ugraditelj tehnologije obnovljive energije ili poduzeće za energetske usluge koje pruža usluge ugradnje u području energije iz obnovljivih izvora;

(d) izgradnja kapaciteta nacionalnih***, regionalnih*** i lokalnih tijela ***za mapiranje potencijala za lokalno grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora i*** planiranje, ▌ provedbu ***i savjetovanje o projektima i infrastrukturama*** u području obnovljivih izvora energije;

(e) izrada okvirâ za smanjenje rizika radi smanjenja troška kapitala za projekte grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora ***te otpadne topline i hladnoće, među ostalim omogućivanjem objedinjavanja manjih projekata i cjelovitijeg povezivanja takvih projekata s drugim mjerama energetske učinkovitosti i obnove zgrada***;

srijeda, 14. rujna 2022.

(f) promicanje ugovora o kupnji energije ***iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje*** za poslovne potrošače i kolektivne male potrošače;

(g) planirani programi zamjene izvora ***fosilnih izvora grijanja, sustava grijanja koji nisu kompatibilni s obnovljivim izvorima,*** ili programi za postupno ukidanje fosilnih goriva s ključnim etapama;

(h) zahtjevi na lokalnoj i regionalnoj razini u pogledu planiranja grijanja iz obnovljivih izvora, uključujući hlađenje;

(i) druge mjere politike s istovrsnim učinkom, uključujući fiskalne mjere, programe potpore ili druge financijske poticaje ***kojima se doprinosi ugradnji opreme za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora te razvoju energetskih mreža za opskrbu zgrada i industrije energijom iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje;***

(j) promicanje proizvodnje bioplina i njegova utiskivanja u plinsku mrežu umjesto da se upotrebljava za proizvodnju električne energije;

(k) mjere kojima se promiče integracija tehnologija za skladištenje toplinske energije u sustave grijanja i hlađenja;

(l) promicanje mreža centraliziranog grijanja i hlađenja u vlasništvu potrošača iz obnovljivih izvora, osobito na razini zajednica obnovljive energije, među ostalim s pomoću regulatornih mjera i aranžmana financiranja te potpore.

Pri donošenju i provedbi tih mjera države članice osiguravaju njihovu dostupnost svim potrošačima***, uključujući one koji su najmoprimci,*** posebno onima koji žive u kućanstvima s niskim prihodima ili ugroženim kućanstvima ***te zahtijevaju da se znatan dio mjera provede kao prioritet u kućanstvima koja su u stanju energetskog siromaštva kako je definirano u Direktivi [preinaci Direktive o energetskoj učinkovitosti] i u socijalnim stanovima,*** koji inače ne bi unaprijed imali dovoljno početnog kapitala da ostvare korist.";

(13) članak 24. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. ***Države članice podržavaju obnovu postojećih i razvoj visokoučinkovitih mreža 4. i 5. generacije centraliziranoga grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora u kojima se koristi isključivo energija iz obnovljivih izvora i neizbježna otpadna toplina ili hladnoća nakon dobivanja pozitivnih rezultata ekonomske i okolišne analize troškova i koristi provedene u partnerstvu s uključenim lokalnim tijelima.*** Države članice osiguravaju da se informacije o energetskoj učinkovitosti, ***emisijama stakleničkih plinova*** i udjelu energije iz obnovljivih izvora u njihovim sustavima centraliziranoga grijanja i hlađenja pružaju krajnjim potrošačima na lako dostupan način, , primjerice na računima ili na internetskim stranicama opskrbljivača te na zahtjev. Informacije o udjelu energije iz obnovljivih izvora izražavaju se barem kao postotak konačne bruto potrošnje grijanja i hlađenja dodijeljene kupcima određenog sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja, uključujući informacije o tome koliko je energije potrošeno za isporuku jedne toplinske jedinice kupcu ili krajnjem korisniku.";

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice nastoje povisiti udio energije iz obnovljivih izvora***, uključujući toplinu dobivenu iz električne energije iz obnovljivih izvora,*** i otpadne topline i hladnoće u svojim sustavima centraliziranoga grijanja i hlađenja za barem ***2,3 postotna boda***kao godišnji prosjek izračunan za razdoblje od 2021. do 2025. i za razdoblje od 2026. do 2030. polazeći od udjela energije iz obnovljivih izvora, ***uključujući toplinu dobivenu iz električne energije iz obnovljivih izvora,*** i iz otpadne topline i hladnoće u centraliziranom grijanju i hlađenju 2020. te utvrđuju mjere koje su potrebne u tu svrhu. Udio energije iz obnovljivih izvora izražava se kao udio konačne bruto potrošnje energije u centraliziranom grijanju i hlađenju prilagođen uobičajenim klimatskim uvjetima.

Države članice s udjelom energije iz obnovljivih izvora te iz otpadne topline i hladnoće u centraliziranom grijanju i hlađenju iznad 60 % mogu računati na to da svaki takav udio ispunjava cilj u pogledu prosječnog godišnjeg povećanja iz prvog podstavka.

Države članice utvrđuju potrebne mjere kako bi u svojim integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima u skladu s Prilogom I. Uredbi (EU) 2018/1999.postigle prosječno godišnje povećanje iz prvog podstavka.";

(c) umeće se sljedeći stavak 4.a:

„4.a Države članice osiguravaju da ***se*** operatori sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja kapaciteta većeg od 25 MWth ***potiču da priključe*** opskrbljivače energijom iz obnovljivih izvora i iz otpadne topline i hladnoće koji su treće strane ili da ***se potiču da nude*** opskrbljivačima koji su treće strane priključivanje i kupnju topline ili hladnoće iz obnovljivih izvora te otpadne topline i hladnoće na temelju nediskriminirajućih kriterija koje određuje ***predmetna država članica***, ***ako je takvo priključivanje tehnički i ekonomski izvedivo, i*** pri čemu takvi operatori trebaju učiniti barem jedno od sljedećeg:

(a) ispuniti zahtjeve novih korisnika;

(b) zamijeniti postojeće kapacitete za proizvodnju topline ili hladnoće;

(c) proširiti postojeće kapacitete za proizvodnju topline ili hladnoće.";

Države članice mogu odlučiti da električnu energiju iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava za centralizirano grijanje i hlađenje uračunaju u prosječno godišnje povećanje iz stavka 4. ovog članka. Obnovljiva goriva i električna energija koji se računaju u okviru članka 7. stavka 1. točke (b) ne uzimaju se u obzir za potrebe postizanja ciljeva utvrđenih u članku 7. stavku 1. točki (a).

Ako države članice odluče računati električnu energiju iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava u centraliziranom grijanju i hlađenju, one o tome obavješćuju Komisiju prije uvođenja takvog mehanizma. Države članice u svoja integrirana nacionalna energetska i klimatska izvješća o napretku, u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2018/1999, uključuju količinu električne energije iz obnovljivih izvora koja se upotrebljava u centraliziranom grijanju i hlađenju.";

(d) stavci 5. i 6. zamjenjuju se sljedećim:

„5. Države članice mogu dopustiti operatoru sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja da odbije priključivanje i kupnju topline ili hladnoće od opskrbljivača koji je treća strana u bilo kojoj od sljedećih situacija:

(a) sustav nema potreban kapacitet zbog druge opskrbe toplinom ili hladnoćom iz obnovljivih izvora ili otpadne topline i hladnoće;

(b) toplina ili hladnoća opskrbljivača koji je treća strana ne zadovoljava tehničke parametre potrebne za priključivanje i osiguravanje pouzdanog i sigurnog rada sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja;

(c) operator može dokazati da bi omogućivanje pristupa izazvalo prekomjerno povećanje cijene topline ili hladnoće za krajnje korisnike u odnosu na cijenu korištenja glavnom lokalnom opskrbom toplinom ili hladnoćom, kojoj bi konkurencija bio obnovljiv izvor ili otpadna toplina i hladnoća;

(d) sustav operatora odgovara definiciji učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja utvrđenoj u [članku x. predložene preinake Direktive o energetskoj učinkovitosti].

Države članice osiguravaju da, kad u skladu s prvim podstavkom operator sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja odbije priključiti opskrbljivača grijanjem ili hlađenjem, taj operator pruža nadležnom tijelu informacije o razlozima za odbijanje te o uvjetima koje bi trebalo ispuniti i mjerama koje bi trebalo poduzeti u sustavu kako bi se omogućilo priključivanje. Države članice osiguravaju uspostavu odgovarajućeg postupka za otklanjanje neopravdanih odbijanja.

srijeda, 14. rujna 2022.

6. Države članice ***prema potrebi*** uspostavljaju koordinacijski okvir između operatora sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja i potencijalnih izvora otpadne topline i hladnoće u industrijskom i tercijarnom sektoru kako bi se olakšala uporaba otpadne topline i hladnoće. Tim se koordinacijskim okvirom osigurava ***primjena načela energetske učinkovitosti na prvom mjestu i olakšava*** dijalog u pogledu uporabe otpadne topline i hladnoće koji uključuje barem:

(a) operatore sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja;

(b) poduzeća industrijskog i tercijarnog sektora kao što su podatkovni centri, industrijska postrojenja, velike komercijalne zgrade***, objekti za skladištenje energije*** i javni prijevoz, koja proizvode otpadnu toplinu i hladnoću koje se mogu ekonomski isplativo oporabiti sustavima centraliziranoga grijanja i hlađenja;

(c) lokalna tijela odgovorna za planiranje i odobravanje energetskih infrastruktura";

(d) znanstvene stručnjake koji rade na najnaprednijim visoko energetski učinkovitim sustavima centraliziranog grijanja i hlađenja koji se u potpunosti temelje na obnovljivim izvorima energije;

(e) zajednice energije iz obnovljivih izvora uključene u sektor grijanja i hlađenja.";

(e) stavci 8., 9. i 10. zamjenjuju se sljedećima:

„8. Države članice uspostavljaju okvir unutar kojeg će operatori distribucijskih sustava u suradnji s operatorima sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja na svojim područjima barem svake četiri godine ocijeniti mogućnost sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja da pruže uravnoteženje i druge usluge povezane sa sustavom, uključujući upravljanje potrošnjom i toplinsko skladištenje viška električne energije iz ***centraliziranih i decentraliziranih*** obnovljivih izvora te bi li, u odnosu na alternativna rješenja, primjena prepoznate mogućnosti bila troškovno učinkovitija i bi li se njome učinkovitije iskorištavali resursi***, u skladu s načelom energetske učinkovitosti na prvom mjestu***.

Države članice osiguravaju da operatori distribucijskih i prijenosnih sustava za električnu energiju uzimaju u obzir rezultate procjene iz prvog podstavka tijekom planiranja mreže, ulaganja u mrežu i razvoja infrastrukture na svojim područjima.

Države članice olakšavaju koordinaciju između operatora sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja i operatora distribucijskih i prijenosnih sustava za električnu energiju kako bi osigurale da uravnoteženje, skladištenje i ostale usluge fleksibilnosti kao što je upravljanje potrošnjom koje pružaju operatori sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja mogu biti prisutne na njihovim tržištima električne energije ***na nediskriminirajućoj osnovi***.

Države članice mogu proširiti zahtjeve za procjenu i koordinaciju iz prvog i trećeg podstavka na operatore prijenosnih i distribucijskih sustava za plin, uključujući vodikove i druge energetske mreže.

9. Države članice osiguravaju da su prava potrošača i pravila za rad sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja jasno definirana, javno dostupna te da ih nadležno tijelo provodi u skladu s ovim člankom.

10. Od države članice ne zahtijeva se da primijeni ***stavak 2.*** ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:

(a) njezin udio centraliziranoga grijanja i hlađenja bio je manji od ili jednak 2 % konačne bruto potrošnje energije u grijanju i hlađenju 24. prosinca 2018.;

(b) njezin udio centraliziranoga grijanja i hlađenja povećao se iznad 2 % konačne bruto potrošnje energije u grijanju i hlađenju 24. prosinca 2018. razvojem novog učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja na temelju njezinih integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova u skladu s Prilogom I. Uredbi (EU) 2018/1999 i ocjene iz članka 23. stavka 1.a ove Direktive;

(c) 90 % konačne bruto potrošnje energije u sustavima centraliziranoga grijanja i hlađenja odvija se u sustavima centraliziranoga grijanja i hlađenja koji odgovaraju definiciji utvrđenoj u [članku x. predložene preinake Direktive o energetskoj učinkovitosti].";

(14) članak 25. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 25.

Smanjenje intenziteta emisija stakleničkih plinova u prometnom sektoru ostvareno uporabom obnovljive energije

1. Svaka država članica utvrđuje obvezu za opskrbljivače gorivom kako bi osigurala sljedeće:

(a) da količina obnovljivih goriva i električne energije iz obnovljivih izvora isporučena prometnom sektoru rezultira smanjenjem intenziteta stakleničkih plinova od najmanje ***16*** % do 2030. u usporedbi s polaznom vrijednošću utvrđenom u članku 27. stavku 1. točki (b), u skladu s ▌ putanjom koju je odredila država članica;

(b) da udio naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. u energiji isporučenoj prometnom sektoru iznosi najmanje ▌ 0,5 % u 2025., odnosno ***najmanje*** 2,2 % u 2030. te da udio obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla iznosi najmanje 2,6 % ***u 2028. i najmanje 5,7 %*** u 2030.;

(ba) opskrbljivači gorivom od 2030. isporučuju najmanje 1,2 % obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla i vodik iz obnovljivih izvora pomorskom sektoru u kojem je teško smanjiti emisije. Država članica koja na svojem državnom području nema morske luke može odlučiti da neće primjenjivati ovu odredbu. Svaka država članica koja namjerava iskoristiti to odstupanje mora o tome obavijestiti Komisiju najkasnije jednu godinu nakon … [stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni]. Komisiji se također priopćuju sve naknadne promjene.

Ako se popis sirovina iz dijela A i Priloga IX. izmijeni u skladu s člankom 28. stavkom 6., minimalni udio naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina u energiji isporučenoj prometnom sektoru iz točke (b) ovog stavka povećava se na odgovarajući način i temelji se na procjeni učinka koju obavlja Komisija.

Komisija procjenjuje obvezu utvrđenu u stavku 1. kako bi do 2025. godine podnijela zakonodavni prijedlog za njezino povećanje u slučaju daljnjih znatnih smanjenja troškova proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, po potrebi radi ispunjenja međunarodnih obveza Unije za dekarbonizaciju ili ako je takvo povećanje opravdano znatnim smanjenjem potrošnje energije u Uniji.

Pri izračunu smanjenja iz točke (a) i udjela iz točke (b) države članice uzimaju u obzir obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla i kad se upotrebljavaju kao međuproizvodi za proizvodnju konvencionalnih goriva ***namijenjenih uporabi u prometu***. Pri izračunu smanjenja iz točke (a) države članice mogu uzeti u obzir goriva iz recikliranog ugljika.

Pri utvrđivanju obveze za opskrbljivače gorivom države članice mogu izuzeti opskrbljivače gorivom koji isporučuju električnu energiju ili obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu od obveze pridržavanja minimalnog udjela naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. u odnosu na ta goriva.

2. Države članice uspostavljaju mehanizam kojim se opskrbljivačima gorivom na njihovu državnom području omogućuje razmjena jedinica za opskrbu prometnog sektora obnovljivom energijom. Gospodarski subjekti koji opskrbljuju ***laka i teška*** električna vozila električnom energijom iz obnovljivih izvora putem javnih stanica za punjenje ***ili energije iz obnovljivih izvora*** dobivaju jedinice neovisno o tome podliježu li obvezi koju je država članica odredila za opskrbljivače gorivom te mogu te jedinice prodati opskrbljivačima gorivom kojima se dopušta uporaba jedinica za ispunjavanje obveze utvrđene u stavku 1. prvom podstavku."; ***Države članice mogu odlučiti da će u taj mehanizam uključiti privatne stanice za punjenje iz prvog podstavka ako se može dokazati da se električnom energijom iz obnovljivih izvora koja se dostavlja tim privatnim stanicama za punjenje opskrbljuju isključivo električna vozila.***";

(15) članak 26. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

srijeda, 14. rujna 2022.

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Pri izračunu konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora iz članka 7. i cilja za smanjenje intenziteta stakleničkih plinova iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a) za pojedinu državu članicu, udio biogoriva, tekućih biogoriva te goriva iz biomase potrošenih u prometu, ako su proizvedena iz kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje, ne smije iznositi više od jednog postotnog boda iznad udjela takvih goriva u konačnoj potrošnji energije u prometnom sektoru 2020. u toj državi članici, s najviše 7 % konačne potrošnje energije u prometnom sektoru te države članice.

Na zahtjev države članice Komisija može dopustiti odstupanje od prvog podstavka kojim se državama članicama dopušta da iz izračuna gornje granice od 7 % konačne potrošnje energije u sektoru cestovnog i željezničkog prometa iz prvog podstavka isključe tekuća biogoriva koja se upotrebljavaju za proizvodnju električne energije u najudaljenijim regijama u smislu članka 349. UFEU-a, pod uvjetom da je takvo odstupanje opravdano lokalnim posebnostima. Države članice zahtjev za odstupanje podnose Komisiji do… [datum prenošenja ove Direktive o izmjeni] i dostavljaju najnovija znanstvena i tehnička obrazloženja za takvo odstupanje. Komisija donosi odluku o zahtjevu koji je podnijela država članica u roku od tri mjeseca od njegova primitka.";

i.a drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako je udio biogoriva i tekućih biogoriva iz prvog podstavka u državi članici manji od 1 % , može se povećati na najviše 2 % konačne potrošnje energije u sektorima cestovnog i željezničkog prometa.";

ii. četvrti podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako je udio biogoriva, tekućih biogoriva te goriva iz biomase potrošenih u prometu, koja su proizvedena iz kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje u državi članici, ograničen na udio manji od 7 % ili ako država članica odluči dodatno ograničiti taj udio, predmetna država članica može sniziti cilj za smanjenje intenziteta stakleničkih plinova iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a), u skladu s time koliko bi ta goriva pridonijela uštedi emisija stakleničkih plinova. U tu svrhu države članice uzimaju u obzir da se tim gorivima uštedi 50 % emisija stakleničkih plinova.";

(b) ***stavak 2. mijenja se kako slijedi:***

i. u ▌ prvom i petom podstavku riječi „minimalni udio iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka" zamjenjuju se riječima „cilj za smanjenje intenziteta emisija stakleničkih plinova iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a)";

ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Do… [datum stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] ta će se granica sniziti na 0 %."

iii. sljedeći se podstavak umeće iza četvrtog podstavka:

„Komisija do 30. lipnja 2023. Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja ažurirano izvješće o stanju proširenja proizvodnje relevantnih kultura za proizvodnju hrane i hrane za životinje u cijelom svijetu. To ažuriranje uključuje najnovije podatke iz posljednje dvije godine u pogledu krčenja šuma i sirovina s visokim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta te obuhvaća druge visokorizične proizvode iz kategorije sirovina s visokim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta. Za potrebe delegiranih akata iz šestog podstavka maksimalni udio prosječnog godišnjeg proširenja globalnog proizvodnog područja u velikim zalihama ugljika iznosi 7,9 %.";

(16) članak 27. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Pravila izračuna u prometnom sektoru i s obzirom na obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla bez obzira na njihovu krajnju uporabu”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za izračun smanjenja intenziteta stakleničkih plinova iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a) primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) izračun uštede emisija stakleničkih plinova obavlja se na sljedeći način:

i. za biogorivo i bioplin množenjem količine tih goriva isporučenih svim oblicima prijevoza s uštedama emisija utvrđenima u skladu s člankom 31.;

ii. za obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla i goriva iz recikliranog ugljika množenjem količine tih goriva isporučene svim oblicima prijevoza s uštedama emisija utvrđenima u skladu s delegiranim aktima donesenima na temelju članka 29.a stavka 3.;

iii. za električnu energiju iz obnovljivih izvora množenjem količine takve energije isporučene svim oblicima prijevoza s usporednim fosilnim gorivom.

Usporedno gorivo $EC_{F(e)}$ iz Priloga V. ***upotrebljava se do 31. prosinca 2029. Od 1. siječnja 2030. nadalje upotrebljava se usporedno gorivo*** $E_{F(t)}$ ***iz Priloga V.***

Međutim, uštede emisija stakleničkih plinova ostvarene 2030. upotrebom električne energije iz obnovljivih izvora u prometu, izračunane primjenom usporednog goriva $E_{F(t)}$ ***, predstavljaju dodatni doprinos električne energije iz obnovljivih izvora u odnosu na ono što je već ostvareno do 31. prosinca 2029. s usporednim gorivom*** $EC_{F(e)}$ ***za izračun ušteda emisija od 2030. nadalje.***

(b) polazna vrijednost iz članka 25. stavka 1. izračunava se množenjem količine energije isporučene prometnom sektoru s usporednim fosilnim gorivom $E_{F(t)}$ iz Priloga V.;

(c) za izračun relevantnih količina energije primjenjuju se sljedeća pravila:

i. i. kako bi se utvrdila količina energije isporučena prometnom sektoru upotrebljavaju se vrijednosti koje se odnose na energetski sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu utvrđene u Prilogu III.;

ii. kako bi se utvrdio energetski sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu koja nisu uključena u Prilog III. države članice upotrebljavaju odgovarajuće europske norme za utvrđivanje kalorijskih vrijednosti goriva. Ako u tu svrhu nije donesena europska norma, upotrebljavaju se odgovarajuće norme ISO;

iii. količina električne energije iz obnovljivih izvora isporučena prometnom sektoru određuje se množenjem količine električne energije isporučene tom sektoru s prosječnim udjelom električne energije iz obnovljivih izvora isporučene na području države članice u prethodne dvije godine. Iznimno, ako je električna energija dobivena izravnim priključenjem na postrojenje za proizvodnju obnovljive električne energije i isporučena prometnom sektoru, ta se električna energija u potpunosti računa kao obnovljiva;

iv. udio biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u dijelu B Priloga IX. u energetskom sadržaju goriva i električne energije isporučenih prometnom sektoru bit će ograničen na 1,7 % osim u Cipru i Malti;

Ako se popis sirovina iz dijela B Priloga IX. izmijeni u skladu s člankom 28. stavkom 6., gornja granica za takva biogoriva i bioplin povećava se na odgovarajući način i temelji se na procjeni učinka koju obavlja Komisija.

srijeda, 14. rujna 2022.

(d) smanjenje intenziteta stakleničkih plinova ostvareno uporabom obnovljive energije određuje se dijeljenjem uštede emisija stakleničkih plinova od uporabe biogoriva, bioplina i obnovljive električne energije isporučene svim oblicima prijevoza s polaznom vrijednošću.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive kako bi prilagodila energetski sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu, kako je naveden u Prilogu III., u skladu sa znanstvenim i tehničkim napretkom.";

(c) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Za izračun ciljeva iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (b) primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) pri izračunu nazivnika, odnosno količine energije potrošene u prometnom sektoru, u obzir se uzimaju sva goriva i električna energija isporučeni prometnom sektoru;

(b) pri izračunu brojnika u obzir se uzima energetski sadržaj naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. i obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla isporučenih svim oblicima prijevoza na području Unije;

(c) smatra se da su udjeli naprednih biogoriva i bioplinova proizvedenih iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX. i obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla isporučenih oblicima zrakoplovnog i pomorskog prometa 1,2 puta veći od njihova energetskog sadržaja";

(d) stavak 2. briše;

(e) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„***3. Kad se električna energija upotrebljava za proizvodnju obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla, izravno ili za proizvodnju međuproizvoda, kao udio energije iz obnovljivih izvora upotrebljava se prosječan udio električne energije iz obnovljivih izvora u zemlji proizvodnje, kako je izmjeren dvije godine prije predmetne godine.***

Električna energija proizvedena uz izravno priključenje na jedno ili više postrojenja za proizvodnju obnovljive električne energije može se u potpunosti smatrati obnovljivom električnom energijom kad se upotrebljava za proizvodnju obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla pod uvjetom da postrojenje može dokazati da je predmetna električna energija isporučena bez preuzimanja električne energije iz mreže.

Električna energija koja je uzeta iz mreže može se smatrati potpuno obnovljivom ako se proizvodi isključivo iz obnovljivih izvora, a dokazane su obnovljive značajke i drugi odgovarajući kriteriji, čime se osigurava da se obnovljive značajke te električne energije deklariraju samo jednom i samo u jednom sektoru krajnje uporabe.

To se može postići poštovanjem sljedećih zahtjeva:

(a) kako bi dokazali obnovljive značajke, proizvođači goriva trebali bi biti obvezni sklopiti jedan ili više ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora s postrojenjima koja proizvode električnu energiju u iznosu koji je barem jednakovrijedan količini električne energije koja je deklarirana kao potpuno obnovljiva.

(b) ravnoteža između električne energije iz obnovljivih izvora kupljene na temelju jednog ili više ugovora o kupnji energije i količine električne energije preuzete iz mreže za proizvodnju goriva ostvaruje se na godišnjoj razini kako bi proizvodnja u potpunosti ispunjavala uvjete za obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla.

Od 1. siječnja 2030. Ravnoteža između električne energije iz obnovljivih izvora kupljene na temelju jednog ili više ugovora o kupnji energije i količine električne energije preuzete iz mreže za proizvodnju goriva ostvaruje se na godišnjoj razini kako bi proizvodnja u potpunosti ispunjavala uvjete za obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla. Vremenska korelacija ovisi o procjeni koju provodi Komisija. Taj se zahtjev primjenjuje na sva postojeća postrojenja, uključujući ona koja su stavljena u pogon prije 2030.

U pogledu lokacije elektrolizatora mora biti ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:

(a) postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora na temelju ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora nalazi se u istoj zemlji kao i elektrolizator ili u susjednoj zemlji; ili

(b) postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora na temelju ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora nalazi se u zoni trgovanja na moru koja graniči sa zemljom u kojoj se nalazi elektrolizator ili u susjednoj zemlji.

Električna energija koja je uzeta ili ponovno unesena iz postrojenja za skladištenje energije iz mreže može se smatrati potpuno obnovljivom ako se proizvodi isključivo iz obnovljivih izvora, a dokazane su obnovljive značajke i drugi odgovarajući kriteriji, čime se osigurava da se obnovljive značajke te električne energije deklariraju samo jednom i samo u jednom sektoru krajnje uporabe.**[Am. 13].**

Električna energija koju proizvodi solarno električno vozilo i koja se upotrebljava za kretanje samog vozila može se računati kao potpuno obnovljiva.**[Am. 32].**

(17) članak 28. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 2., 3. i 4. brišu se;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„Do 31. prosinca 2024. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive utvrđivanjem metodologije za određivanje udjela biogoriva i bioplina za promet koji nastaju preradom biomase s fosilnim gorivima u zajedničkom procesu.";

(ba) u stavku 6., točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

(c) potrebu za izbjegavanjem znatnih narušavajućih učinaka na tržištima nusproizvoda i proizvoda, otpada ili ostataka, uzimajući u obzir buduću dostupnost sirovina i potrebu da se izbjegne narušavanje tržišta koje bi dovelo do masovnog uvoza sirovina;

(d) potencijal za ostvarivanje znatne uštede emisija stakleničkih plinova u usporedbi s fosilnim gorivima na temelju procjene emisija tijekom cijelog životnog ciklusa, uzimajući u obzir dostupne količine sirovina i udio već postojećih konkurentnih vrsta industrijskih uporaba, uz uvažavanje nacionalnih posebnosti;

(c) u stavku 7. riječi „iz članka 25. stavka 1. četvrtog podstavka" zamjenjuju se riječima „iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (b)";

(18) članak 29. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

-i. u prvom podstavku, uvodna formulacija zamjenjuje se sljedećim:

„Energija iz biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase uzima se u obzir za potrebe navedene u točkama (a), (b) i (c) ovog podstavka samo ako ispunjavaju kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova navedene u stavcima od 2. do 7. i stavku 10. ovog članka te ako su u skladu s hijerarhijom otpada kako je utvrđeno u članku 4. Direktive 2008/98/EZ i načelom kaskadnog korištenja iz članka 3.:"**[Am. 43]**

srijeda, 14. rujna 2022.

i. u prvom podstavku točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) doprinos udjelima energije iz obnovljivih izvora u državama članicama i ciljevima iz članka 3. stavka 1., članka 15.a stavka 1., članka 22.a stavka 1., članka 23. stavka 1. i članka 24. stavka 4. i članka 25. stavka 1. ove Direktive;";

i.a sljedeći se podstavak umeće nakon prvog podstavka:

„Energija iz krutih goriva iz biomase ne uzima se u obzir za potrebe iz točaka (b) i (c) prvog podstavka ako su dobivena iz primarne drvne biomase kako je definirano u članku 2. ove Direktive. Kako bi se doprinijelo cilju u pogledu obnovljivih izvora energije iz članka 3. stavka 1., udio energije iz krutih goriva iz biomase dobivenih iz primarne drvne biomase kako je definirano u članku 2. ove Direktive ne smije biti veći od udjela prosječne potrošnje takvog goriva u ukupnoj potrošnji energije za razdoblje 2017. – 2022. na temelju najnovijih dostupnih podataka." **[Am. 44]**

i.b drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Međutim, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz otpada i ostataka, osim ostataka iz poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva, za potrebe iz točaka (a), (b) i (c) prvog podstavka uzimaju se u obzir samo ako ispunjavaju kriterije uštede emisija stakleničkih plinova iz stavka 10. Ipak, u slučaju uporabe miješanog otpada operatori su dužni primjenjivati sustave za razvrstavanje miješanog otpada koji su definirane kvalitete i čiji je cilj uklanjanje fosilnih materijala. Ovaj se podstavak primjenjuje i na otpad i ostatke koji se prerađuju u proizvod koji prethodi daljnjoj preradi u biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase.";

ii. četvrti podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako se upotrebljavaju, goriva iz biomase ispunjavaju kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđene u stavcima od 2. do 7. i u stavku 10.,

— (a) u slučaju krutih goriva iz biomase u postrojenjima za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja ukupne ulazne toplinske snage jednake ili veće od ***7,5*** MW;

— (b) u slučaju plinovitih goriva iz biomase u postrojenjima za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja ukupne ulazne toplinske snage jednake ili veće od 2 MW;

— (c) u slučaju postrojenja koja proizvode plinovita goriva iz biomase sa sljedećim prosječnim protokom biometana:

i. iznad ***500*** m^3 ekvivalenta metana/h izmjerenih pri standardnim uvjetima temperature i tlaka (tj. 0 °C i atmosferski tlak jednak 1 baru);

ii. ako se bioplin sastoji od smjese metana i drugih negorivih plinova, za protok metana prag naveden u točki i. ponovno se izračunava razmjerno volumnom udjelu metana u smjesi.";

iii. sljedeći se podstavak umeće iza četvrtog podstavka:

„Države članice mogu primjenjivati kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova na postrojenja s nižom ukupnom ulaznom toplinskom snagom ili nižim protokom biometana.";

(aa) u stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase koja se uzimaju u obzir za potrebe navedene u stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) ne proizvode se od sirovina dobivenih na zemljištu koje je veoma važno za očuvanje bioraznolikosti, tj. zemljišta koje je u siječnju 2008. ili poslije toga imalo jedan od sljedećih statusa, neovisno o tome zadržava li zemljište i dalje taj status:

(a) prašume, stare šume i drugog pošumljenog zemljišta, tj. šume i drugog pošumljenog zemljišta s autohtonim vrstama na kojem ne postoje očigledni znakovi djelovanja čovjeka i značajnijeg narušavanja ekoloških procesa;

(b) šume velike bioraznolikosti i drugog pošumljenog zemljišta koje je bogato vrstama i nije degradirano, i koje je relevantno nadležno tijelo definiralo kao zemljište velike bioraznolikosti, osim ako ne postoje dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na svrhe zaštite prirode;

(c) područja koja su:

i. zakonom određena kao zaštićena područja prirode ili ih je kao takve definiralo relevantno nadležno tijelo; ili

ii. namijenjena zaštiti rijetkih, ugroženih ili pogođenih ekosustava ili vrsta priznatih međunarodnim sporazumima ili uključenih na popise međuvladinih organizacija ili Međunarodnog saveza za očuvanje prirode na temelju njihova priznavanja u skladu s člankom 30. stavkom 4. prvim podstavkom, osim ako ne postoje dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na svrhe zaštite prirode;

(d) travnjaka s velikom bioraznolikošću koji obuhvaća više od jednog hektara i koji je:

i. prirodan, tj. travnjak koji bi bez djelovanja čovjeka ostao travnjakom i koji čuva prirodni sastav vrste i ekološka svojstva i procese; ili

ii. neprirodan, tj. travnjak koji bez čovjekova djelovanja ne bi ostao travnjakom koji je bogat vrstama i nije degradiran te koji je relevantno nadležno tijelo definiralo kao travnjak velike bioraznolikosti, osim ako ne postoje dokazi da je proizvodnja sirovina nužna za očuvanje statusa travnjaka velike bioraznolikosti;

iii. vrištine koje čuvaju prirodni sastav vrsta te ekološka svojstva i procese.”;

(b) u stavku 3. nakon prvog podstavka umeće se sljedeći podstavak:

„Ovaj se stavak, osim prvog podstavka točke (c), primjenjuje i na biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase.”;

(c) ***stavak*** 4. ***zamjenjuje se sljedećim***:

„4. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase uzeta u obzir za potrebe navedene u stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu s velikim zalihama ugljika, tj. zemljištu koje je u siječnju 2008. imalo jedan od sljedećih statusa, ali koje taj status više nema:

(a) močvare, odnosno zemljišta pokrivena vodom ili zasićena vodom trajno ili veći dio godine;

(b) trajno pošumljena područja, tj. zemljišta koja obuhvaćaju više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i krošnjama koje pokrivaju više od 30 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti in situ;

srijeda, 14. rujna 2022.

(c) zemljište koje obuhvaća više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i krošnjama koje pokrivaju između 10 % i 30 % površine ili drvećem koje taj prag može dosegnuti in situ, osim ako se podastru dokazi da je zaliha ugljika površine prije i poslije prenamjene takva da su nakon primjene metodologije propisane u Prilogu V. dijelu C ispunjeni uvjeti iz stavka 10. ovog članka;

(ca) vrištine koje čuvaju prirodni sastav vrsta te ekološka svojstva i procese.

Ovaj stavak ne primjenjuju se ako je u trenutku dobivanja sirovina zemljište imalo isti status kao u siječnju 2008.

Prvi podstavak, osim točaka (b) i (c), te drugi podstavak primjenjuju se i na biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase.";

(d) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne ili šumske biomase uzeta u obzir za potrebe navedene u stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu koje je u siječnju 2008. bilo tresetište, osim ako se pruže dokazi da uzgoj i prikupljanje te sirovine ne obuhvaćaju isušivanje prethodno neisušenog tla ***i ako nadležno nacionalno tijelo može potvrditi sukladnost na nacionalnoj ili podnacionalnoj razini, u skladu s kriterijima za smanjenje rizika od uporabe šumske biomase koja potječe iz neodržive proizvodnje iz stavka 6***.";

(da) umeće se sljedeći stavak:

„5.a Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase uzeta u obzir za potrebe navedene u točkama (a), (b) i (c) prvog podstavka stavka 1. ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih u zemlji koja nije stranka Pariškog sporazuma.";

(e) u stavku 6. ***prvi podstavak mijenja*** se ***kako slijedi***:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase, koja se uzimaju u obzir za potrebe iz stavka 1. prvog podstavka točaka (b) i (c) nisu dobivena iz primarne drvne biomase, u skladu su s hijerarhijom otpada kako je utvrđeno u članku 4. Direktive 2008/98/EZ i načelom kaskadnog korištenja iz članka 3. i ispunjavaju sljedeće kriterije za smanjenje rizika od uporabe drvne biomase koja je dobivena neodrživom proizvodnjom:" Kako bi se doprinijelo ciljevima u pogledu obnovljivih izvora energije iz članka 3. stavka 1., udio energije iz biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase dobivenih iz primarne drvne biomase kako je definirano u članku 2. ove Direktive ne smije biti veći od udjela prosječne potrošnje takvih goriva u ukupnoj potrošnji energije za razdoblje 2017. – 2022. na temelju najnovijih dostupnih podataka. **[Am. 45]**

ii. u točki (a) podtočka iii. zamjenjuje se sljedećim:

„iii. da su područja koja su utvrđena međunarodnim ili nacionalnim pravom ili ih je odredilo relevantno nadležno tijelo u svrhu očuvanja prirode, uključujući močvarna tla, travnjake, vrištine i tresetišta, zaštićena s ciljem zaštite bioraznolikosti i sprečavanja uništavanja staništa kako je utvrđeno direktivama 2009/147/EZ i 92/43/EEZ, očuvanja stanja oceana kako je utvrđeno Direktivom 2008/56/EZ i ekološkog stanja rijeka kako je utvrđeno Direktivom 2000/60/EZ;";

iii. u točki (a) podtočka iv. zamjenjuje se sljedećim:

„iv. da se sječa provodi ***osiguravajući*** očuvanje kvalitete tla i bioraznolikosti u cilju ***sprečavanja*** negativnih učinaka na način kojim se ***sprečavaju*** skupljanje panjeva i korijenja ***koji nisu prikladni za uporabu kao materijal, npr. primjenom praksi održivog gospodarenja šumama***, degradacija primarnih ***i starih šuma*** ili njihova pretvorba u plantažne šume te sječa na osjetljivim tlima; ***sprečavaju*** sječe***, osim ako se time dovodi do povoljnih i odgovarajućih uvjeta u ekosustavu***, osigurava lokalno ***i ekološki*** primjerene granične vrijednosti za vađenje mrtvog drva te ***jamči*** zahtjeve za uporabu sustava sječe koji u najvećoj mogućoj mjeri smanjuju utjecaje na kvalitetu tla, uključujući zbijanje tla, te na obilježja bioraznolikosti i staništa:";

v. u ▌ točki (b) podpodtočka iv. zamjenjuje se sljedećim:

„iv. da se sječa provodi ***osiguravajući*** očuvanje kvalitete tla i bioraznolikosti u cilju ***sprečavanja*** negativnih učinaka na način kojim se ***sprečavaju*** skupljanje panjeva i korijenja ***koji nisu prikladni za uporabu kao materijal, npr. primjenom praksi održivog gospodarenja šumama***, degradacija primarnih ***i starih šuma*** ili njihova pretvorba u plantažne šume te sječa na osjetljivim tlima; ***sprečavaju*** sječe***, osim ako se time dovodi do povoljnih i odgovarajućih uvjeta u ekosustavu***, osigurava lokalno ***i ekološki*** primjerene granične vrijednosti za vađenje mrtvog drva te ***jamči*** zahtjeve za uporabu sustava sječe koji u najvećoj mogućoj mjeri smanjuju utjecaje na kvalitetu tla, uključujući zbijanje tla, te na obilježja bioraznolikosti i staništa:";

(fa) umeće se sljedeći stavak:

„7.a Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase ne smiju prijeći gornju granicu definiranu na nacionalnoj razini za uporabu šumske biomase koja je u skladu s ciljevima države članice u pogledu rasta ponora ugljika kako je definirano u Uredbi … [revidirana Uredba 2018/841].";

(g) u stavku 10. prvom podstavku točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) najmanje 70 % za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja iz goriva iz biomase koja se upotrebljavaju u postrojenjima ***koja započinju s radom u razdoblju od 1. siječnja 2021.*** do 31. prosinca 2025. i najmanje ***85*** % ***za postrojenja koja započinju s radom*** od 1. siječnja 2026.";**[Am. 46]**;

(ga) u stavku 11. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

***„11. Električna energija iz goriva iz biomase uzima se u obzir za potrebe iz stavka 1. prvog podstavka točaka (b) i (c) ovog članka samo ako uporaba goriva ne uključuje primarnu drvnu biomasu i ako ispunjava jedan ili više od sljedećih zahtjeva. Kako bi se doprinijelo ciljevima u pogledu obnovljivih izvora energije iz članka 3. stavka 1., udio električne energije iz goriva iz biomase dobivenih iz primarne drvne biomase kako je definirano u članku 2. ove Direktive ne smije biti veći od udjela prosječne potrošnje takvih goriva u ukupnoj potrošnji električne energije za razdoblje 2017. – 2022. na temelju najnovijih dostupnih podataka."*[Am. 47];

srijeda, 14. rujna 2022.

(gb) stavak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„13. Za potrebe prvog podstavka stavka 1. ovog članka države članice mogu, u ograničenom vremenskom razdoblju, odstupiti od kriterija iz stavaka od 2. do 7. i stavaka 10. i 11. ovog članka donošenjem različitih kriterija za:

(a) postrojenja smještena u najudaljenijoj regiji iz članka 349. UFEU-a u mjeri u kojoj se u takvim postrojenjima proizvodi električna energija odnosno grijanje ili hlađenje iz goriva iz biomase i ***tekućih biogoriva, kao i biogoriva koja se posebno upotrebljavaju za svemirski sektor i povezane aktivnosti u području astrofizike; i***

(b) goriva iz biomase ***i tekuća biogoriva*** koja se upotrebljavaju u postrojenjima ***te biogoriva koja se posebno upotrebljavaju u svemirskom sektoru i povezanim aktivnostima u području astrofizike*** iz točke (a) ovog podstavka, neovisno o podrijetlu te biomase, pod uvjetom da su takvi kriteriji objektivno opravdani na temelju činjenice da imaju za cilj u toj najudaljenijoj regiji osigurati ***pristup sigurnoj energiji sa sigurnom opskrbom*** te potaknuti prelazak s fosilnih goriva na održiva goriva iz biomase ***i tekuća biogoriva***.

Tekuća biogoriva, biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz primarne drvne biomase dobivena na održiv način i koja proizlaze iz planiranja uporabe zemljišta u najudaljenijoj regiji u kojoj šume pokrivaju najmanje 90 % državnog područja te najudaljenije regije uzimaju se u obzir za potrebe iz članka 29. prvog podstavka točaka (a), (b) i (c).

Kako bi se zajamčila sigurnost energetske opskrbe u najudaljenijim regijama, države članice mogu nastaviti dodjeljivati potporu za proizvodnju električne energije iz šumske biomase u postrojenjima koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije u najudaljenijim regijama kako je navedeno u članku 349. UFEU-a.**[Am. 33]**

(gc) stavak 14. zamjenjuje se sljedećim:

„14. Za potrebe iz točaka (a), (b) i (c) prvog podstavka stavka 1. države članice mogu utvrditi dodatne kriterije u pogledu održivosti za ***biogoriva, tekuća biogoriva i*** goriva iz biomase.";

(19) umeće se sljedeći članak 29.a:

„Članak 29.a

Kriteriji uštede emisija stakleničkih plinova za obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla i goriva iz recikliranog ugljika

1. Energija iz obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla uračunava se u udjele energije iz obnovljivih izvora država članica i ciljeve iz članka 3. stavka 1., članka 15.a stavka 1., članka 22.a stavka 1., članka 23. stavka 1., članka 24. stavka 4. i članka 25. stavka 1. samo ako ušteda emisija stakleničkih plinova ostvarena uporabom tih goriva iznosi najmanje 70 %.

2. Energija iz goriva iz recikliranog ugljika može se smatrati dijelom cilja za smanjenje emisija stakleničkih plinova iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka točke (a) samo ako ušteda emisija stakleničkih plinova ostvarena uporabom tih goriva iznosi najmanje 70 %.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 35. radi dopune ove Direktive utvrđivanjem metodologije za procjenu ušteda emisija stakleničkih plinova od obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla i goriva iz recikliranog ugljika. Metodologijom se osigurava da se jedinice za izbjegnute emisije ne dodjeljuju za CO_2 za čije su hvatanje već dodijeljene jedinice emisija na temelju drugih pravnih odredaba. ***Sadržaj ugljika u otpadu i njegovo ispuštanje u atmosferu mora biti uključeno u metodologiju.***

U svakom se slučaju pri pristupu koji uzima u obzir životni ciklus u metodologiji za procjenu ušteda emisija stakleničkih plinova iz goriva iz recikliranog ugljika u obzir uzima ugrađeni ugljik.";

(19a) umeće se sljedeći članak 29.b:

„Članak 29.b

Kriteriji održivosti za hidroelektrane

Energija iz hidroenergije proizvodi se u postrojenju u kojem se, u skladu s Direktivom 2000/60/EZ, a osobito njezinim člancima 4. i 11., provode sve tehnički izvedive i ekološki relevantne mjere za ublažavanje negativnih učinaka na vode te mjere za doprinos zaštiti staništa i vrsta koji izravno ovise o vodi."

(20) članak 30. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvom podstavku uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„Ako se obnovljiva goriva i goriva iz recikliranog ugljika trebaju smatrati dijelom ciljeva iz članka 3. stavka 1., članka 15.a stavka 1., članka 22.a stavka 1., članka 23. stavka 1., članka 24. stavka 4. i članka 25. stavka 1., države članice od gospodarskih subjekata zahtijevaju da ***kroz obvezne neovisne i javno dostupne revizije*** dokažu da su ispunjeni kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđeni u članku 29. stavcima od 2. do 7. i stavku 10. te u članku 29.a stavcima 1. i 2. za obnovljiva goriva i goriva iz recikliranog ugljika. U tom smislu zahtijevaju od gospodarskih subjekata da primijene sustav masene bilance koji:";

(b) u stavku 3. prvi i drugi podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da gospodarski subjekti dostave pouzdane informacije u vezi s ispunjavanjem kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenih u članku 29. stavcima od 2. do 7. i stavku 10. te članku 29.a stavcima 1. i 2.***, da uzimaju u obzir ciljeve EU-a u pogledu bioraznolikosti*** te da gospodarski subjekti na zahtjev relevantnoj državi članici ***i javnosti*** stave na raspolaganje podatke koji su korišteni za pripremu tih informacija. ***Države članice akreditiraju neovisne pružatelje usluga osiguranja u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 koji daju mišljenje o dostavljenim informacijama i dokazuju da je to učinjeno. Radi usklađenosti s člankom 29. stavkom 3. točkama (a), (b) i (d), člankom 29. stavkom 4. točkom (a), člankom 29. stavkom 5., člankom 29. stavkom 6. točkom (a) i člankom 29. stavkom 7. točkom (a) do prve točke prikupljanja šumske biomase može se koristiti revizija prve ili druge strane. Revizijom se provjerava da su sustavi koje primjenjuju gospodarski subjekti točni, pouzdani i zaštićeni od prijevare, uključujući provjeru kojom se jamči da materijali nisu namjerno izmijenjeni ili odbačeni kako bi pošiljka ili njezin dio postali otpad ili ostatak. Njome se procjenjuje učestalost i metodologija uzorkovanja i solidnost podataka.***

Obveze utvrđene u ovom stavku primjenjuju se bez obzira na to proizvode li se obnovljiva goriva i goriva iz recikliranog ugljika u Uniji ili se uvoze. Informacije o zemljopisnom podrijetlu i vrsti sirovina za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase po opskrbljivaču gorivom stavljaju se na raspolaganje potrošačima ***na ažuriran, lako dostupan i korisnicima prilagođen način*** na internetskim stranicama operatora, opskrbljivača i relevantnih nadležnih tijela ***i na postajama za opskrbu*** te se ažuriraju jednom godišnje.";

(c) u stavku 4. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Komisija može odlučiti da dobrovoljni nacionalni ili međunarodni programi koji određuju standarde za proizvodnju obnovljivih goriva, niskougljičnih goriva i goriva iz recikliranog ugljika pružaju točne podatke o uštedama emisija stakleničkih plinova za potrebe članka 29. stavka 10. i članka 29.a stavaka 1. i 2., dokazuju usklađenost s člankom 27. stavkom 3. i člankom 31.a stavkom 5. ili dokazuju da pošiljke biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase ispunjavaju kriterije održivosti navedene u članku 29. stavcima od 2. do 7. Pri dokazivanju da su ispunjeni kriteriji iz članka 29. stavaka 6. i 7. operatori mogu zahtijevane dokaze pružiti izravno na razini područja nabave. Komisija može priznati područja za zaštitu rijetkih, ugroženih ili pogođenih

srijeda, 14. rujna 2022.

ekosustava ili vrsta koji su kao takvi prepoznati u međunarodnim sporazumima ili uvršteni u popise koje sastavljaju međuvladine organizacije ili Međunarodni savez za očuvanje prirode za potrebe članka 29. stavka 3. prvog podstavka točke (c) podtočke ii..";

(ca) u stavku 4. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Komisija može odrediti da ti programi sadržavaju točne informacije o mjerama poduzetima u svrhu zaštite tla, vode i zraka, sanacije degradiranog zemljišta ***te*** izbjegavanja prekomjerne potrošnje vode u područjima siromašnima vodom ▌.";

(d) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Države članice mogu uspostaviti nacionalne programe kojima se ispunjavanje kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenih u članku 29. stavcima od 2. do 7. te stavku 10. i u članku 29.a stavcima 1. i 2. u skladu s metodologijom iz članka 29.a stavka 3. provjerava u cjelokupnom lancu nadzora, koji uključuje nadležna nacionalna tijela. Ti se programi mogu upotrebljavati i za provjeru točnosti i potpunosti informacija koje su gospodarski subjekti uvrstili u bazu podataka Unije, za dokazivanje usklađenosti s člankom 27. stavkom 3. i za certificiranje biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase s niskim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta.

Država članica može Komisiji prijaviti takav nacionalni program. Komisija daje prednost ocjeni takvog programa kako bi olakšala uzajamno dvostrano i višestrano priznavanje tih programa. Komisija može putem provedbenih akata odlučiti ispunjava li prijavljeni nacionalni program uvjete iz ove Direktive. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 3.

Ako je odluka pozitivna, drugi programi koje je Komisija priznala u skladu s ovim člankom ne smiju odbiti uzajamno priznavanje s nacionalnim programom te države članice u pogledu provjere usklađenosti s kriterijima za koje ju je priznala Komisija.

Kad je riječ o postrojenjima koja proizvode električnu energiju, grijanje i hlađenje ukupne ulazne toplinske snage između 5 i 10 MW, države članice uspostavljaju pojednostavnjene nacionalne programe provjere kako bi osigurale ispunjavanje kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenih u članku 29. stavcima od 2. do 7. i u stavku 10.";

(e) u stavku 9. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„***9.*** Kad gospodarski subjekt podastre dokaze ili podatke dobivene u skladu s programom za koji je bila donesena odluka na temelju stavka 4. ili 6., država članica od gospodarskog subjekta ne zahtijeva daljnje dokaze o usklađenosti s elementima koje pokriva program koji je priznala Komisija.";

(f) stavak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„***10.*** Na zahtjev države članice, koji se može temeljiti na zahtjevu gospodarskog subjekta, Komisija na temelju svih dostupnih dokaza razmatra jesu li ispunjeni kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz članka 29. stavaka od 2. do 7. te stavka 10. i članka 29.a stavaka 1. i 2. u odnosu na izvor obnovljivih goriva i goriva iz recikliranog ugljika.

U roku od šest mjeseci od primitka takva zahtjeva i u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 34. stavka 3., Komisija provedbenim aktima odlučuje o tome može li predmetna država članica:

(a) uzeti u obzir obnovljiva goriva i goriva iz recikliranog ugljika iz tog izvora za potrebe navedene u članku 29. stavku 1. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c); ili

(b) odstupajući od stavka 9. ovog članka, zahtijevati od opskrbljivača izvorima obnovljivih goriva i gorivima iz recikliranog ugljika da pruže dodatne dokaze o ispunjavanju tih kriterija održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova i tih graničnih vrijednosti uštede emisija stakleničkih plinova.";

▌

(22) umeće se sljedeći članak:

„Članak 31.a

Baza podataka Unije

1. Komisija ***do … [tri mjeseca nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni]*** osigurava da se uspostavi baza podataka Unije kako bi se omogućilo praćenje tekućih i plinovitih obnovljivih goriva i goriva iz recikliranog ugljika ***(„baza podataka Unije")***.

2. Države članice od relevantnih gospodarskih subjekata zahtijevaju da u tu bazu podataka pravodobno unesu točne informacije o izvršenim transakcijama i ***o kriterijima*** održivosti goriva koja podliježu tim transakcijama, uključujući emisije stakleničkih plinova u njihovu životnom ciklusu, počevši od trenutka njihove proizvodnje do trenutka potrošnje u Uniji. ***Međupovezani plinski sustav smatra se jedinstvenim sustavom masene bilance. U bazi podataka Unije za plinovita goriva navode se informacije o ubrizgavanju i povlačenju.*** U bazu podataka unose se i podaci o tome je li potpora dodijeljena za proizvodnju određene pošiljke goriva i, ako jest, o vrsti programa potpore.

Kako bi se poboljšala sljedivost podataka duž cijelog lanca opskrbe, Komisija je prema potrebi ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 35. u cilju dodatnog proširenja opsega informacija koje treba uključiti u bazu podataka Unije kako bi se obuhvatili relevantni podaci iz točke proizvodnje ili prikupljanja sirovina koje se upotrebljavaju za proizvodnju goriva.

Države članice od opskrbljivača gorivom zahtijevaju da u bazu podataka Unije unose informacije potrebne za provjeru usklađenosti sa zahtjevima iz članka 25. stavka 1. prvog podstavka.

Neovisno o podstavcima od 1. do 3., za plinovita obnovljiva goriva i plinovita goriva ubrizgana u europski plinski sustav, gospodarski subjekti trebali bi unijeti informacije o provedenim transakcijama i kriterijima održivosti te druge relevantne informacije kao što su emisije stakleničkih plinova goriva do točke ubrizgavanja u međupovezani plinski sustav, pri čemu se sustav sljedivosti masene bilance dopunjava jamstvima o podrijetlu.

3. Države članice imaju pristup bazi podataka Unije za potrebe praćenja i provjere podataka.

4. Ako su jamstva o podrijetlu izdana za proizvodnju pošiljke plinova iz obnovljivih izvora, države članice osiguravaju da se ta jamstva o podrijetlu ponište ***nakon*** što se pošiljka plinova iz obnovljivih izvora ***povuče iz europskog međupovezanog sustava za plin***.

5. Države članice osiguravaju provjeru točnosti i potpunosti informacija koje gospodarski subjekti unose u bazu podataka, na primjer primjenom dobrovoljnih ili nacionalnih programa***, što se može dopuniti sustavom jamstava o podrijetlu***.

5.a Baza podataka stavlja se na raspolaganje javnosti na otvoren, transparentan i korisniku prilagođen način te se ažurira.

Komisija objavljuje godišnja izvješća za javnost o informacijama koje su unesene u bazu podataka Unije, uključujući količine, geografsko podrijetlo i vrstu sirovine za obnovljiva i niskougljična goriva.";

(22a) članak 33. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„3. Komisija 2025., prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog o regulatornom okviru za promicanje energije iz obnovljivih izvora za razdoblje nakon 2030.";

srijeda, 14. rujna 2022.

(b) u stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:

„Tijekom pripreme zakonodavnog prijedloga iz prvog podstavka Komisija uzima u obzir:

(a) savjete Europskog znanstvenog savjetodavnog odbora za klimatske promjene, osnovanog na temelju članka 10.a Uredbe (EZ) br. 401/2009;

(b) predviđeni okvirni proračun Unije za stakleničke plinove iz članka 4. stavka 4. Uredbe (EU) 2021/1119;

(c) integrirane nacionalne energetske i klimatske planove koje su države članice dostavile do 30. lipnja 2024. u skladu s člankom 14. stavkom 2. Uredbe (EU) 2018/1999;

(d) iskustvo stečeno provedbom ove Direktive, uključujući njezine kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova; te

(e) tehnološki razvoj u području energije iz obnovljivih izvora.";

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„4.a Komisija do … [dvije godine nakon stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni] preispituje provedbu ove Direktive i objavljuje izvješće u kojem iznosi zaključke provedenog preispitivanja. Preispitivanjem se posebno ispituje sljedeće:

(a) vanjski učinci uporabe energije iz obnovljivih izvora i njezin učinak na okoliš;

(b) socioekonomske prednosti provedbe ove Direktive;

(c) stanje provedbe povezanih inicijativa za energiju iz obnovljivih izbora u okviru RepowerEU-a;

(d) prate li povećanje potražnje za električnom energijom u sektorima prometa, industrije, zgrada, grijanja i hlađenja te obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla jednake količine kapaciteta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

***(e) postupno smanjenje do 2030. udjela goriva dobivenih iz primarne drvne biomase kako je definirano u članku 2. ove Direktive u svrhu doprinošenja postizanju ciljeva u pogledu obnovljivih izvora energije iz članka 3. stavka 1., na temelju Procjene učinka koju provodi Komisija. Taj pregled za potrebe postupnog smanjenja predstavlja se najkasnije tri godine nakon prenošenja ove Direktive o izmjeni.*[Am. 48].**

Komisija i nadležna tijela u državama članicama stalno se prilagođavaju najboljim administrativnim praksama i administrativnim postupcima te poduzimaju sve mjere kako bi pojednostavnili provedbu ove Direktive te maksimalno smanjili troškove usklađenosti za uključene dionike.";

(23) članak 35. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 8. stavka 3. drugog podstavka, članka 29.a stavka 3., članka 26. stavka 2. četvrtog podstavka, članka 26. stavka 2. petog podstavka, članka 27. stavka 1. drugog podstavka, članka 27. stavka 3. četvrtog podstavka, članka 28. stavka 5., članka 28. stavka 6. drugog podstavka, članka 31. stavka 5. drugog podstavka i članka 31.a stavka 2. drugog podstavka dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [stupanja na snagu ove Direktive o izmjeni]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.";

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 7. stavka 3. petog podstavka, članka 8. stavka 3. drugog podstavka, članka 29.a stavka 3., članka 26. stavka 2. četvrtog podstavka, članka 26. stavka 2. petog podstavka, članka 27. stavka 1. drugog podstavka, članka 27. stavka 3. četvrtog podstavka, članka 28. stavka 5., članka 28. stavka 6. drugog podstavka, članka 31. stavka 5., i članka 31.a stavka 2. drugog podstavka. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji datum naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.";

(c) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„Delegirani akt donesen na temelju članka 7. stavka 3. petog podstavka, članka 8. stavka 3. drugog podstavka, članka 29.a stavka 3., članka 26. stavka 2. četvrtog podstavka, članka 26. stavka 2. petog podstavka, članka 27. stavka 1. drugog podstavka, članka 27. stavka 3. četvrtog podstavka, članka 28. stavka 5., članka 28. stavka 6. drugog podstavka, članka 31. stavka 5. i članka 31.a stavka 2. drugog podstavka, stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.";

(24) prilozi se mijenjaju u skladu s prilozima ovoj Direktivi.

Članak 2.

Izmjena Uredbe (EU) 2018/1999

(1) Članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 11. zamjenjuje se sljedećim:

„(11) „klimatski i energetski ciljevi Unije za 2030." znači obvezujući cilj na razini Unije od najmanje 40 % domaćeg smanjenja emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu do 2030. u odnosu na 1990., obvezujući cilj Unije za obnovljivu energiju za 2030. kako je navedeno u članku 3. Direktive (EU) 2018/2001, krovni cilj na razini Unije od najmanje 32,5 % poboljšanja energetske učinkovitosti za 2030. i cilj od 15 % za elektroenergetsku međupovezanost do 2030. ili naknadni ciljevi u tom pogledu koje su Europsko vijeće ili Europski parlament i Vijeće dogovorili za 2030.";

(b) u točki 20. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) u kontekstu preporuka Komisije koje se temelje na procjeni u skladu s člankom 29. stavkom 1. točkom (b) u pogledu energije iz obnovljivih izvora, rana provedba doprinosa države članice obvezujućem cilju Unije za energiju iz obnovljivih izvora za 2030. kako je navedeno u članku 3. Direktive (EU) 2018/2001 i izmjereno u odnosu na nacionalne referentne točke za energiju iz obnovljivih izvora;";

(2) u članku 4. točka (a) podtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. u pogledu energije iz obnovljivih izvora:

radi ostvarenja obvezujućeg cilja Unije za energiju iz obnovljivih izvora za 2030., kako je navedeno u članku 3. Direktive (EU) 2018/2001, doprinos tom cilju u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora u državi članici u konačnoj bruto potrošnji energije 2030., s okvirnom putanjom za taj doprinos od 2021. nadalje. Do 2022. okvirna putanja mora dosegnuti referentnu točku od najmanje 18 % ukupnog povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora između obvezujućeg nacionalnog cilja te države članice za 2020. i njezina doprinosa cilju za 2030. Do 2025. okvirna putanja mora dosegnuti referentnu točku od najmanje 43 % ukupnog povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora između obvezujućeg nacionalnog cilja te države članice za 2020. i njezina doprinosa cilju za 2030. Do 2027. okvirna putanja mora dosegnuti referentnu točku od najmanje 65 % ukupnog povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora između obvezujućeg nacionalnog cilja te države članice za 2020. i njezina doprinosa cilju za 2030.

srijeda, 14. rujna 2022.

Do 2030. okvirna putanja mora dosegnuti barem planirani doprinos države članice. Ako država članica očekuje da će premašiti svoj obvezujući nacionalni cilj za 2020., njezina okvirna putanja može početi na razini koju očekuje da će postići. Okvirne putanje država članica uzete zajedno moraju odgovarati referentnim točkama Unije za 2022., 2025. i 2027. i obvezujućem cilju Unije za energiju iz obnovljivih izvora za 2030. kako je navedeno u članku 3. Direktive (EU) 2018/2001. Odvojeno od svojih doprinosa cilju Unije i svoje okvirne putanje za potrebe ove Uredbe, država članica može navesti veću razinu ambicioznosti za potrebe nacionalne politike.";

(3) u članku 5. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice zajedno osiguravaju da zbroj njihovih doprinosa iznosi najmanje koliko i obvezujući cilj Unije za obnovljivu energiju za 2030. kako je navedeno u članku 3. Direktive (EU) 2018/2001.";

(4) u članku 29. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. U području energije iz obnovljivih izvora, u okviru svoje ocjene iz stavka 1. Komisija ocjenjuje napredak ostvaren u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji Unije na temelju okvirne putanje Unije koja počinje s 20 % u 2020., dostiže referentne točke od najmanje 18 % u 2022., 43 % u 2025. i 65 % u 2027. ukupnog povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora između cilja Unije u pogledu energije iz obnovljivih izvora za 2020. i cilja Unije u pogledu obnovljive energije za 2030. te dostiže obvezujući cilj Unije za energiju iz obnovljivih izvora za 2030. kako je navedeno u članku 3. Direktive (EU) 2018/2001.".

Članak 3.

Izmjene Direktive 98/70/EZ

Direktiva 98/70/EZ mijenja se kako slijedi:

(1) članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Područje primjene

Ovom se Direktivom utvrđuju, u pogledu cestovnih vozila i necestovnih pokretnih strojeva (uključujući plovila na unutarnjim vodnim putovima kad ne plove morem), poljoprivrednih i šumarskih traktora te rekreacijskih plovila kad ne plove morem, tehničke specifikacije s obzirom na zdravlje i okoliš za goriva koja se upotrebljavaju za motore s vanjskim izvorom paljenja i motore s kompresijskim paljenjem, uzimajući u obzir tehničke zahtjeve za te motore.";

(2) članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točke 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„1. „benzin" znači svako lako hlapljivo mineralno ulje namijenjeno radu motora s unutarnjim izgaranjem i vanjskim izvorom paljenja, za pogon vozila, obuhvaćeno oznakama KN 2710 12 41, 2710 12 45 i 2710 12 49;

2. „dizelska goriva” znači plinska ulja obuhvaćena oznakom KN 2710 19 43 ([24]) kako je navedeno u Uredbi (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća ([25]) i Uredbi (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([26]) i koja se upotrebljavaju za vozila na vlastiti pogon;

„3. „plinska ulja namijenjena za necestovne pokretne strojeve (uključujući plovila na unutarnjim plovnim putovima), poljoprivredne i šumarske traktore te rekreacijska plovila” znači svako tekuće gorivo obuhvaćeno oznakama KN 2710 19 43 ([27]) iz Direktive 2013/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([28]), Uredbe (EU) 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([29]) i Uredbe (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća ([30]) namijenjeno za uporabu u motorima s kompresijskim paljenjem.”;

(b) točke 8. i 9. zamjenjuju se sljedećim:

„8. „isporučitelj” znači „opskrbljivač gorivom” kako je definiran u članku 2. prvom podstavku točki 38. Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ([31]);

9. „biogoriva” znači „biogoriva” kako su definirana u članku 2. stavku 1. točki 33. Direktive (EU) 2018/2001;”;

(3) članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice zahtijevaju od isporučitelja da osiguraju da se dizel sa sadržajem metilnih estera masnih kiselina (FAME) do 7 % stavi na tržište.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da maksimalni dopušteni udio sumpora u plinskim uljima namijenjenima za uporabu u necestovnim pokretnim strojevima (uključujući plovila na unutarnjim plovnim putovima), poljoprivrednim i šumskim traktorima te rekreacijskim plovilima iznosi 10 mg/kg. Države članice osiguravaju da se tekuća goriva osim tih plinskih ulja smiju koristiti u plovilima na unutarnjim plovnim putovima i rekreacijskim plovilima samo ako udio sumpora u tim tekućim gorivima ne prelazi maksimalni udio koji je dopušten u plinskim uljima.”;

([24]) Numeriranje navedenih oznaka KN kao što je utvrđeno u Zajedničkoj carinskoj tarifi, Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

([25]) Uredba (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) (SL L 171, 29.6.2007., str. 1.).

([26]) Uredba (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o homologaciji motornih vozila i motora s obzirom na emisije iz teških vozila (Euro VI) i izmjeni Uredbe (EZ) br. 715/2007 i Direktive 2007/46/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 80/1269/EEZ, 2005/55/EZ i 2005/78/EZ (SL L 188, 18.7.2009., str. 1.).”;

([27]) Numeriranje navedenih oznaka KN kao što je utvrđeno u Zajedničkoj carinskoj tarifi, Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

([28]) Direktiva 2013/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o rekreacijskim plovilima i osobnim plovilima na vodomlazni pogon i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 94/25/EZ (SL L 354, 28.12.2013., str. 90.).

([29]) Uredba (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. veljače 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta traktora za poljoprivredu i šumarstvo (SL L 060, 2.3.2013., str. 1.).

([30]) Uredba (EU) 2016/1628 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ (SL L 252, 16.9.2016., str. 53.).”;

([31]) Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

srijeda, 14. rujna 2022.

(4) brišu se članci od 7.a do 7.e;

(5) članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. brišu se točke (g), (h), (i) i (k);

(b) briše se stavak 2.;

(6) prilozi I., II., IV. i V. mijenjaju se u skladu s Prilogom I. ovoj Direktivi.

Članak 4.

Prijelazne odredbe

(1) Države članice osiguravaju da se podaci koji se prikupljaju i dostavljaju tijelu koje je imenovala država članica za godinu [Ured za publikacije: zamijeniti kalendarskom godinom tijekom koje stavljanje izvan snage proizvodi učinke] ili njezin dio u skladu s člankom 7.a stavkom 1. trećim podstavkom i člankom 7.a stavkom 7. Direktive 98/70/EZ, koji se brišu člankom 3. stavkom 4. ove Direktive, dostavljaju Komisiji.

(2) Komisija će podatke iz stavka 1. ovog članka uključiti u svako izvješće koje je dužna podnijeti u skladu s Direktivom 98/70/EZ.

Članak 5.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije do 31. prosinca ***2023***. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 6.

Stavljanje izvan snage

Direktiva Vijeća (EU) 2015/652 ([32]) stavlja se izvan snage s učinkom od [Ured za publikacije: zamijeniti kalendarskom godinom tijekom koje stavljanje izvan snage proizvodi učinke].

Članak 7.

Stupanje na snagu

Komisija do prosinca 2024. predstavlja sveobuhvatnu procjenu učinka u vezi s kombiniranim i kumulativnim učincima paketa „Spremni za 55 %”, uključujući ovu Direktivu.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*

([32]) Direktiva Vijeća (EU) 2015/652 od 20. travnja 2015. o utvrđivanju metoda izračuna i zahtjeva u vezi s izvješćivanjem u skladu s Direktivom 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva, (SL L 107, 25.4.2015., str. 26.).

srijeda, 14. rujna 2022.

PRILOG I.

Prilozi Direktivi (EU) 2018/2001 mijenjaju se kako slijedi:

(1) u Prilogu I. briše se zadnji redak u tablici;

(3) Prilog III. zamjenjuje se sljedećim:

„ENERGETSKI SADRŽAJ GORIVA

Gorivo	Energetski sadržaj u težinskim postotcima (donja kalorična vrijednost, MJ/kg)	Energetski sadržaj u volumnim postotcima (donja kalorična vrijednost, MJ/l)
GORIVA IZ BIOMASE I/ILI OPERACIJA PRERADE BIOMASE		
Biopropan	46	24
Čisto biljno ulje (ulje proizvedeno od uljarica prešanjem, ekstrakcijom ili usporedivim postupcima, sirovo ili rafinirano, ali kemijski nepromijenjeno)	37	34
Biodizel – metilni ester masnih kiselina (metil-ester proizveden iz ulja od biomase)	37	33
Biodizel – etilni ester masnih kiselina (etil-ester proizveden iz ulja od biomase)	38	34
Bioplin koji se može pročistiti do kvalitete prirodnog plina	50	—
Ulje od biomase obrađeno vodikom (termo-kemijski obrađeno vodikom), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za dizel	44	34
Ulje od biomase obrađeno vodikom (termo-kemijski obrađeno vodikom), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za benzin	45	30
Ulje od biomase obrađeno vodikom (termo-kemijski obrađeno vodikom), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za mlazno gorivo	44	34
Ulje od biomase obrađeno vodikom (termo-kemijski obrađeno vodikom), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za ukapljeni naftni plin	46	24
Suobrađeno ulje od biomase ili pirolizirane biomase (obrađeno u rafineriji istodobno kad i fosilno gorivo), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za dizel	43	36
Suobrađeno ulje od biomase ili pirolizirane biomase (obrađeno u rafineriji istodobno kad i fosilno gorivo), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za benzin	44	32

srijeda, 14. rujna 2022.

Gorivo	Energetski sadržaj u težinskim postotcima (donja kalorična vrijednost, MJ/kg)	Energetski sadržaj u volumnim postotcima (donja kalorična vrijednost, MJ/l)
Suobrađeno ulje od biomase ili pirolizirane biomase (obrađeno u rafineriji istodobno kad i fosilno gorivo), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za mlazno gorivo	43	33
Suobrađeno ulje od biomase ili pirolizirane biomase (obrađeno u rafineriji istodobno kad i fosilno gorivo), koje je namijenjeno uporabi kao zamjena za ukapljeni naftni plin	46	23
OBNOVLJIVA GORIVA KOJA SE MOGU PROIZVESTI IZ RAZLIČITIH OBNOVLJIVIH IZVORA UKLJUČUJUĆI BIOMASU		
Metanol iz obnovljivih izvora	20	16
Etanol iz obnovljivih izvora	27	21
Propanol iz obnovljivih izvora	31	25
Butanol iz obnovljivih izvora	33	27
Fischer-Tropschov dizel (sintetski ugljikovodik ili mješavina sintetskih ugljikovodika, koji je namijenjen uporabi kao zamjena za dizel)	44	34
Fischer-Tropschov benzin (sintetski ugljikovodik, ili mješavina sintetskih ugljikovodika, proizvedenih iz biomase, koji je namijenjen uporabi kao zamjena za benzin)	44	33
Fischer-Tropschovo mlazno gorivo (sintetski ugljikovodik, ili mješavina sintetskih ugljikovodika, proizvedenih iz biomase, koji je namijenjen uporabi kao zamjena za mlazno gorivo)	44	33
Fischer-Tropschov ukapljeni naftni plin (sintetski ugljikovodik, ili mješavina sintetskih ugljikovodika, koji je namijenjen uporabi kao zamjena za ukapljeni naftni plin)	46	24
DME (dimetileter)	28	19
Vodik iz obnovljivih izvora	120	—
ETBE (etil-tercijarni-butil-eter proizveden na temelju etanola)	36 (od toga 37 % iz obnovljivih izvora)	27 (od toga 37 % iz obnovljivih izvora)
MTBE (metil-tercijarni-butil-eter proizveden na temelju metanola)	35 (od toga 22 % iz obnovljivih izvora)	26 (od toga 22 % iz obnovljivih izvora)

Gorivo	Energetski sadržaj u težinskim postotcima (donja kalorična vrijednost, MJ/kg)	Energetski sadržaj u volumnim postotcima (donja kalorična vrijednost, MJ/l)
TAEE (tercijarni-amil-etil-eter proizveden na temelju etanola)	38 (od toga 29 % iz obnovljivih izvora)	29 (od toga 29 % iz obnovljivih izvora)
TAME (tercijarni-amil-metil-eter proizveden na temelju metanola)	36 (od toga 18 % iz obnovljivih izvora)	28 (od toga 18 % iz obnovljivih izvora)
THxEE (tercijarni-heksil-etil-eter proizveden na temelju etanola)	38 (od toga 25 % iz obnovljivih izvora)	30 (od toga 25 % iz obnovljivih izvora)
THxME (tercijarni-heksil-metil-eter proizveden na temelju metanola)	38 (od toga 14 % iz obnovljivih izvora)	30 (od toga 14 % iz obnovljivih izvora)
NEOBNOVLJIVA GORIVA		
Benzin	43	32
Dizel	43	36
Vodik iz neobnovljivih izvora	120	—”

(4) Prilog IV. mijenja se kako slijedi:

a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„**OSPOSOBLJAVANJE I CERTIFICIRANJE INSTALATERA I PROJEKTANATA POSTROJENJA KOJA KORISTE ENERGIJU IZ OBNOVLJIVIH IZVORA**”

b) uvodna rečenica i prva točka zamjenjuju se sljedećim:

„Programi certificiranja i osposobljavanja iz članka 18. stavka 3. temelje se na sljedećim kriterijima:

1. Certifikacijski postupak mora biti transparentan, a država članica ili administrativno tijelo koje je imenovala mora ga jasno definirati.”;

c) umeću se sljedeće točke 1.a i 1.b:

„1.a Certifikati koje izdaju certifikacijska tijela moraju biti jasno definirani i lako prepoznatljivi za radnike i stručnjake koji traže certifikaciju.

1.b Postupak certificiranja mora omogućiti instalaterima da postavljaju visokokvalitetna postrojenja koja pouzdano rade.”;

d) točke 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Certificiranje instalatera sustava na bazi biomase, toplinskih crpki, plitkih geotermalnih sustava, ▌ sustava na bazi solarne toplinske energije ***te tehnologija za skladištenje i upravljanje potrošnjom, uključujući stanice za punjenje,*** odvija se na temelju akreditiranog programa osposobljavanja ili ih certificira akreditirani pružatelj usluga osposobljavanja ***ili programima za stjecanje formalnih kvalifikacija u skladu s nacionalnim pravom***.”

srijeda, 14. rujna 2022.

3. Akreditiranje programa osposobljavanja ili pružatelja usluga obavljaju države članice ili administrativno tijelo koje imenuju. Akreditacijsko tijelo osigurava da ***su programi*** osposobljavanja***, usavršavanja i prekvalifikacije*** koje nudi pružatelj usluge osposobljavanja ***uključivi te da imaju*** kontinuitet i ***vrijede*** na regionalnoj ili nacionalnoj razini.

Pružatelj usluge osposobljavanja mora imati odgovarajuće tehničke mogućnosti za izvođenje praktičnog dijela programa osposobljavanja, uključujući dovoljno laboratorijske opreme ili odgovarajuće kapacitete za obavljanje praktičnog osposobljavanja.

Pružatelj usluge osposobljavanja uz osnovno osposobljavanje nudi i tečajeve za obnovu znanja i usavršavanje koji se organiziraju u modulima osposobljavanja, čime se instalaterima i projektantima omogućuje da dodaju nove kompetencije te prošire i diversificiraju svoje vještine u nekoliko tehnologija i njihovih kombinacija. Pružatelj usluge osposobljavanja osigurava prilagodbu osposobljavanja novim tehnologijama za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u kontekstu zgrada, industrije i poljoprivrede. Pružatelji usluge osposobljavanja priznaju stečene relevantne vještine.

Programi i moduli osposobljavanja moraju biti osmišljeni tako da omogućuju cjeloživotno učenje o postrojenjima koja koriste energiju iz obnovljivih izvora i budu kompatibilni sa strukovnim osposobljavanjem za osobe koje prvi put traže posao i odrasle koji se žele prekvalificirati ili traže novo zaposlenje.

Programi osposobljavanja osmišljavaju se kako bi se olakšalo stjecanje kvalifikacija za različite tehnologije i rješenja te kako bi se izbjegla ograničena specijalizacija u području određene marke ili tehnologije. Pružatelj usluga osposobljavanja može biti proizvođač opreme ili sustava, instituti ili udruženja.”;

da) točka 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Tečaj osposobljavanja završava ispitom koji je temelj za dodjelu certifikata ili kvalifikacije. Ispit uključuje praktičnu ocjenu uspješnosti pri instaliranju kotlova (bojlera) ili peći na biomasu, toplinskih crpka, plitkih geotermalnih uređaja, solarnih termalnih uređaja ili tehnologija za skladištenje i upravljanje potrošnjom, uključujući stanice za punjenje.”;

e) u stavku 6. točki (c) dodaju se sljedeće podtočke iv. i v.:

„iv. razumijevanje studija izvedivosti i projektnih studija;

v. razumijevanje bušenja u kontekstu geotermalnih toplinskih crpki.”;

(5) u Prilogu V. dio C. mijenja se kako slijedi:

a) točke 5. i 6. zamjenjuju se sljedećim:

„5. Emisije koje nastaju pri ekstrakciji ili uzgoju sirovina, eec, uključuju emisije pri samom procesu ekstrakcije ili uzgoja; od skupljanja, sušenja i skladištenja sirovina; od otpadaka i curenja tekućina; te iz proizvodnje kemikalija ili proizvoda upotrijebljenih pri ekstrakciji ili uzgoju. Hvatanje CO_2 u uzgoju sirovina nije obuhvaćeno. Ako su dostupne, u izračunu se primjenjuju raščlanjene zadane vrijednosti emisija N2O iz tla utvrđene u dijelu D. Umjesto uporabe stvarnih vrijednosti dopušteno je izračunati prosječne vrijednosti na temelju lokalne poljoprivredne prakse, koristeći podatke za skupinu poljoprivrednih gospodarstava.

6. Za potrebe izračuna iz točke 1. podtočke (a) uštede emisija stakleničkih plinova zbog boljeg poljoprivrednog gospodarenja, esca, kao što su prelazak na manje obrađivanje ili neobrađivanje zemlje, poboljšani usjevi i plodored, uporaba pokrovnih usjeva, uključujući gospodarenje ostatcima poljoprivrednih proizvoda, te uporaba organskog poboljšivača tla (npr. kompost, digestat fermentacije gnoja), uzimaju se u obzir samo ako

ne postoji rizik od negativnog utjecaja na bioraznolikost. Nadalje, dostavljaju se čvrsti i provjerljivi dokazi da se količina ugljika u tlu povećala ili da se može razumno očekivati da se povećala tijekom razdoblja uzgoja predmetnih sirovina uzimajući u obzir emisije ako takve prakse dovode do povećane uporabe gnojiva i herbicida ([1]).";

b) briše se točka 15.;

c) točka 18. zamjenjuje se sljedećim:

„18. Za potrebe izračuna iz točke 17. emisije koje se dijele jesu eec + el + esca + oni dijelovi ep, etd, eccs i eccr koje se odvijaju do procesne faze i uključujući procesnu fazu u kojoj je suproizvod proizveden. Ako je došlo do kakve podjele na suproizvode u ranijoj procesnoj fazi u životnom ciklusu, za te se potrebe umjesto ukupne količine tih emisija upotrebljava dio tih emisija dodijeljenih međuproizvodu goriva u posljednjoj takvoj procesnoj fazi. Kad je riječ o bioplinu i biometanu, svi suproizvodi koji nisu obuhvaćeni točkom 7. uzimaju se u obzir za potrebe tog izračuna. Emisije se ne dijele na otpad i ostatke. Za suproizvode koji imaju negativan energetski sadržaj, za potrebe izračuna smatra se da im je energetski sadržaj nula. Smatra se da za otpatke i ostatke, uključujući sve otpatke i ostatke iz Priloga IX., emisije stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa iznose nula do procesa skupljanja tih materijala, neovisno o tome jesu li prerađeni u međuproizvode prije pretvorbe u krajnji proizvod. ▌Kad je riječ o gorivima iz biomase proizvedenima u rafinerijama, osim u kombinaciji pogona za preradu s kotlovima i kogeneracijskim pogonima koji opskrbljuju pogon za preradu toplinskom i/ili električnom energijom, jedinica za analizu za potrebe izračuna iz točke 17. jest rafinerija.";

(6) u Prilogu VI. dio B mijenja se kako slijedi:

a) točke 5. i 6. zamjenjuju se sljedećim:

„5. Emisije koje nastaju pri ekstrakciji ili uzgoju sirovina, eec, uključuju emisije pri samom procesu ekstrakcije ili uzgoja; od skupljanja, sušenja i skladištenja sirovina; od otpadaka i curenja tekućina; te iz proizvodnje kemikalija ili proizvoda upotrijebljenih pri ekstrakciji ili uzgoju. Hvatanje CO_2 u uzgoju sirovina nije obuhvaćeno. Ako su dostupne, u izračunu se primjenjuju raščlanjene zadane vrijednosti emisija N2O iz tla utvrđene u dijelu D. Umjesto uporabe stvarnih vrijednosti dopušteno je izračunati prosječne vrijednosti na temelju lokalne poljoprivredne prakse, koristeći podatke za skupinu poljoprivrednih gospodarstava.

6. Za potrebe izračuna iz točke 1. podtočke (a) uštede emisija stakleničkih plinova zbog boljeg poljoprivrednog gospodarenja, esca, kao što su prelazak na manje obrađivanje ili neobrađivanje zemlje, poboljšani usjevi i plodored, uporaba pokrovnih usjeva, uključujući gospodarenje ostatcima poljoprivrednih proizvoda, te uporaba organskog poboljšivača tla (npr. kompost, digestat fermentacije gnoja), uzimaju se u obzir samo ako ne postoji rizik od negativnog utjecaja na bioraznolikost. Nadalje, dostavljaju se čvrsti i provjerljivi dokazi da se količina ugljika u tlu povećala ili da se može razumno očekivati da se povećala tijekom razdoblja uzgoja predmetnih sirovina uzimajući u obzir emisije ako takve prakse dovode do povećane uporabe gnojiva i herbicida ([2]).";

([1]) Mjerenja količine ugljika u tlu mogu predstavljati takav dokaz, primjerice prvim mjerenjem prije uzgoja i naknadnim mjerenjima u redovitim vremenskim razmacima svakih nekoliko godina. U tom slučaju, prije nego što drugo mjerenje bude dostupno, povećanje količine ugljika u tlu procijenilo bi se na temelju reprezentativnih pokusa ili modela tla. Od drugog mjerenja nadalje mjerenja bi činila osnovu za utvrđivanje postojanja povećanja količine ugljika u tlu i njegova razmjera.

([2]) Mjerenja količine ugljika u tlu mogu predstavljati takav dokaz, primjerice prvim mjerenjem prije uzgoja i naknadnim mjerenjima u redovitim vremenskim razmacima svakih nekoliko godina. U tom slučaju, prije nego što drugo mjerenje bude dostupno, povećanje količine ugljika u tlu procijenilo bi se na temelju reprezentativnih pokusa ili modela tla. Od drugog mjerenja nadalje mjerenja bi činila osnovu za utvrđivanje postojanja povećanja količine ugljika u tlu i njegova razmjera.

srijeda, 14. rujna 2022.

b) briše se točka 15.;

c) točka 18. zamjenjuje se sljedećim:

„18. Za potrebe izračuna iz točke 17. emisije koje se dijele jesu eec + el + esca + oni dijelovi ep, etd, eccs i eccr koje se odvijaju do procesne faze i uključujući procesnu fazu na kojoj je suproizvod proizveden. Ako je došlo do kakve podjele na suproizvode u ranijoj procesnoj fazi u životnom ciklusu, za te se potrebe umjesto ukupne količine tih emisija upotrebljava dio tih emisija dodijeljenih međuproizvodu goriva u posljednjoj takvoj procesnoj fazi.

Kad je riječ o bioplinu i biometanu, svi suproizvodi koji nisu obuhvaćeni točkom 7. uzimaju se u obzir za potrebe tog izračuna. Emisije se ne dijele na otpad i ostatke. Za suproizvode koji imaju negativan energetski sadržaj, za potrebe izračuna smatra se da im je energetski sadržaj nula.

Smatra se da za otpatke i ostatke, uključujući sve otpatke i ostatke iz Priloga IX., emisije stakleničkih plinova tijekom životnog ciklusa iznose nula do procesa skupljanja tih materijala, neovisno o tome jesu li prerađeni u međuproizvode prije pretvorbe u krajnji proizvod. ▌

Kad je riječ o gorivima iz biomase proizvedenima u rafinerijama, osim u kombinaciji pogona za preradu s kotlovima i kogeneracijskim pogonima koji opskrbljuju pogon za preradu toplinskom i/ili električnom energijom, jedinica za analizu za potrebe izračuna iz točke 17. jest rafinerija.";

(6a) u Prilogu VI. umeće se sljedeći dio:

„Ba

Sirovine za gorivo iz biomase za uporabu u stacionarnim postrojenjima izvan prometnog sektora, uključujući sljedeće točke:

1. dio biomase ostataka i otpada u primarnoj prehrambenoj industriji:

(a) rezanci od šećerne repe (samo za vlastitu uporabu unutar sektora);

(b) bilje i lišće od pranja repe;

(c) ljuske žitarica i voćne ljuske;

(d) dio biomase industrijskog otpada koji nije pogodan za uporabu u lancu hrane i hrane za životinje;

(e) vlaknasti dio šećerne repe nakon ekstrakcije difuznog soka, listovi i repovi te druge tekućine dobivene nakon ekstrakcije šećera;

2. dio biomase mulja iz obrade otpadnih voda u primarnoj prehrambenoj industriji;";

(7) u Prilogu VII. u definiciji pojma „Q_{usable}" upućivanje na članak 7. stavak 4. zamjenjuje se upućivanjem na članak 7. stavak 3.;

(8) Prilog IX. mijenja se kako slijedi:

(a) u dijelu A uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Sirovine za proizvodnju bioplina za promet i naprednih biogoriva:";

(b) u dijelu B uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Sirovine za proizvodnju biogoriva i bioplina za promet, čiji se doprinos cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova utvrđenom u članku 25. stavku 1. prvom podstavku točki (a) ograničava:".

srijeda, 14. rujna 2022.

PRILOG II.

Prilozi I., II., IV. i V. Direktivi 98/70/EZ mijenjaju se kako slijedi:

(1) Prilog I. mijenja se kako slijedi:

(a) tekst bilješke (1) zamjenjuje se sljedećim:

„(1) Primjenjivat će se metode ispitivanja koje su navedene u normi EN 228:2012+A1:2017. Države članice mogu primjenjivati analitičku metodu specificiranu u zamjenskoj normi EN 228:2012+A1:2017 ako se može dokazati da daje najmanje jednaku točnost i najmanje jednaku razinu preciznosti kao i analitička metoda koju zamjenjuje.";

(b) tekst bilješke (2) zamjenjuje se sljedećim:

„(2) Vrijednosti navedene u specifikaciji su „stvarne vrijednosti". Za utvrđivanje njihovih graničnih vrijednosti primjenjuje se norma EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 „Nafta i srodni proizvodi – Preciznost mjernih metoda i rezultata – dio 1.: Određivanje podataka o preciznosti u odnosu na metode ispitivanja", a pri određivanju minimalne vrijednosti uzeta je u obzir najmanja razlika od 2R iznad nule (R = obnovljivost). Rezultati pojedinačnih mjerenja tumače se na osnovi kriterija opisanih u normi EN ISO 4259-2:2017/A1:2019.";

(c) tekst bilješke (6) zamjenjuje se sljedećim:

„(6) Ostali monoalkoholi i eteri čija završna vrelišna točka nije viša od one navedene u EN 228:2012+A1:2017.";

(2) Prilog II. mijenja se kako slijedi:

(a) u posljednjem retku tablice „Sadržaj metil ester masnih kiselina FAME – EN 14078", unos „7,0" u posljednjem stupcu „Granične vrijednosti" „Maksimalne", zamjenjuje se unosom „10,0";

(b) tekst bilješke (1) zamjenjuje se sljedećim:

„(1) Primjenjivat će se metode ispitivanja koje su navedene u normi EN 590:2013+A1:2017. Države članice mogu primjenjivati analitičku metodu specificiranu u zamjenskoj normi EN 590:2013+A1:2017 ako se može dokazati da daje najmanje jednaku točnost i najmanje jednaku razinu preciznosti kao i analitička metoda koju zamjenjuje.";

(c) tekst bilješke (2) zamjenjuje se sljedećim:

„(2) Vrijednosti navedene u specifikaciji su „stvarne vrijednosti". Za utvrđivanje njihovih graničnih vrijednosti primjenjuju se norma EN ISO 4259-1:2017/A1:2021 „Nafta i srodni proizvodi – Preciznost mjernih metoda i rezultata – dio 1.: Određivanje podataka o preciznosti u odnosu na metode ispitivanja", a pri određivanju minimalne vrijednosti uzeta je u obzir najmanja razlika od 2R iznad nule (R = obnovljivost). Rezultati pojedinačnih mjerenja tumače se na osnovi kriterija opisanih u normi EN ISO 4259-2:2017/A1:2019.";

(3) Prilozi IV. i V. brišu se.